

מדינת ישראל

משרדי הממשלה

משרד
דיכאון

פקודת אל בניה הארץ

חוקית רשמי רשיונות

בניה 113 הירס תעודת

6/86 - 9/85

מס' תע

מס' תיק מקורי

111

שם

פקודת על בניה בלתי חוקית רשיון

גל - 1 / 59639

מס פרט 2017566

09/09/2013

56.23/2 - 19

03-305-09-06-01

סוזה פיוז

סוזה לוגי

כתובת

מחלקה
בנייה
משרד משק הארץ

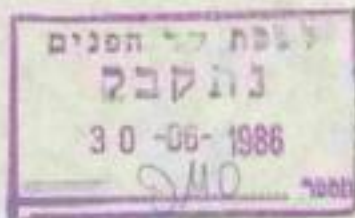
מדינת ישראל

משרד הפנים

מנהל מחוז הצפון
נצרת עילית

תאריך: 30.6.86

מספר: ת.פ.

אלו לשכת שר הפנים, ירושלים.

תיקים לביצוע ההריסה

להלן רצ"ב פסקי-דין שנמסרו למשטרה למתן
סיוע לביצוע צווי הריסה מנהליים ושיפוטיים.

לידיעתך.

בברכה,

עמרם קלעג'י

הממונה על המחוז

העתק:

לשכת המנכ"ל, משרד הפנים, ירושלים.

קבלת קהל

בימים א' - ה' 8.00 - 12.00

בימים ב' - ד' 14.00 - 12.00

ביום ר' ופרישת חגים אין קבלת קהל

קרית הממשלה ת"ד 395 נצרת עילית 17105

טל. 052-705107 (025)

מדינת ישראל

משרד הפנים

מנהל סחור הצפון
נצרת עילית

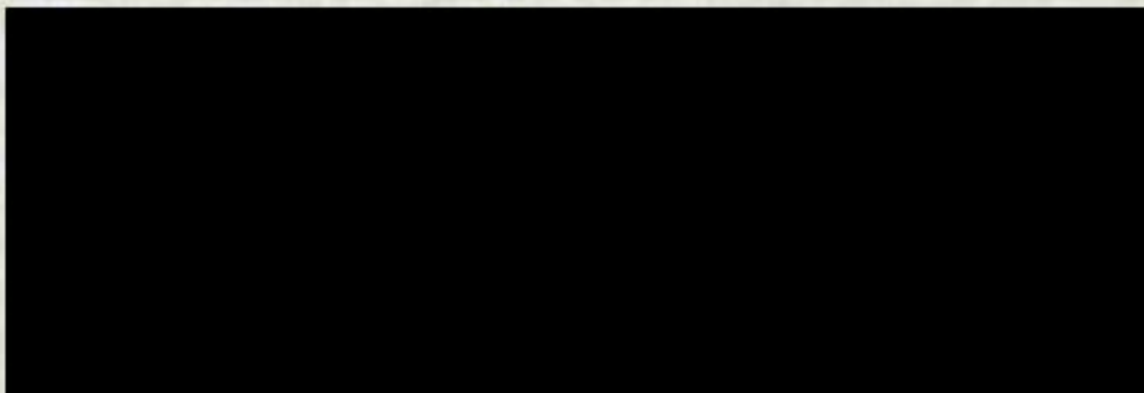
תאריך: 30.6.86

מספר: ת.פ.

אל: הממונה על המחוז, כאן.

תיקים לביצוע הריסה

להלן תיקים שנמסרו לביצוע הריסה:

.1

.2

.3

ב ב ר כ ה,

דוד פולק

מפקח בניה מחוזי

דפ/29.

קבלת קהל,

במים א' - ח' מ-8.00 - 12.00

במים ב' - ו-ר' מ-14.00 - 15.00

בחדר ר' תרבו תנש אין קבלת קהל

קרית הממשלה ת"ר 595 נצרת עילית 17105

טל. 70810-19 (225)

מדינת ישראל

משרד הפנים

מנהל מחוז הצפון
במחוז עילית

תאריך: 27.6.86

מספר: 2.8.8

אלו: ניצב טאול לוי, ספקד המחוז הצפוני, מטה המחוז הצפוני,
בצרת.

בקשה למיזע בביצוע או חריטה מנהלי לפי סעיף 238 א' לחוק התכנון והבניה תשמ"ח - 1965

מבורך בזה או חריטה מנהלי לפי סעיף 238 א'

תאריך מתן תצהיר התכנון הוא 25.6.86.

חוקי הצו הוא 30 יום מיום מתן תצהיר התכנון - 24.7.86.

חוססת הבניה שציינת, מחוזה בגין חורג ובתנאים לתוכניות הקיימות, לא ינתן אישור
בניה, מאחר והבית נמצא בתחום שיפוט מוצא מכמתנים.

בברכה,

עמרם קלעבי
הממונה על המחוז
ויו"ר הוועדה המחוזית לתכנון
ולבניה - צו ון

מ/מ.ב.

משרד הפנים

מנהל מחוז הצפון
נצרת עילית

24.6.86 תאריך:

אלו ניצב שאול לוי, מפקד המחוז הצפוני, סמח המחוז הצפוני, משטרת ישראל, נצרת.
מספר: 100/86

בקשה למיזעור בביצוע צווי חריסת שיפוטניים

...מצ"ב, התיקים הפליליים הבאים כדלהלן:-

1. צו הפסקת שיפוט מס' 1306/86 לפי סעיף 246-247 לחוק התכנון ולבניה - ע"ש

2. ח.פ. מס' 5046/86 - מסק-דין: חריסת פיידית

...כן רצ"ב שני תיקים בסדר עריפות שנייה:-

1. ח.פ. מס' 5222/85 תוקף מסק-דין: חוקף מסק-דין

2. ח.פ. מס' 7012/85 - תוקף מסק-דין: חוקף מסק-דין

במסגרת דינם של ה-4 הנ"ל קבע השופט חריסת מסכנה בביצוע על חוקת המסכנות
לחכנון ולבניה. מאחר ועד היום לא חשיגו הנאשמים היתרי בניה כחוק, ובהתאם
לחוכניות הקיימות, לא ינתן אישור כזה בעתיד הקרוב.

אבקש, לחודיעני על נכונותכם למתן פיוע לביצוע צו השופט והמועד לכך.

בברכה,

עמרם קלצ'י

המכונה על המחוז

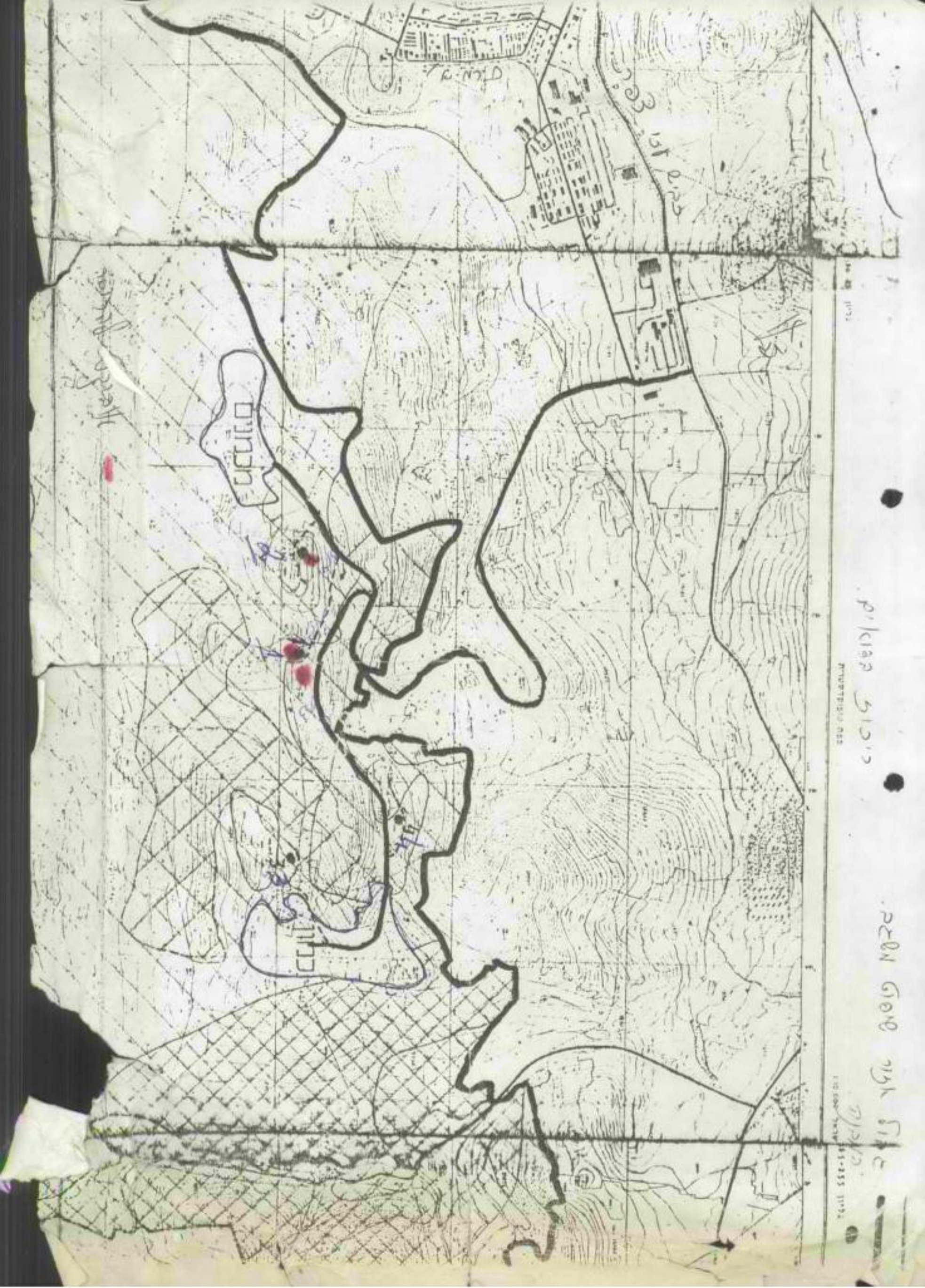
יו"ר חוקת המחוזות לחכנון ולבניה-

צמח

פילוסופיה

הגות

1179

הנהגות

הנהגות

הנהגות

הנהגות

מדינת ישראל
משרד הפנים
המנהל לשלטון המקומי

ירושלים, י"ז סיוון התשמ"ו
24 ביוני 1986

מס' התיק: 2053 ✓

אל: מר י. מרקוביץ, המשנה למנהל הכללי

הנדון: היחידה לפיקוח על הבניה
סמוכין: מכתב מיום י"ח באייר התשמ"ו (7.5.86)

הצעה התקציב שהעביר לעיונינו מחוזות השלמה: עלינו להבין
ביתר פירוט כיצד תהיה מורכבת היחידה - האם מדובר על
יחידה ארצית מרוכזת, מחוזות או צמודה לוועדות מקומיות.

כן חיוני לנסות לאמוד אלו מקורות מימון אפשריים קיימים
כבר: בתקציב המשרד, בוועדות מחוזיות, בוועדות מקומיות
(במיוחד מרחביות) - קנסות בחי-משפט, גביה מלגה לזמן מהחורגים
ועוד. קשה יהיה לנו לבוא לאוצר בתביעה בסכום כה גבוה אם
לא יעשה נסיון לגייס לפחות חלק מן המשאבים מחוץ לנושא
עצמו.

בכבוד רב,

אריה קצט
מנהל המינהל

משרד הפנים

המינהל לשלטון המקומי

תאגיד לכספים ותקציבים

לכנסת

הגם כן י"ז ביוני
לכנסת

לכנסת

22.6.88

משרד הפנים

מנהל המינהל לשירות מקומי

6.11.68

ד"ר ג' בן-ציון

לבר אה - מנהל

ידיד שלי (בן-ציון)

לפי דברך,

א"ל

18.6.86

למחנה

אני חפץ בך ואתה

חפץ בינו כחן חפץ

הם אתה (ואתה עם האלה)

באשר אתה עשית לי (כחן חפץ)

אשר יצא אתי (חן חפץ)

ואתה חפץ

(2) חפץ חפץ

חפץ חפץ

6-6-88

26 ו' סיון
ראשון
SUNDAY

תשמ"ה
MAY 1985

ה' סיון
שבת
SATURDAY 25

שבועות

ערב שבועות

7

7²⁰

8

8²⁰

9

9²⁰

10

10²⁰

11

11²⁰

12

12²⁰

13

13²⁰

14

14²⁰

15

15²⁰

16

16²⁰

17

17²⁰

18

18²⁰

19

19²⁰

Bank Hapoalim: בנק הפועלים

מדינת ישראל

משרד הפנים

הלשכה הראשית
ירושלים

תאריך: י"ח באייר תשמ"ו
27 במאי 1986

מספר: בדואים

אל: מר א' הכט, מנהל המינהל לשלטון מקומי
מר ש' שמש, מנהל האגף לתקציבים וכספים בש"מ

הנדון: היחידה לפיקוח על הבניה

1. בהמשך לשיחתנו לוטה תכנית תקציבית להקמת היחידה לפיקוח על הבניה.
2. עיקר תפקידיה של היחידה יהיו:-
 - א) לגבש הצעות למדיניות אכיפת החוק ולהפעיל פקוח במגזרים הבעייתיים של הבניה הבלתי חוקית.
 - ב) להפעיל פקוח וסמכויות אכיפה בשטחים הגליליים.
 - ג) לגבש סולם עדיפויות לטיפול בעבירות בניה ולהנחות את החביעה בהתאם.
 - ד) לרכז את המידע על הפרות החוק בנושאי בניה - לנתחו ולהפיק ממנו מסקנות ולקחים.
 - ה) לתאם הסדרים עם משטרת ישראל, מינהל מקרקעי ישראל והסירות הירוקה בכל הנוגע לביצוע צוי הריסה ולפעולות אכיפה.
 - ו) לפקח על אכיפת החוק ע"י הוועדות המקומיות להכנון ולבניה, באמצעות הדג המחוזי.
3. הפרות חוק התכנון והבניה הפכו לצורמה במגזר הערבי וקיים חוסר אונים בניהול מצד הרשויות המקומיות, לרבות הסכמה בשתיקה.
4. כמוסכם אזמן דיון משותף למציאת דרכים להקמת היחידה.

בברכה
י' מרקוביץ
המשנה למנהל הכללי

העתק:
מר י' בלק, ק' תקציבים
מר ע' בנולטר, מרכז הועדה

מדינת ישראל

-8-

נספח א'

משרד הפנים
הלשכה הראשית
ירושלים

תאריך: כ"ט כניסן תשמ"ו
8 במאי 1986

מספר:

אל: מר עמנואל בוכוולטר

הנדון: הערכת תקציב הדרוש להקמתה ותפעולה של היחידה לפקוח על הבניה

תשתית		. 1	
א. כח-אדם			
סה"כ יש צורך כ-	28	תקנים	
קיימים	10.5	תקנים	
חסרים	17.5	תקנים, שכר שנתי	270,000 ש"ח
ב. רכב			
סה"כ יש צורך ב-	12	כלי רכב (ג'יפים)	
קיימים	5	כלי רכב	
חסרים	7	כלי רכב (ג'יפים)	140,000 ש"ח
ג. קשר			
מתוז הצפון ממוחקן			
יש צורך במיתקונם של מחוזות: ירושלים, חיפה, מרכז, ת"א, דרום			
50,000 ש"ח			
ד. מיכון			
מחשב	IBM PC XT	13,000	
תוכנה		2,000	ש"ח
ה. אמצעים נוספים			
מצלמות, מפות וכיו"ב			
10,000 ש"ח			
15,000 ש"ח			
ו. בלתי נצפה מראש			
500,000 ש"ח			
סה"כ			

2/...

2. תפעול

עלות תפעול היחידה לשנה (תוספת תקציב)

ש"ח	270,000	א. שכר
		ב. רכב
ש"ח	52,500	אחזקה (7,500 ש"ח לכלי רכב x 7 כלי רכב)
ש"ח	168,000	דלק (החיסוב עפ"י 2,000 ק"מ ממוצע לכלי רכב לחודש)
ש"ח	8,000	ג. קשר אחזקה שוטפת לשנה
ש"ח	2,000	ד. מיכון הוצאות שוטפות לשנה
		ה. אמצעים נוספים
ש"ח	85,000	תשלומי אויר, מפות, סרטים למצלמות וכד'
ש"ח	585,000	סה"כ

3. מימון ביניים להריסות

ש"ח	150,000	ההנחה שיהיה צורך בכ- 100 הריסות לשנה, עלות הריסה 1,500 ש"ח סה"כ
-----	---------	---

ב ב ר כ ה,

יצחק בלק
אחראי לתקצוב ותכנון עבודה

ה ע ת ק: מר י. מרקוביץ, משנה למנכ"ל
מר י. אגסי, סמנכ"ל לאמרכלות
מר ג. נחומוב, חשב המשרד

מ"מ מדינה

מ"מ, מ"מ, מ"מ מ"מ מ"מ
מ"מ מ"מ מ"מ

מ"מ
מ"מ מ"מ מ"מ
מ"מ
מ"מ

מ"מ

מ"מ מ"מ

מ"מ מ"מ מ"מ מ"מ מ"מ מ"מ מ"מ מ"מ מ"מ מ"מ
מ"מ מ"מ מ"מ מ"מ מ"מ מ"מ מ"מ מ"מ מ"מ מ"מ

מ"מ מ"מ מ"מ מ"מ מ"מ מ"מ מ"מ מ"מ מ"מ מ"מ
מ"מ מ"מ מ"מ מ"מ מ"מ מ"מ מ"מ מ"מ מ"מ מ"מ

מ"מ מ"מ

מ"מ מ"מ
מ"מ מ"מ

2. תפעול

עלות תפעול היחידה לשנה (תוספת תקציב)

ש"ח	270,000	א. שכר
		ב. רכב
ש"ח	52,500	אחזקה (7,500 ש"ח לכלי רכב x 7 כלי רכב)
ש"ח	168,000	דלק (החישוב עפ"י 2,000 ק"מ ממוצע לכלי רכב לחודש)
ש"ח	8,000	ג. קטר אחזקה שוטפת לשנה
ש"ח	2,000	ד. מיכון הוצאות שוטפות לשנה
		ה. אמצעים נוספים
ש"ח	85,000	הצלומי אויר, מפות, סרטים למצלמות וכד'
ש"ח	585,000	סה"כ

3. מימון ביניים להריסות

ש"ח	150,000	ההנחה שיתיה צורך בכ- 100 הריסות לשנה, עלות הריסה 1,500 ש"ח סה"כ
-----	---------	---

ב ב ר כ ה,

יצחק בלק
אחראי להקצוב ותכנון עבודה

ה ע ת ק: מר י. מרקוביץ, מטנה למנכ"ל
מר י. אגסי, סמנכ"ל לאמרכלות
מר ג. בחומוב, חשב המשרד

שר הפנים

ב"ה, ירושלים, ט"ז סיוון תשמ"ו
23 ביוני 1986

2053

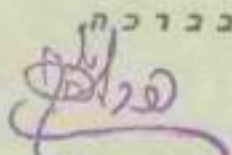
לכבוד
ח"כ אוריאל לון
הכנסת
ירושלים

שלום רב,

משאר בברכה קבלת מכתבך אלי מיום 26.5.86 בנושא הוועדה
לבדיקת הבניה והבלתי חוקית.

אנו מעריכים שתוך חודש עד חודש וחצי תסיים הוועדה את
עבודתה.

בברכה

חבר יצחק פרץ

הכנסת

חבר הכנסת
אוריאל לין

ירושלים 26.5.86

לכבוד
מר יצחק פרץ - שר הפנים
משרד הפנים
ירושלים

אדוני השר,

הנדון: חשוכתן לשאילתא סס' 1988
מיום 12.3.86.

כתשובתך לשאילתא האמורה ציינת כי הועדה שהוקמה
טרם פייסה עבודתה וכי היא תעשה כפיטב יכולתה לסיים
עבודתה בתקדם.

ספאת חשיבותו המיוחדת של הנושא אעריך מאוד באם
תודיעני איסתי צפוי סיום עבודתה של הועדה.

בכבוד רב,
אוריאל לין.

ג' בסיון תשמ"ו
10 ביוני 1986

בדואים

2053

לכבוד
רב-ניצב די קראוס, המפקח הכללי
מטרת ישראל

א"ב

הנדון: ביצוע צוי הריסת המחוז חיפה

1. בהתאם לשיחתנו אני מצ"ב העתק מכתבי למנכ"ל המשרד ובן פרוט 5 מבנים לגביהם הוחלט בהתקפות השרים עם ראה"ם שיש לבצע את פסקי-הדין לגבי הריסתם.

2. אשר למבנה הששי להלן הפרטים:-

(א) בעל המבנה - [REDACTED]
חלקה 3 - מבנה מגורים בצומת הכניסה בעין איברהים, כביש ואדי שארה.
המבנה נמצא בגוש 20315.

(ב) ביום 20.1.86 גזר בית המשפט השלום בחדרה על הריסת המבנה תוך 3 חודשים מיום מתן פסק-הדין, דהיינו עד 20.4.86.

(ג) הנאטט ערער בפני בית המשפט המחוזי בחיפה אשר ביום 23.5.86 בתק 75/86 דחה את ערעורו.

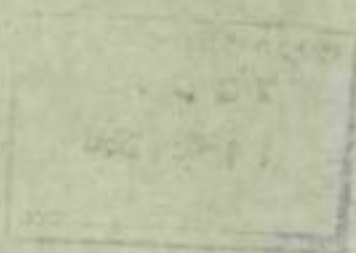
(ד) הנאטט פנה לבית המשפט העליון בבקשה לקבל רשות ערעור על החלטה ביה"ם המחוזי. נשיא בית המשפט העליון ביום 20.5.86 פסק שצו ההריסה יתבצע "לא יאוחר מיום 20.9.86".

(ה) הממונה על המחוז מסר לי כי נקבע עם מטה מחוז הצפון מועד לבצוע ההריסת 23.6.86.

3. אודה על הוראותיך למתן סיוע לבצוע פסקי-הדין.

בברכה,
יעקב מרסוביץ
המסכה למנהל הכללי

העתק:
מר ח' קוברסקי, המנהל הכללי
לוטתו
מכתבי למנכ"ל מיום 21.2.86
סיכום דיון בנושא בלשכת רה"ם מיום 28.5.86

1000 1000 1000

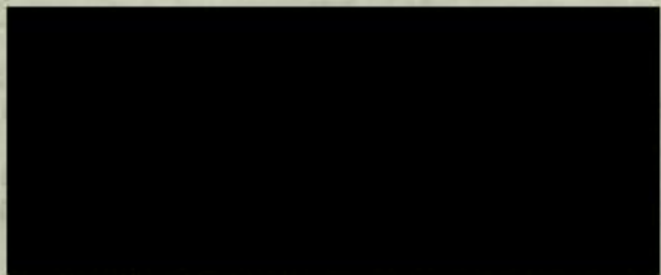
1000 1000 1000

1000

1000 1000 1000

1000 1000 1000

1000 1000 1000

1000 1000 1000

1000 1000 1000

1000 1000 1000

1000 1000 1000

1000 1000 1000

1000 1000 1000

1000

1000 1000 1000

1000 1000 1000

144
 8/6

לשכת שר הפנים
 נתקבל
 1986-05-2
 ראש הממשלה

סימוכין: 1-001-סד-1

סיכום דיון בנושא הריסת בתים במגזר הערבי
 28.5.86

השתתפו: רה"מ, השרים: משפטים, משטרה, חקלאות, פנים, ויצמן, היועץ המשפטי לממשלה, מרקוביץ ונציגי המשרדים.

סיכום: נושא הריסת בתים שנבנו בבניה בלתי חוקית במגזר הערבי מו"ן בהתאם לקטגוריות הבאות:

1. ששה צווים להריסת בתים עליהם המליצה גם ועדת מרקוביץ יוצאו לפועל.
2. בתים שכית המשפט יוציא צו הריסה לגביהם עם ציון מועד — הצו יבוצע במועד.
3. צווים בהם אין מועד ביצוע, שיקול הדעת והסמכות נחונים בידי הועדות המקומיות והמחוזיות. במקרים אלה ניתן גם להושהש ולהתייעץ בעמדת הממשלה ובעמדת ועדת מרקוביץ.
4. לאור טענות זה יוצאו משרד הפנים ומשרד המשטרה הנחיות חדשות לרשויות ואזרחות.

5

רשמה: עלי זה אשר

מדינת ישראל
משרד הפנים

תמונה חבלית

ירושלים, ג' כסיון תשמ"ו
10 ביוני 1986

2053

לכבוד
מר א. נמר חוסין
יו"ר עיריית שפרעם

הנדון: כנס בנושא המכנים הכלתי חוקים במגזר הערבי

הריני מאשר קבלת מכתבך מיום 24.5.86.

הכנס שלכם נערך כיום השבת. אני שומר מצוות ומשום כך, אין באפשרותי להיענות לתזמנתך.

לגופו של ענין עלי להעיר:

הועדה הבוחנת את הנושא עפ"י סיכום שנתקבל אצל ראש הממשלה עוד לא סיימה עבודתה. לא אני עומד בראשה אלא משנה למנכ"ל מר י. מרקוביץ. כאשר להועדה חסיים עבודתה נציג כרצון לפני ראשי הרשויות המקומיות הערביות את מימצאיה והמלצותיה.

אנו מיחסים חשיבות רבה לעבודתה של ועדה זו שנועדה לרכז את כל העובדות, להציע פתרונות ולהמליץ המלצות ככל המתחייב מן המצב.

בדעתי גם לזמנכם לפגישה, בסרט פרישתי מתפקידי ועוד אבוא בדברים עם מרכז השלטון המקומי כדי לתאם מועד לפגישה זו.

ב ב ר כ ה

ת. קוברסקי

העמק: מנכ"ל מרכז שלטון מקומי, מ. אלמוג

עיריית שפרעם

بلدية شفاعمرو

965494 - 966049 - 966050

2 177.00 - 177.49 - 177.99

ص.ب. 20

ת.ד. 3

לשכת המנהל הכללי

24.5.86

תאריך
תאריך
מספר

3 יולי

28-05-1986

מספר

מספר

לכבוד מר קובורסקי
מנכ"ל משרד הפנים

שלום רב,

הנדון - הזמנה

מצד "כ" הזמנה לכבוס אשר יתקיים באולם

עיריית שפרעם בשבת 14.6.86 בשעה 10.30 בבוקר.

בנושא הסבבים הכלכליים המקומיים (ללא היתר בניה)
במסדר הערבי.

ישתתפו בדיון - ראשי המועצה מקומיות ערביות,

חברי כנסת ^{מב"מ}, ונציגי ועד האדמה, ונציגי כפלי
המבכס הנ"ל.

השתתפותם חיונית ביותר ואתה מבקש כיו"ר

הועד המנהלתי להפגיש את כלל המנהלים המקומיים במסדר
הערבי.

בברכה

א. גמר חוסין

ראש עיריית שפרעם

יו"ר הועד הארצי לרשויות

מקומיות ערביות.

اللجنة القطرية للسلطات المحلية العربية لجنة الدفاع عن الاراضي العربية

دعوة

حضرة.....
.....
.....

ندعوك الى المساهمة في الاجتماع التشاوري لبحث قضية البيوت
الغير مرخصة إثر الحملة الجديدة لتنفيذ اوامر الهدم. وذلك باشتراك
رؤساء السلطات المحلية العربية والبلديات او من ينوب عنهم، وأعضاء
لجنة المتابعة التي تضم اعضاء كنيسة عرب وأعضاء لجنة الاراضي وممثلي
اللجان القائمة لأصحاب البيوت الغير مرخصة.

٨٦/٧
ويعقد الاجتماع في قاعة بلدية شفاعمرو يوم السبت الموافق
١٩٨٦ الساعة ١٠:٣٠ صباحا، وسوف يستمع الاجتماع الى تقارير عن
التطورات في هذه القضية ويقرر الخطوات اللازمة.

نأمل تلبية هذه الدعوة لأهمية هذه القضية التي يعتمد على
وحدة القوى.

.....
.....
.....

حيفا ٨٦/٥/٧

.....
.....
.....

2053

אל:

הנדון: סכום מיטבת הוועדה (מספר 13)

שהתקיימה בקריה ענבים בחאריך 4 יוני 1986

השתתפו:

מר י. מרקוביץ - מנסה למנכ"ל - יו"ר הוועדה

מר א. בבאי - סגן מנהל מנהל מקרקעי ישראל

מר מ. גלזנר - הממונה על מחוז צפון

נצ"מ י. לוי - משרתה ישראל

מר ע. בוכולטר - מרכז הוועדה

ארגון הפקוח על הבניה הבלתי חוקית במשרד הענים

1. במשרד הענים מסוקר הפקוח על הבניה במסגרת 6 הועדות המחוזיות לחכנון ובניה. בועדות אלה קיימות 10 $\frac{1}{2}$ משרות של מפקחים על הבניה. כן מופעלים על בסיס קבלני 5 חובעים.

אין ספק כי לרשות הועדות המחוזיות אין הכלים והמשאבים המתאימים. בחוות הרשוי ממלאות הועדות המחוזיות תפקידים של ועדות מקומיות לצרכי מחן היחרים ואכיפת חוק החכנון והבניה. בהתאם להמלצות ועדה זו יש להסמין את יו"ר הועדה המחוזית להוציא צוים מנהליים לרבות צוי הריסה, כאשר הועדה המקומיות אינה ממלאה את חובתה כאשר לאכיפת החוק. הסמכה זו החייב הקצאה משאבים מתאימים לוועדה המחוזית אשר ידרשו לצורך מימוש סמכות זו.

2. במשרד הראשי אין פונקציה מסה האחראית לנושא אכיפת חוק החכנון והבניה מבחינה איסוף מידע, גיבוש מדיניות, הוצאת הנחיות, בקרה ופקוח.

3. הפקוח על הבניה הבלתי חוקית ואכיפת החוק מחייבים הקצאה אמצעים ליצירת חשחית ולמימון פעילות כלהלן:-

- א. מרכז מידע ממוחשב שיספק נתונים ודוחות לוועדות המחוזיות ולמועצה הארצית לתכנון ולבניה.
- ב. רכב יעודי לבצוע הפקוח בשטחים הקשים למעבר.
- ג. מערך קשר רדיו לרכב הפקוח.
- ד. ציוד ועזרים לרכוזה: מצלמות, משקפות, מפות, תצלומי אוויר.
- ה. הקציב פעולות למימון הריסה מבנים, תשלום עבור שמאות לצרכי הערכת כפל - שוי, סרטי צילום ועוד.
4. פעולות הפיקוח מביאות עמן הכנסות מאגרות, מהימל השבחה, כפל שוי, וכפל אגרה מקנסות כספיים המוטלים על ידי בחי המספט בעוד הכנסות אלה מועברות לקופת הרשויות המקומיות מפעולות הפקוח שלהן, שונה המצב לגבי הכנסות מפעולות הפקוח של הועדות המחוזיות לתכנון ולבניה ואלה מועברות בחלקן לאוצר ולקופת הרשויות המקומיות.
5. העדר כ"א ומשאבים מסכל כל יעילות בפקוח, ומהוה את אחד הגורמים לתופעה של הבניה הבלתי חוקית, במיוחד באותן רשויות אשר אינן נוקטות בצעדים למניעתה ולבצוע פסקי הדין של הריסה.

סיכום

6. משרד הפנים חייב להתארגן למלוי חובותיו לאכיפת חוק התכנון והבניה ולמניעת ההתפטות התופעה הפוגעת בשלטון החוק ומסכלת את מטרותיו.
7. חובה מיוחדת מוטלת על משרד הפנים להתמודד עם הנגע שעשה בחלק מהרשויות המקומיות המתעלמות מהפרה החוק וגורמות בכך להתפטות הבניה הבלתי חוקית.
8. הוועדה סבורה שיש ליעד את הכספים המסולמים כחוצאה מפעילות האכיפה של הועדות המחוזיות למימון פעולות האכיפה שלהן, דוגמה ההסדר הקיים לגבי הרשויות המקומיות.
9. הוועדה ממליצה על הקמת יחידה מסה במשרד הראשי של משרד הפנים שתפקידה יהיו:-

- א. לגבש הצעות למדיניות אכיפת החוק ולהפעיל פקוח בסגזרים הבעייתיים של הבניה הבלתי חוקית.
- ב. להפעיל פקוח וסמכויות אכיפה בשטחים הגליליים.

ג. לבגש סולם עדיפויות לטיפול בעבירות בניה ולהנחות את החביעה בהתאם.
ד. לרכז את המידע על הפרות החוק בנושאי בניה - לנתחו ולהפיק ממנו מסקנות ולקחים.

ה. לחאם הסדרים עם משטרת ישראל, מנהל מקרקעי ישראל והסירות הירוקה בכל הנוגע לביצוע צוי הריסה ולפעולות אכיפה.
ו. לפקח על אכיפת החוק ע"י הוועדות המקומיות להכנון ולבניה, באמצעות הדרג המחוזי.

ז. אחריות מטה על הכשרה סגל הפיקוח במחוזות.
ח. אחריות על הוצאת נוהלים הקשורים בנושאי יישום "חוק התכנון והבניה".
ט. אחריות מטה על חקני כח - אדם ואמצעים לפיקוח.
י. אחריות מטה על הקציבי פיקוח ואכיפת החוק (לרובמא: חיקצוב הריסת מבנים שנבנו בניגוד למפורס בחוק).
10. הועדה מבורה שיש להקים חוליה פיקוח בכל ועדה מחוזית להכנון ולבניה אשר המקידה יהיו:-

א. לפקח על הבניה שתבוצע ע"ס החוק, ולהוות גורם מונע בניה בלתי חוקית.
ב. להוות גורם "פיקוח על" על הפיקוח בוועדות המקומיות.
ג. להוות "מערכת פיקוח" במרחב ועדה גלילית.
ד. להכין חיקי הביעה בעת הפרת החוק.
ה. לקיים מעקב ובקרה על הביעות משפטיות.
ו. לבצע הריסה, בכל מקרה שההריסה הוסלה על הועדה המחוזית. (לחאם עם כל הגורמים המעורבים בביצוע ההריסה, מ"י, צמ"ה מערכת משפטית וכו').
ז. להוות גורם מסייע לוועדות הכנון מקומיות בביצוע ההריסה.

ח. להוות גורם מטה בכל הקשור להכשרת כ"א של מערך הפיקוח בוועדות היכנון מקומיות.

11. חוק איסוף הנתונים ולימוד הקף הבעיה ממליצה הוועדה על הקצאת כ"א כלהלן:

ברכה הארצית

סמונה על היחידה

ששפטן

עוזר למידע

מזכירה

ברכה המחוזה

ראש חולית מקום

2 מפקחי בניה

חובע

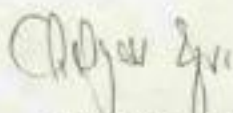
עוזר סכני

12. הועדה ממליצה על שיחוף פעולה הדוק ויום - יומי בכל הנוגע לאכיפה עם

ממ"י, משטרת ישראל והסיוור הירוקה.

13. הועדה ממליצה על ביצוע מירי של מערך הפקוח ומתריעה על התוצאות החמורות

הנובעות מהעדר פקוח פעיל ויעיל.

יעקב בן-צבי

יו"ר הוועדה

ממור

שר הפנים

כ"ה, ירושלים, י"א אייר תשמ"ו
20 במאי 1986

2053

לכבוד
מר דב צ'רנוברוח
רח"נ נאולה ז'
חיפה

שלום רב,

הריני משמר קבלת החברות בנחלת "חבניה" כלא היער באום אל פחם
אל פחם" אותה חזאלת להעביר אלי ומרחה לך על כך.

כפכי שבנחלת ידוע לך, הוקמה וועדה בינמשרדית הכוללת
את נחלת חבניה הבלתי חוקית בארץ, ועל כן העברתי את
החומר למר יעקב מרקוביץ - שאנה למג"ל משרד הפנים
והעומד בראש הוועדה, על-פנת שחומר זה יהיה לזרז לעזר
במסגרת הכדיקה הכללית.

בברכה,

הרב יעקב פרוץ

העסקו מר יעקב מרקוביץ

ח'יה 12.5.1986

צ' צ'רנוב'רודא

א'פ'א
הרב יצחק פור
ע' הפנים

כ'פ'א הרב י' פ'ר

ע' א'פ'א הרב י' פ'ר
ב'א'א א'א פ'ר, פ'ר פ'ר, המ'א'ס'א ע'א נ'פ'א
ב'א'א'א ע'א מ'פ'ר מ'א'א א'א'א ו'א'א פ'ר
י'א ב'פ'א'א ע'א א'א מ'א'א א'א'א פ'ר
א'א'א ה'א'א ב'א'א'א א'א'א א'א'א א'א'א
א'א'א'א פ'ר
א'א'א א'א'א א'א'א'א א'א'א א'א'א
ב'א'א

ב'א'א א'א'א

צ' צ'רנוב'רודא

Handwritten text, possibly a signature or date, located in the upper left corner.

An aerial photograph of a city, likely Jerusalem, showing a river (the Kidron River) flowing through it. A bridge is visible in the upper left. The city is densely packed with buildings. The title is written in a white, irregular shape over the image.

הבנייה של פתח
באק אד פתח

ד"ר צהובודה אדריכל

דב צרנוברודה אדריכל ובונה ערים
 עורך תוכנית מתאר, אום אל פחם
 הבנייה ללא היתר באום אל פחם

תחום הבנייה המאושר לאום אל פחם הפועל תחת הוראות תוכניות גליליות לתכנון עיר, משתרע על שטח של כאלף ומאה דונם בו גרים כ-2850 משפחות בצפיפות ממוצעת של 2.6 משפחות לדונם ברוטו. תחום זה נקבע באופן שרירותי חד צדדי על ידי רשויות התכנון בשנתו האחרונה של הממשל הצבאי בשנים 6-1965, ללא התחשבות בשיקול דעת תושבי המקום והנהגתם.

בשנת 1967 נהכוננה המועצה המקומית, אשר לאחר שנות התלבטות רבות הגישה בשנת 1981 את הצעתה הראשונה לתוכנית מתאר מקומית, אשר נדחתה על ידי הוועדה המחוזית. גירסא מתוקנת ע"י הנחיות הוועדה המחוזית הוגשה לדיון בשנת 1984, ובדיונה בשנת 1985 ע"י הוועדה המקומית שנתכוננה אז ואושרה הפעם להפקדה ע"י המחוזית על בסיס שינויים כבדי משקל.

עד שנות השבעים הראשונות נענתה הבנייה ביישוב לתחומים שהוקצו לה, פריצות הגדר היו מעטות ובעיקרן נוצרו ב"חורכות" - שכבר היו קיימות עם הקמת המדינה ותפתחו עם השנים לשכונות לוויין לאום אל פחם, בבטאן את הגידול המשפחתי הפנימי בהן.

המאפיין את הפרות הבנייה בתקופה זאת לא היה חריגתן מתחום הבנייה המאושר, אליה מאי הענותן המלאה להוראות והגבלות בנייה כמו גודל שטח מזערי, מרווחים ואחוז בנייה מותר. כרט בנייה כלתי חוקית זאת כמעט ולא התנגשה עם מנגנון הפיקוח המחוזי שהיה קטן, עמום וחסר יכולת פיקוח נאות.

היקף הבנייה ללא היתר

בבחינת נהוני האוכלוסיה בתחום השיפוט של עיריית אום אל פחם נקבל את הממצאים כדלקמן:

השנה	תקופת	נפשות	גודל	סה"כ	שטח	בתי אב	צפיפות	בתי אב
	שנים		משפחה	בתי אב	תחום	בתחום	בתחום	מחוץ
				כיישוב	בניה	מאושר	מאושר	לתחום
					מאושר	ברוטו		
					דונם	הערכה	הערכה	ספירה
1979	7 שנים	18,600	6.3	2952	1100	2452	2.23	500
				100%		83%		17%
1986		23,000	6.0	3833	1100	2733	2.48	1100
				100%		71%		29%
תוספת		4400		881		281		600
תוספת				100%		32%		68%
שנחית		629		126		40		86
ממוצעת				100%		32%		68%

היקף הבנייה מחוץ לתחום המאושר, שהיה בשנת 1979 בשיעור של כ-17 אחוז מכלל המבנים ביישוב, עלה לשיעור של כ-30% מכלל המבנים הקיימים בשנת 1986. בתקופת שבע השנים האחרונות הוותה הבנייה מחוץ לתחום הבנייה המאושר יותר משני שלישים של כלל הבנייה ביישוב. למרות שמבחינת היקפה חורגת התופעה הנסקרת כאום אל פחם ממימדיה ביישובים ערביים אחרים. ניתן על בסיס סקירתה במקום לעמוד גם על מקורותיה וסיבותיה במגזר הערבי ככלל. הנתונים הנסקרים מצביעים על הפרה מוחלטת ומתמשכת של חוק התכנון והבנייה. משך ומימדי התופעה מציגים מחד את אין-אונותו של מנגנון הפיקוח ואכיפת החוק מאידך הם מבליטים את הניכור הבלתי מתגשר לכאורה, בין אורחות החיים ביישוב לבין הליכי חוק התכנון והבנייה, הנאכף על אוכלוסיית היישוב בבחינת "גזירה שאין הציבור יכול לעמוד בה" - ואכן הוא אינו עומד בה.

ביטויי הניכור בין אורחות חיי היישוב הערבי וחוק התכנון והבנייה תשכ"ה - 1965.

מערכת חוקים ובכללם חוק התכנון והבנייה מבטאים עולם ערכים, הכשרת לכבות והסכמה ציבורית המאוגדים למעין אמנה חברתית המכוננת מבנה על המנחה את החוק, מעצב את המוסדות המפרשים אותו וקובע את מנגנוני יישומו ואכיפתו. חוק התכנון והבנייה מונחה על ידי מערכת ערכים של חברה מודרנית, פתוחה בין מגזרים השונים, בעלת נייודות גבוהה, מגוונת בעיסוקיה, דמוקרטית וחסרת פניות לכאורה בין אוכלוסייה השונים, אך מטפחת ומעודדת את מטרות העל של האתוס הציוני והחתישבותי הנגזר ממנו. עולם ערכים זה נמצא ביחסי אדישות, ניכור עד כדי ניגוד עם אורח החיים של החברה הערבית בישראל שנמצאת עתה בעיצומו של תהליך מעבר מחברה כפרית, מסורתית, פטריאכלית, סגורה, בניידות מוגבלת, בלתי מגוונת בעיסוקיה - לחברה עירונית פורצת מסגרות שבטיות, משנה מבני העסוקה, מסורות ואורחות חיים.

ההצעות השונות של תוכנית המתאר שהגישה המועצה המקומית באום אל פחם מבטאות את התרוצצות הכוחות הפנימיים בין הקטבים של החברה מסורתית לעומת חברה מודרנית. אי יכולתם של מוסדות ורשויות החוק לעכל הצעות אלה מבטאים את הניכור שבין עולם הערכים המנחה את החוק ובין אורחות החיים ביישוב הערבי ככלל ובאום אל פחם בפרט.

הבנייה ללא היתר היא ביטוי לצורך קיומי של מגורים לאוכלוסיה גדלה אשר אינה מוצאת פורקן במסגרות ובהליכים של חוק התכנון והבנייה במתכונתו כיום.

מאפייני הניכור

המבנה החמולתי

אום אל פתס מתפתחת תוך איזון בין ארבעה כוחות פנימיים שהן תולדה של חמולות שתפתחו למוכרחיות ומהן לשכונות: אגבריה, געברין, מתאמיד ומחאג'נה. התפרשות היישוב ממוקד הגרעין הישן, הבנוי צפוף, לעבר סבע המגורים המקיפה אותו עד לשכונות הלוויין בשוליו, היא נגזרת של ארבעת שכונות אלה. למרות שניכרים סימנים להתרופפות הקשר החמולתי המזוהה בשכונות אלה, עדיין יש לוטייחסות החמולתית השפעות ניכרות שקשה לאמוד את מלוא עוצמתן בתחום המערכת הפוליטית, היחסים החברתיים, הכלכלים הפנימיים ביישוב. השפעתן חזקה בברירת אפשרויות המגורים של הפרט והמשפחה. פתרון תכנוני סביר חייב להתחשב בסגירותה החלקית של מערכת זאת ולהענות לאיזונים הנגזרים ממנה.

יחסי קבין ושוק מקרקעין

בעוד שהחברה המודרנית מאופיינת בשוק נזיל פתוח ונייד של נכסים קרקעיים המבוסס על ערכי מיקום, רנטה, גומלין בין שימושי קרקע, היצע וביקוש - "סוגרת" החברה המסורתית וקובעת את הנכסים הקרקעיים במסגרת בית ואב, המשפחה והחמולה. מכאן שבמערכת הנתונה לא מתקיים ביישוב שוק מקרקעין חופשי וזמין, אשר ניתן באמצעותו לתכנן פרישת מגורים סדורה. מסורות הירושה הנהוגות ביישוב גרמו לחלוקת נכסים אשר ברוב המקרים אינה תואמת את כללי והוראות תוכניות בנין ערים מסודרות לגודל מגרש מזערי. כתופעה לוואי מתקיימת העברת זכויות מקרקעין לא ממוסדת, ללא רישום מקרקעין מסודר, אלא על בסיס של חלוקות משנה פרטיות חסרות תוקף חוקי, המונעות יכולת חוקית כמו גם ביצועית לתכנן הליכי חלוקה חדשה של מקרקעין והתאמתן לסיווג שימושי קרקע.

רשות הפרט ורשות הרבים

מערכת חוקי התכנון והבנייה המנדטורית קידשה את זכות המעבר לעומת זכויות אחרות של שימוש מקרקעין לצורכי ציבור. כתוצאה נתבססה בה זכות הפקעה ללא תשלום פיצויים, בשיעור של רבע מהקרקע אותם היא תועידה בעיקר לדרכים ואמצעי הולכת אחרים. חוק התכנון והבנייה תשכ"ה - 1965 הרחיב את זכות הציבור לשימוש קרקעי גם למוסדות חינוך, מבני ציבור ושטחים פתוחים וביסס אותו על הפקעת מקרקעין לצרכי ציבור ללא תשלום פיצויים עד שיעור של ארבעים אחוזים מהקרקע.

אורח החיים המסורתי מקדש את זכות הפרט על נכסיו הקרקעיים ומועיד לצורכי ציבור שיעור קטן ביותר של נכסים קרקעיים המיועד בעיקר לדרכים. שטחי ציבור לשימושים אחרים, כמו מסגד ומבני חינוך הושגו לרוב כתרומות הקדש או נלקחו מאדמות המשותפות של הכפר, שהיום מוכרזות כאדמות מדינה ומנהלות על ידי מנהל מקרקעי ישראל. עם תאצת הפיתוח היישובי, הולכת ותופסת ההכרה הציבורית בהרחבה השימושים הציבוריים והקרקע הנדרשת לכך. נוצרת כיום הסכמה כללית המחייבת שיעור של הפקעת רבע מהמקרקעין לצורכי ציבור ללא תשלום פיצויים, אך הסכמה זאת שעדיין לא עמדה במבחן מעשי, מסוייגת ביותר משיעור ההפקעה לצורכי ציבור של ארבעים אחוז הנגזר על פי חוק התכנון ובנייה. באום אל פחם עצמה, על בסיס פשרה שהושגה בסכסוך מקרקעין בין המדינה למועצה המקומית, הופרשו מאדמות הרשומות ע"ש המדינה אלף דונם לצורכי ציבור ואלף דונם למגורים, ובכך נחלשה חריפותה של סוגיית זאת.

פיתוח תשתית יישובית

היישוב הערבי מאופיין ברמת פיתוח נחשלת, הן ממסורת של חוסר יוזמה מקומית והן מהעדר מכוון ומוחלט של הקצאת משאבים לאומית. למרות שזה נראה סביר להעמיס את עלויות פיתוח תשתית היישובית על התושבים; מתקיים פער היסטורי בין היישוב הערבי ככלל ואום אל פחם בפרט לבין מגזרים שונים של היישוב היהודי, אשר זכו בתקופות שונות של קיומן כמימון תשתית יישובית. המערכת היישובית הערבית לא נכללה בפרוייקט שיקום שונות (מלבד שכונת ואדי-ניסנס בחיפה). קיים פיגור מצטבר בהקמת תשתית יישובית למערכות ביוב, דרכים ותקשורת. חישובל היישוב הערבי פיגר בעשרים שנה אחר כל המערכת היישובית היהודית. יישובים ערביים נעדרים דרך קבע מעמד של ערי פיתוח או יישובי מצוקה, למרות שבחינת מצבם לאשורו היה מעמיד חלק מהם ואום אל פחם בפרט, בראש סולם העדיפות להקצאת משאבים לאומית. אין היישוב זוכה לעידוד יוזמות פיתוח, ייצור, תעסוקה ושירותים כמו יישובי עימות, התנחלויות, ערי פיתוח וכדומה. היישוב נעדר הקצבות לפיתוח תשתית קהילתית המקבילה למגזר היהודי בתחומי תרבות, דת, ופעילות זמן פנוי, כן קיים פיגור בהשלמת מבני חינוך.

מתוך שהיישוב מנותק ממשאבים כספיים לאומיים כמו הסוכנות היהודית והמגבית המאוחדת והוא מנוע מלפתח קרנות ערכיות מקבילות, אין היישוב הערבי יכול לפתח תנועת התיישבות כפרית ועירונית המקבילה לתנועת התיישבות היהודית המנקזת לתוכה תקציבי פיתוח, כך שאם מתקיימת התפרשות מגורים היא לרוב יוזמה פרטית משפחתית "פראית" ובלתי מטוּרדת בהליכי החוק וללא תנאים לפיתוח תשתית ההולת לצרכים.

היעדר מוחלט של תשתית יישובית הוציא גורם זה מלהיות מכריע בשיקולי מיקום ואיתור שימושי קרקע בכלל ושימוש למגורים בפרט.

מיטבות בין שימושי קרקע לפיתוח תשתית

התכנון המודרני מחפש את המיטב בין פריסת שימושי הקרקע לבין עלות התשתית ההנדסית והקהילתית המשמשת אותה, תוך שאיפה לצמצום כולל של עלויות וחלוקתן המירבית למספר יחידות שימוש גדול יותר. לגורם זה השפעה מכרעת בתכנון, המתבטאת בתפרושת היישוב וביחסי הגומלין בין מרכזו ושוליו ובזיקה שבין המרכז לשכונות המתפרשות ממנו ובקצב האירוע של תהליכים אלה. בגלל העדר מוחלט כמעט של פיתוח תשתית, אין לגורם זה אותה משמעות תכנונית שהיתה אמורה להיות לו; הן ברמה היישובית הכוללת, והן בעיקר ברמת ההחלטות של הפרט והמשפחה המחפשות פתרון מגורים.

התפרשות יישובית

קווי הזרימה של התפרשות הבנייה ללא היתר הן הביטוי המובהק על פני השטח של שקול הכוחות הפנימיים, שצויינו לעיל, המעצבים את דמות היישוב הקיים ומתארו בעתיד. על הגדרת החוטם בעתיד ניטש עיקרו של הויכוח בין הרשות המקומית ורשויות התכנון. כאשר הן חותרות לכנס את מרחב התפרשות העתידי של היישוב קרוב ככל האפשר סביב היישוב הקיים, התכנסות זאת תביא להערכת המנומקת לקיצור מרחקים בין המרכז לשוליים, הקטין מרחקי דרכים וקווי תשתית הנדסית של מים, ביוב, חשמל ותקשורת. היא תגרום לקירוב שכונות השוליים למוקדי השירות הקהילתיים והמגורים לתתמקם במרכז.

תוצאה כוללת מההתכנסות המוצעת ע"י הרשויות תביא לצמצום עלויות הפיתוח ותאחזק היישובית השוטפת לרמה שהאוכלוסיה תוכל לעמוד בה. האמצעים התכנוניים לחשגת יעדים אלה, מותנים בהקטנת תפרושת השטחים המיועדים למגורים, תוך הגדלת הצפיפות המותרת בנותרים, לרמה עירונית רוויה ובהצרת פיתוחן של שכונות הלווין עד כדי ביטולן בעתיד.

תפיסת הרשויות מרמזת על מספר משאלות:

- א. שוק מקרקעין פתוח וחפשי למשחק כוחות היצע וביקוש, כאשר ערך הקרקע מותנה במיקומה ובהגדרת רמת הניצולת המותרת בה. מכאן, ברירות הפרט לאיתור מגוריו יהיו מותנים: בערך הקרקע, ברמת פיתוח התשתית והשירות הקהילתי סביבה.
- ב. תמורות בהרגלי הדיור של הפרט והמשפחה. שינויים במבנה המגורים החמולתי, הענות לדגמים מסוימים של בית משותף המנוכר לבית האב המסורתי.
- ג. דגמי התפרשות יישובית מסודרת בטבעות מגורים ההולכות ונשלמות סביב הישוב הקיים תוך פיתוח הדרגתי של התשתית ההנדסית, טבעה אחר טבעה, שלב אחר שלב.
- ד. אמונה סמויה שניתן ע"י הצרת פיתוח שכונת הלווין להביא לגוויעתן בעתיד הקרוב.

תפיסת התפרשות היישוב כפי שהוצגה ע"י הרשות המקומית באמצעות הצעותיה לתוכנית המתאר שוללת את המשאלות המתבטאות מתפיסת התכנון של הרשויות, כבלתי ריאליות וישימות בשטח בשנים הקרובות.

תפיסה זאת מאמצת כנקודת מוצא לתכנון עתידי של היישוב את מכלול הבנייה הקיימת בין שנבנתה בהיתר ובין שנבנתה ללא היתר. תפיסה זאת מניחה שתפרושת הבנייה הקיימת מצלמת בצורה האמינה ביותר את "הצופן התכנוני" על פיו מתבנה היישוב ומתכונן לעתיד.

כן הצעת הרשות גורסת, שבצד אימוץ ערוצי התפרשות של הבנייה הקיימת, יש לפתח את שכונות הלווין עד לרמה שיוכלו לשאת שירותים קהילתיים סבירים כמו גן ילדים, בית ספר יסודי בן שש כיתות ומסגד.

התנכרות מוסדות ורשויות תכנון.

הניכור בין עולט הערכים המתבטא בחוק לבין הערכים המתקיימים ביישוב הערבי ככלל אינם חלים בחלל ריק, אלה באים לידי פירוש החוק, באמצעות רשויות החלטה הקובעות את מדיניות התכנון ומסגרות הפיקוח והאכיפה של החוק. גם אם נניח שנוסח החוק הוא נייטרלי, חסר פניות וללא משוא פנים, הרי שיישומו בשטח על ידי הרשויות הוא מנוגד, מנוכר או למיטב אדיש למערכת התכנונית של היישובים הערביים ככלל.

עפ"י החוק נגזרים מוסדות החלטת והכוונה של מדיניות תכנון אשר במכוון, ולמיטב במקרה, נעדרים בצורה כמעט מוחלטת נציגות של התנהגה היישובית הערבית. מנוסח החוק וכוונתו נגזרים תפקודים, נושאי משרות, נציגי ציבור אשר הגדרתם לאיוש מוסדות התכנון נובעת מרצון על, לתת ביטוי בהם למגזרי אוכלוסיה שונים. היעדר נציגות של התתיישובות הערבית מונע מציבור זה לבטא את בעיותיו המיוחדות במוסדות הגזורים עפ"י החוק, וטמסד את הניכור בין אוכלוסיה זאת לבין הליכי החוק.

נסקור בקצרה את המוסדות החסרים נציגות יישובים הערביים בהם: אין כל נציגות יישובית ערבית במועצה הארצית לתכנון ובנייה. היא נעדרת במועצת מקרקעי ישראל, למרות סכך הבעיות היומיומיות שהאוכלוסיה היישובית מעורבת בהן, כמו גם שמנהל מקרקעי ישראל הוא המופקד עפ"י החוק לרכוש הוואקף וההקדש המוסלמי. אין נציגות יישובית ערבית בוועדה לשמירה על קרקע חקלאית אשר חלק ניכר מעיסוקיה נוגע ישירות לקרקעות היישוב הערבי. אין נציגות הולמת לשיעור האוכלוסיה ולמורכבות בעיותיה בוועדות מחוזיות לתכנון ובנייה אשר בחלקן כמו מחוז הצפון (בה יש חבר ערבי אחד) מחוז חיפה, מחוז המרכז ומחוז הנגב מרוכזים חלקים ניכרים מהאוכלוסיה הערבית בארץ. למרות זאת שהולכים וקטים בארץ ועדות מקומיות במרחבי תכנון בהם מרוכזים יישובים ערביים. כן בולטת התופעה של היעדר כמעט מוחלט של אנשי מקצוע ערביים במקצועות הנדסיים מכל מוסדות התכנון, הרישוי והפיקוח, ברמה המיניסטריאלית וברמה המחוזית, למרות שקיימת שכבת עובדים משכילה מקרב האוכלוסיה הערבית בארץ, אשר כשירה למלא משרות אלה ברמה נאותה, הן ברמות הבכירות והן בזוטות.

עוינות לאומית

ביסודי הניכור המוזכרים עלולים להתקיים בכל חברה שהיא שותפות של מגזרי אוכלוסיה שונים ומאופיינים באורחות חיים הזרים ביניהם. כתנאי מדינת ישראל ביסודי ניכור אלה מתחדדים בגלל איפיון לאומי חד משמעי המוחרף בעוינות היסטורית.

ישומו בשטח של חוק התכנון והבנייה יכול לשלוב אותם בקלות, אך במדיניות סבלנית ומתונה הוא יכול להיות אמצעי יוצא מהכלל לצינונה עד כדי הפיכתה למבנה בסיסי וראשוני לחיים בצוותא. קורה שהתניות החוק ואורחותיו נתפשים לעיתים כמכשור להנחתת גזירות, להצרת צעדים של מגזר שולט על מגזר נשלט, כן ישנם ארועים בשטח החושפים התנגדות יישובית לחוק ככלי ביסודי להפגנת עוינות לאומית נגדית. נסקור כמה מושגים בתהליך התכנון באום אל פחם, שהם אופייניים למגזר הערבי ככלל, אשר התגדרות סביבם בהתייחסות ובמינוח תכנוני לכאורה, מכסאת עוינות לאומית מצד מגזר זה או משבהו:

הפקעה לצורכי ציבור : נישול היישוב הערבי ככלל ותושביו כפרטים מאדמותיהן הפרטיות או המשותפות, במימדים שאין רשימה זאת יכולה לעקוב אחריהם, יצרה טועקה לאומית ואישית מצטברת שהיא הגורם החריף המניע את עולם המושגים והדימויים ביישוב כנגד מגמות הכנון ענייניות המבוססות על הפקעת שטחים לצורכי ציבור. למרות שלאחרונה ניכרים סימנים של התמתנות לבחינה עניינית של הנושא לגופו.

שטח אש : הכרזה על שטח אש, כמו גם קיום הכרזות קיימות מתקופת המנדט נתפשות כמכשיר המיועד להצר פיתוח של היישוב. כאשר מתגלה לעיתים כוונה תכנונית להשתמש בשטחים אלה כמקום להתיישבות יהודית מתחדדת הרגישות והחשדנות כנגד הפעולה העניינית, לעיתים בצדק.

תוכניות מתאר ארציות : יעודי שטחים המוכרזים עפ"י תוכניות מתאר ארציות למטרות ארציות כמו הכרזה שטח לאזור כרייה וחציבה, הכרזה שטחים לייעור ושמורות טבע נתפשים ע"י התנהגה היישובית כמכשירים להצרת פיתוח. אולם סיפול ענייני מצד רשויות התכנון מיתן תפישה חשדנית זאת בנושאים אלה.

קרקע חקלאית : תהליך שחרור קרקע מהכרזתה כחקלאית נתפש לעיתים כמכשיר להצרת פיתוח, בעיקר כאשר בידובות קרקעות שאינן כשירות לעיבוד חקלאי. בדיונים עם הוועדה לשמירה על קרקע חקלאית באים לביטוי בחריפות רבה הפערים בין התפישה התכנונית המודרנית הגורסת: התכנסות יישובית תוך הגדלת צפיפות לדגמי מגורים בבנייה רוויה, לעומת הצופן התכנוני המסורתי המחפש פיזור המגורים על מרחב אפשרויות גדול יותר.

זחילת מגורים, כביש יהודי, כביש ערבי: שלושה ביטויים אלה, אשר אינם באים לביטוי גלוי בשיחות פרוטקוליות של ועדות תכנון, משמשים בבואה למועקה ולעוינות לאומית הנובעת ממנה, של נושאי תפקיד במוסדות ורשויות תכנון. בשיחות רקע ניתן להבין שפעולות מביעה תכנוניות מסוימות, בועדו למבוע "זחילת" המגורים לעבר דרכים ראשיות או מקומיות שנועדו לשרת יישובים עבריים, מצפים או התנחלויות. מושגים אלה מקפלים חששות של אובדן שליטה בטחונות על צירי דרכים, מכאן השאיפה למבוע שימושי קרקע סבירים מבחינה תכנונית, מלהתקיים ליד צמתים או עורקים כמו כביש ואדי ערה כדרך ראשית וכביש מי-עמי כדרך מקומית.

רקע לתמורות

רשימה זאת אינה מנסה לסייח את תופעת הבנייה ללא היתר ביישוב הערבי ובאום אל פחם כמקרה מייצג. עובדת בנייתם של יותר מ-1100 מבנים ללא היתר, שהם כשליש מהיקף הבנייה הכולל בא.א.פחם, המצטרפת לכך שכמעט כל הבנייה החדשה בשנים האחרונות נבנית ללא היתר, מדברת בעד עצמה ואינה זקוקה למריחה. רשימה זאת נכתבה בהנחה ואמונה שהתופעה הגיעה לנקודת השבירה שלה. הבנת הכוחות הפנימיים בישוב, והדחפים החיצוניים המתבטאים בפעולות האכיפה והענישה של הרשויות בתחברם יחד תחת ההכרה שכך לא ניתן להמשיך, עשויה להוביל לפתרון שימתן את התופעה ואולי אף יפסיקה.

אורחות החיים המסורתיים נמצאים בתהליך של שינוי. תופעת הבנייה החוצה מתחום המאור הינה בת-לוויה לפירוק התא החמולתי. הריחוק הגיאומטרי מבטא גם ניתוק מהחסות המסורתית של בית האב. לעיתים קרובות הוא גם ביטוי לניתוק מאחות האחים, אשר המגורים ביחד בחצר אחת, היו לאמיתו של דבר החבל המסורתי הקושר יחד את חלקי המשפחה למרות האב, גם אם בית האב נמצא שלא בסמיכות עם חצר הבנים.

תהליך זה מלווה בתמורות דימוגרפיות של הקטנה בילודה ובגודל משפחה: שיעור הלידה ביישוב שהיה בשנת 1966 0.056 הוא היום 0.035. גודל משפחה ממוצע שהיה בשנת 1972 - 6.6 נפשות, מוערך כיום בשעור של 5.8 נפשות למשפחה.

הולכת וגדלה שכבת משכילים ובוגרי מערכת חינוך - שלמה, מתגוון תחום העיסוקים המתאפיין בהקטנת שיעור עובדים שכירי יום, וגידול באוכלוסיית עובדי שירותים, הוראה ומקצועות חופשיים.

ניכר תהליך של יציאת האישה מהבית לעבודה במקצועות שירות כמו אחיות, מורות ופקידות.

מהפחת ייזמות עסקית בתחום היישוב אשר פורצת גם החוצה בענפי בנייה, מלאכה, דיסקית מסחר סיטונאי ומגורים. כאחת הולכת ונוצרת שכבת ביניים אשר רוכשת גם משקל במוקדי ההנהגה המקומית.

תהליך זה המלווה בהיווצרות שוק מקרקעין פתוח מחד ושינויים בדגמי מגורים המושפעים מהבנייה צמודת הקרקע ביישובי השדה במגזר היהודי מאידך, יוצר לחצים פנימיים לשיפור איכות הסביבה והשכונה על ידי פיתוח דרכים תקינות, מתקני תשתית הנדסית של מים, חשמל, תקשורת ביוב ושירותים קהילתיים. מכך מתגבשת ההסכמה הכללית וההכרה הציבורית בחיוניות של תהליך פיתוח מלווה בהכנון נאות ומוסדר בהליכי החוק.

תמורות אלה כאורחות חיים ובהסכמה ציבורית, המתגבשות בשטח ביוזמות מקומיות להגשת תוכניות מפורטות על ידי התארגנויות משפחתיות ושכונתיות, מהחדדות על ידי העומט ההולך וגדל של פעולות אכיפה שיפוט ועונשין הגזרות מחוק התכנון והבנייה.

מ ה ל ע ש ו ת ?

תפיסת תוכנית המתאר המוצעת ליישוב המאמצת את מכלול הבנייה הקיימת רואה בה כבואה לצופן התכנוני על פיו היישוב מתכננה ומתכוונן. ניתן לדמות מכלול זה ל"חוק הכובד" אשר על פיה אנו פועלים והכנתם מאפשרת את נפלאות ההנדסה. מנקודת מוצא תכנונית זאת נגזרו כמה עקרונות:

א. לגיטימיות לבנייה הקיימת ולאפשרות הגלומה בה. ההצעה היא לחייב ולאפשר למירב, הבנייה הקיימת לקבל היתר בנייה למצב הקיים ולאפשרות הגלומה בהשלמתה עד לקומתה השלישית, בתנאי שהבנייה הנוספת עליה תחפוף את היטל הקומות הקיימות. זאת בהנחה שמרבית הבנייה ביישוב היא בת קומותיים. ההצעה מקנה אפשרות זאת לכל מבנה קיים, להוציא מבנים הנמצאים על תוואים קיימים של דרך ציבורית, שיועדו להריסה ומבנים הנמצאים באתרים אשר נוכחותם או שימושם נוגד הוראות של תוכניות מתאר ארציות, אשר יוכרזו כמבנים חריגים ותקופת השימוש החריג בהם תוכרז בחוק.

ההצעה מחייבת הגדרת תקופת ביניים שתחל עם פרסום הפקדת תוכנית המתאר. בתקופה זאת מחויבים בעלי המבנים הקיימים להגיש בקשות להיתר בנייה ולעמוד בתשלום האגרות המתחייבות. הכספים שיועמדו לרשות המקומית מאגרות אלה ייועדו לתכנון ולפיתוח וחלקם יעמדו לרשות קרן עירונית למימון הריסת המבנים הקיימים על תוואי דרכים. החל מהכרזת תקופת הביניים ניתן יהיה להגיש ולקבל היתר בנייה לבקשות להשלמת המבנה עד לקומתו השלישית, זאת מבלי להמתין לתקפותה של תוכנית המתאר ושל התוכניות המפורטות הנגזרות ממנה, שהן הבסיס הרגיל למתן היתרי בנייה כחוק.

ב. תכנון הבנייה החדשה

הגשמת יעדי התכנון של הבנייה החדשה מעבר לתחום הבנייה המאושר מחויב בהצעה זאת על ידי ההליך הרגיל של תכנון, היינו: תקפות לתוכנית המתאר כתוכנית מנחה את התוכניות המפורטות לאזורי השימוש הנגזרים ממנה. הצעה זאת בשענת על הנחת יסוד של תוכנית המתאר, להוציא את תכנון שכונות המגורים החדשות, קריות החינוך ושטחי המסחר המלאכה התעשייה והזמן הפנוי, החוצה מגרעינו הצפוף של היישוב.

ביסוד שהי הצעות אלה עומדת המחשבה ליצור דינמיקה של הליך חוקי המבוסס על "מחילת עוונות", אך בעיקר לחשק את דחפי הבנייה ללא היתר הקיימים מכורח מציאות גידולו הדימוגרפי של היישוב, ואינם מוצאים פורקן בהליך התכנוני הנבקט ע"י הוועדה המחוזית.

מדיניות הוועדה שגורסת לגיטימיות לבנייה הקיימת רק לאחר מתן תוקף לתוכנית המתאר, ומסייגת אותה בהתאמה לתכנון מוצע עפ"י הוראות התוכנית התקפה, שוללת מתן אפשרות כוללנית להיתר לבניית קומה שלישית, בהוציאה מזכות זאת את אזור המגורים הצפוף בגרעין הכפר, שכבר ממילא בנוי עד לקומתו השלישית ומסייגת את האפשרות המוקנית, בהתאמה למגבלות והוראות התוכנית המוצעת, כך שמרבית הבנייה הנגזרת מבנייה קיימת שאינה תואמת הוראות אלה תוכרז כבנייה חריגה עם כל המשחמע מכך. הטלת סייגים אלה על לגיטימיותה של תבנייה הקיימת, מרוקנת את התצעה הזאת מתוכן בכך שמרבית המבנים הקיימים כבר היום אינם בענינם להוראות התוכניות העתידיות. דחיית הפעלת מתן ההיתר לבנייה הקיימת ולאפשרות הגלומה בה לבניית קומה שלישית עד לאחר מתן תוקף לתוכנית תיצור פרק זמן גדול של מספר שנים, אשר לא ניתן לחזותו מראש, שבו כמעט ולא יהיה אפשר להוציא היתר בנייה ביישוב כולו. דומני שמיותר לתאר את פצצת הזמן הסמונה בהליך זה.

תוכנית המתאר מציעה הליך פשוט ובלתי מסורבל אשר יכניס את היישוב בשלבים למתכונת ואורח חיים של הזדקקות לחוק והיענות ממנו.

ג. אמנה חברתית

רשימה זאת מציעה שהליך "מחילת העוונות" לבנייה הבלתי חוקית ילוות בפעולה הסברתית שבסיסה יהיה ב"אמנה-חברתית" בין הרשות המקומית ורשויות התכנון על הסכמה לעקרונות ששורטטו למעלה. אין לאמנה חברתית זאת מעמד חוקי, אך היא תיצור את תאווירה הציבורית להכשרת הלבבות. להסכמה הציבורית שתעמוד בבסיס אכיפת הליכי התכנון כחוק. היא תגרום למתן בסיס ציבורי לשמירת החוק ותסיר כל חסות של סולידריות ציבורית מאפשרות הפרת החוק על ידי פרטים בעתיד.

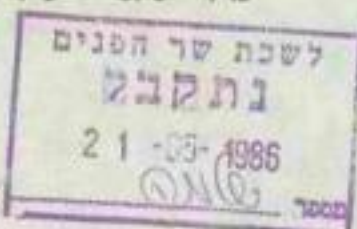
מדינת ישראל

משרד הפנים

מנהל מועד חצות
נצרת עילית

18 V 1986

מספר: 50/52/58

אלו: מר שלמה עזרזר, עוזר העד, משרד הפנים, ירושלים.

2053

מכתבו של הנדון אל ה"כ דב שילנסקי.

המכתב שבסמך הועבר לכב' שד הפנים, ובהמשך אלינו.

הנ"ל בונה בית מחוץ לתחום המתאר המאושר למו"מ ביה-ג'אן. השטח בו המבנה מוקם כנגדור כשטוח טבע ולבקשה המועצה להרחבת תחום המתאר בשטח זה, קיימת התנגדות נציגי החב' להגנת הטבע, ונציגי מערכת הביטחון.

ביום 24.11.85 נשטט הנדון בגין עבירה זו, וכב' השופט קבע במסק דינו כי הבניין יהרס בתום 3 חודשים, אלא אם כן, ישיב הנאשם כינתיים רשיון כחוק.

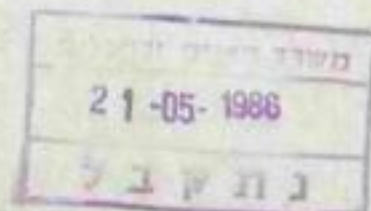
עד היום לא הוצא רשיון למכנה.

כב' רכ"ה,
רפאל כהן
קצין המחוז

הקתק:

מר אפרים קריצ'לר, טבן הממונה על המחוז, כאן.

רכ/מב.

8801-0-0.1

is in order, very good, very good, very good.

22/1/02

11.

has been the only one who has been able to do this. The only one who has been able to do this is the only one who has been able to do this. The only one who has been able to do this is the only one who has been able to do this.

has been the only one who has been able to do this. The only one who has been able to do this is the only one who has been able to do this. The only one who has been able to do this is the only one who has been able to do this.

has been the only one who has been able to do this.

22/1/02

has been the only one who has been able to do this.

has been the only one who has been able to do this.

has been the only one who has been able to do this.

משרד הפנים
לשכת השד

2053

נלוה לחומר - לשימוש פנימי

אל :

סאת :

אשר וחזור ☐

לשיחה ☐

לתיק ☐

לידיעה ☐

בא חכן תשובה
לחתימת השד ☐

לטיפול ☒

לאישור ☐

השב בא ישירות
עם העתק אלי ☐

בא הערותיך ☐

הערות גימסות :

15-5-86
1640

13/5/86

חתימה

תאריך

TELEGRAMME

ק ל מ

TELEGRAMM

TELEGRAMME

ק ל מ

TELEGRAMM

MAY - 8

4010016
1420 8373
47מחלקת
המכשיר

155

הרב יצחק
שר הפנים
ירושלים

פרץ
משרד הפנים

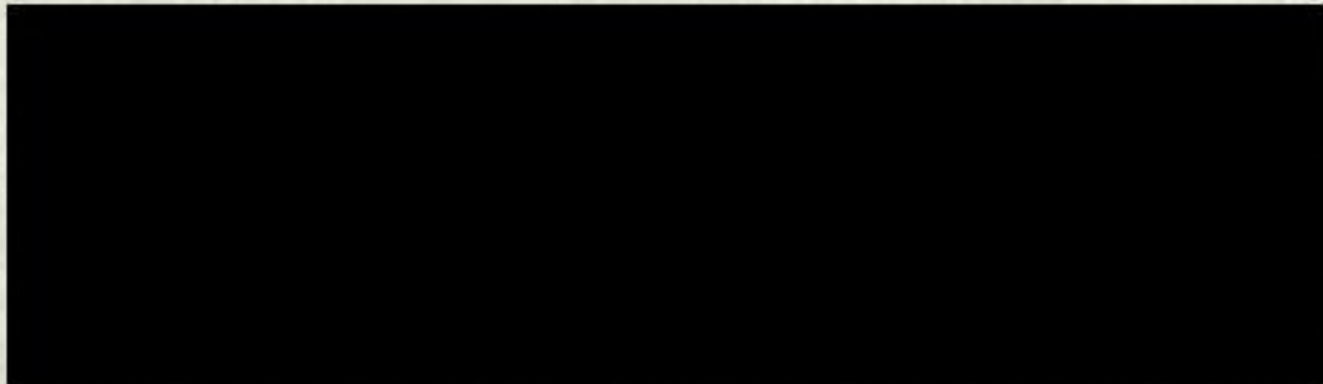
נתבקשתי להודיעכם כי הדיון בבקשה לסגור צו ביניים בעתירה
נדכ נגד יו"ר הועדה המחוזית
11/5/86 בג"צ ס"י 238/86 מסבך ליום
שעה 9 בבית המשפט הגבוה לצדק ירושלים

S-N

בברכה
ד פרנסק עו"ד
612605 623298

4 1333

504

מדינת ישראל
משרד הפנים

ירושלים, י"ב בניסן תשמ"ו
21 באפריל 1986

המנהל הכללי

2053

לכבוד
ד"ר יוסף גינת
עוזר בכיר לשר ויצמן
משרד ראש הממשלה
ירושלים

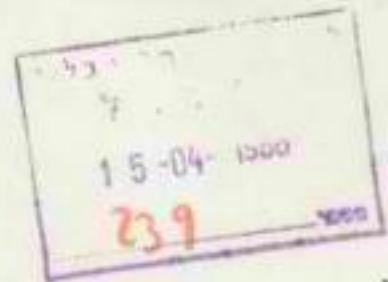
אדון נכבד,

הנדון: כנייה לא חוקית במגזר הערבי

1. הריני מאשר קבלת מכתבך מיום כ"ט באדר ב' תשמ"ו (9.4.86).
2. אינני כדעה שיש צורך בכינוסה של הועדה הבינמשרדית לעניין הבנייה הבלתי חוקית במגזר הערבי כדי לדון בהמלצות צוות המסנה בראשותו של מר י. מרקוביץ לגבי נקיטת האמצעים עפ"י החוק נגד סיכונים שהצוות המליץ עליהם.
3. כאשר הצוות יטלים עבודתו בהתאם למת שסוכם בישיבה ביום 15.11.85 ויוגש לי הדו"ח המסכם יובא הנושא, על ידי וע"י מנכ"ל משרד ראש הממשלה לדיון והחלטה בדרג המדיני.
4. המלצה ביניים של צוות על צורך לספל בעניין פרטני של אכיפת החוק לגבי העבירה הקונקרטית שהצוות נתק ל בה, אינה נושא לדיון בועדה או בין מנכ"לים אלא לפעולה ע"י המערכות החייבות באכיפת החוק ולא אסול על עצמי שום סמכות לעכב ביצוע אכיפת כזו.
5. תשומת לבך מופנית לחוות דעתי של היועץ המשפטי לממשלה מיום 14.4.86 שהופנתה לכב' רה"ט. חוות דעת זו מבהירה כאורח חד-משמעי את המותר והאסור לנו בעניין זה וחובה עלינו לפעול בהתאם לעמדתו של היועץ המשפטי לממשלה בסוגיית אכיפת החק.

בכ"ח

ח. קוברסקי

משרד ראש הממשלה

ש מ ר

לשכת השר עוזר ויצמן
המטה לתיאום בינמשרדי

כט' אדר ב' התשמ"ו
9 אפריל 86
36.4/4

לכבוד
מר ח. קוברסקי
מנכ"ל משרד הפנים

הנדון: בניה לא חוקית במגזר הערבי

מנכ"ל משרד ראש הממשלה, מר א. טמיר, יו"ר ועדת המנכ"לים לערביי ישראל וחבר הוועדה לבניה לא - חוקית במגזר הערבי, שבראשותו, מבקש לכנס את הוועדה על מנת לדון בהמלצות צוות המשנה בראשותו של מר י. מרקוביץ לגבי בקיטת האמצעים על פי החוק נגד מכנים שהצוות, בראשות מר מרקוביץ, המליץ עליהם.

הדיון בוועדה העליונה בראשותו הוא חיוני על מנת שניתן יהיה לקבל החלטה פורמאלית המאפשרת ביצוע המלצות ועדת המשנה בראשות מר מרקוביץ. בישיבת הצוות נמסר ע"י המשטרה כי התמלצה שלנו הועברה למשטרה כתחלטה לביצוע. סמכויות הצוות בראשות מר מרקוביץ הן בגדר המלצה בלבד. על מנת לממש את ההמלצות אודה לך אם תכנס את הוועדה העליונה בהקדם.

ב כ ר כ ה

יוסף גינת
עוזר בכיר לשר ויצמן

העתיקים:

- מר א. טמיר, מנכ"ל משרד רה"מ ויו"ר ועדת המנכ"לים לעניין ערביי ישראל
- מר י. בר סלע, המשנה ליועמ"ט לממשלה
- מר י. מרקוביץ, המשנה למנכ"ל משרד הפנים ויו"ר הצוות
- מר נ. טל, שב"כ 490
- נצי"מ יוסף לוי, חבר ועדת המשנה

מדינת ישראל

משרד המשפטים

דף 1

הדפוס המשפטי לממשלה

ירושלים, ה' כניסן התשמ"ו
14 באפריל 1986

2200

2053

לכבוד
מר שמעון פרס
ראש הממשלה
ירושלים.

אדוני ראש הממשלה,

הנדון: ביצוע צווי-הריסה במיגזר הערבי

1. במכתבך מיום ז' באדר א' התשמ"ו (16 בפברואר 1986) בקשת שאבדוק את המצב בעניין ביצועם של צווי-הריסה במיגזר הערבי מן הבחינה המשפטית, כדי שתימנע פגיעה בלתי-ראויה בצוים של בתי המשפט, ואחווה דעתי כיצד יש לנהוג בעניין זה.

חוק התכנון והבניה

2. נושא הבנייה, ובכלל זה התריסה של מבנים אשר נבנו שלא כחוק, מוסדר בחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965. מבין ההוראות של חוק זה ראוי לציין במיוחד, בהקשר זה, את ההוראות הבאות:

א) סעיף 145 קובע כי אין להקים בנין, או לעשות עבודות אחרות המפורטות בסעיף זה, אלא לאחר קבלת היתר מן הועדה המקומית לתכנון ובניה (שהיא, בדרך כלל, הרשות המקומית, כלומר, עיריה או מועצה מקומית) ובהתאם לתנאי ההיתר.

ב) לפי סעיף 204, בנייה ללא היתר, או חורף סטייה מתנאי ההיתר, הינה עבירה שרינה קנס ומאסר.

ג) סעיף 205 קובע שאם הורשע אדם על עבירה לפי סעיף 204 רשאי בית המשפט לתת צו הריסה או צו דומה.

ד) סעיף 206 (שכותרתו אומרת "צו בית המשפט - חובה") קובע כדלהלן:

"הורשע אדם על עבירה בבנין לפי סעיף 204, ובתחילת ההליכים נגדו לפי אותו סעיף טרם נסתיימה הקמתו של אותו בנין, או שנסתיימה חורף ששה חודשים שלפני תחילת ההליכים, יתן בית המשפט צו כאמור בסעיף 205, זולת אם תראה הנשפט סעם משכנע מדוע לא יינתן תצו."

ה) סעיף 207 אומר כך:

"בית המשפט רשאי, בזמן מתן צו לפי סעיף 205 או 206 ובכל עת לאחר מכן, לקבוע את המועד לביצועו."

REPORT

DATE: 10/10/1964

PROJECT: 100-100000

100-100000

100-100000

100-100000

100-100000

100-100000

100-100000

100-100000

100-100000

100-100000

100-100000

100-100000

100-100000

100-100000

100-100000

התופעה של בנייה בלתי-חוקית

3. בפועל, המקרים של בנייה ללא היתר, או סטייה מתנאי ההיתר, רבים מאוד. הסיבות לכך מגוונות: בעיקר, מצד אחד, החוק מציב דרישות מדרישות שונות כתנאי לקבלת היתר בנייה; מן הצד השני, במקרים רבים קיים פיתוי גדול לבנות, אף ללא היתר בנייה או תוך סטייה מתנאי ההיתר, אם בגלל מצוקת דיור של משפחות ואם בגלל רצון להגדלת הרווח של קבלנים; ומעל כל אלה, כמשך השנים היתה האכיפה של חוקי הבנייה, ובכלל זה ההריסה של מבנים אשר נבנו שלא כחוק, רופפת.

הרפיון באכיפת החוק בתחום זה נבע בחלקו מעגבלות של כוח אדם למטרות פיקוח ומניעה של בנייה בלתי-חוקית. לכך הצטרף קושי מעשי וציבורי הכרוך בהריסת מבנים. קושי זה, שבא לידי ביטוי בולט במקרים בהם ההריסה היתה כרוכה במחומות ובאלימות, תרם להתרעה של רשויות מקומיות, ואולי גם של רשויות ממלכתיות, מפני ביצוע של צווי-הריסה.

התוצאה היא שבמשך השנים הוצא מספר רב של צווי-הריסה נגד מבנים בלתי-חוקיים, הן במגזר היהודי והן במגזר הערבי, אך רק צווים מעטים הוצאו אל הפועל.

עובדה זאת יש בה כדי לעורר דאגה מרובה מן הבחינה של שלטון החוק ומבחינות נוספות. בפסק הדין בתיק ר"ע 1/84, דוויק נגד ראש העיר ירושלים, פ"ד ל"ח (1) 494, 500, אמר הנשיא שמגר: "בנייה שלא כדין היא לא רק תופעה החותרת תחת התכנון הנאות של הבנייה, אלא תשלכותיה מרחיקות לכת יותר: היא בין התופעות הבולטות הפוגעות בחלטת החוק."

המצב הקשה הקיים בתחום זה ידוע בריבים. גם בתי המשפט מודעים למצב זה. כבר לפני יותר מעשרים שנה, בע"א 413/64, אברהמי נגד ראש עיריית תל-אביב, פ"ד י"ט (1) 114, 119-120, אישר השופט לנדוי כי "המציאות מלמדת שצווי הריסה לאלפים מונחים במגירותיהן של ועדות בנין במשך שנים ללא ביצוע." בית המשפט התריע על החומרה שבמצב זה. בבג"צ 327/50, רפאלי נגד הועדה המחוזית לבנין ולתכנון ערים ירושלים, פ"ד ס"ז 550, 558, אמר השופט ויתקון: "ושב עדים אנו למחזה העגום, המכער את דמות המשפט, שערכאה שיפוטית מתבקשת להוציא צווים, ומשעשתה כמבוקש, אין הרשות המבצעת מוכנה לכצע אותם. לא פעם התריע בית המשפט על הנוהג הנפסד הזה להשאיר צווי-הריסה ללא ביצוע." ראה גם ר"ע 23/83, פור נגד מדינת ישראל, פ"ד ל"ח (1) 533, 535; ע"פ 578/78, מדינת ישראל נגד עיסה, פ"ד ל"ו (1) 723, 724-725.

4. הבנייה הבלתי-חוקית במגזר הערבי משכה תשומת לב מיוחדת. נראה כי אחת הסיבות העיקריות לכך היא, שבמגזר זה מדובר במקרים לא מעטים בבנייה שהינה בלתי-חוקית, לא משום שהיא סוטה מתנאי ההיתר, אלא משום שהיא נעשית ללא היתר כלל. לעתים בוצעה הבנייה על שרקע חקלאית האסורה לבנייה, ואפילו על אדמות המדינה, ובכלל זה על שטחים שנועדו למבני ציבור ולדרכים. במקרים קיצוניים כאלה ראו רשויות התכנון, לא פעם, צורך מיוחד לפעול בתקיפות להריסה המבנים. עם זאת, בפועל לא כוצעו אלא צווי הריסה מעטים. רוב המבנים מסוג זה, נגדם הוצאו צווי-הריסה, נותרו על כנם.

5. על רקע זה מינה ראש הממשלה, בחודש יוני 1976, ועדה לבעיות התכנון ובנייה במגזר הערבי במחוז הצפון. בראשותו של מר חיים קוברסקי, מנכ"ל משרד הפנים (להלן ועדת קוברסקי). דו"ח הועדה, שהוגש בחודש ספטמבר אותה שנה, הצביע על סיבות התורמות לריכוז הבנייה הבלתי-חוקית במגזר זה, ולגבי אכיפת החוק כלפי בנייה זאת אמר (בעמ' 7):

"רוב רובם של המכנים אשר הוקמו ביישובים הערביים (שלא כחוק) הם בפועל בתחומים המותרים כיום לבנייה. נראה כי הנוגעים בדבר נמנעים מלפנות לגורמי הרישוי לקבלת ההיתר, אעפ"י שהם יודעים שאם יפנו יקבלו, בין משום חוסר העירנות שלהם לנושא ובין משום שהם נמקשים להימנע מתשלום אגרת הרישיון.

ניפוי הרישומה המצטברת של העבירות שיש להן משמעות טכנית פורמלית בלבד מותיר רק כ- 267 מקרים של עבירות בבניה שתשארנה גם כעתיד בחזקת עבירה, משום שעפ"י כל גישה חכנונית לא ניתן להתירם (כגון, מכנים שהוקמו על תוואי של כבישים, שטחי ציבור וכו'). לגבי מקרים אלה יהיה צורך לפעול עפ"י הסמכויות שבחוק התכנון והבניה."

6. בנוסף עשר השנים שחלפו מאז הוגש דו"ח ועדת קוברסקי היתה התקדמות ניכרת בחכנת חכנויות מיתאר במגזר הערבי. **כיום קיימות חכנויות כאלה ברובם של היישובים הערביים.** עם זאת, נראה כי התופעה של בנייה בלתי-חוקית עדיין רווחת במגזר זה. כאמור, צווי הריסה מעטים בלבד הוצאו אל הפועל, במגזר הערבי כמו במגזר היהודי, ולא פעם הוריסה היתה מלווה, במגזר זה כמו במגזר זה, בהתנגדות אלימה ובמתח ציבורי. השכיחות והחומרה של הבניה הבלתי-חוקית מצד אחד, והקושי בכיצוע צווי-הריסה מצד שני, החריפו את הבעיה, וכתוצאה-לוואי הגבירו את המעורבות של גורמים ממלכתיים בתחום זה.

7. הבעיה של הבניה הבלתי-חוקית במגזר הערבי שנה והתעוררה בחריפות מיוחדת בשנה האחרונה. במשרד ראש הממשלה נערכו דיונים בבעיה זאת, ובין היתר הועלתה הצעה לבדוק מחדש את הבעיה באופן שיטתי ויסודי במטרה לגבש מדיניות שתסויע לפתרון הבעיה, כפי שהתפתחה במשך שנים רבות, ועד לגיבוש הפתרון להימנע מביצוע צווי הריסה במגזר זה. במקביל היו ידיעות על התערבות של גורמים ממלכתיים במטרה לעכב ביצוע צווי-הריסה עד שתגובת מדיניות רשמית בתחום זה, פרטים על התערבות כזאת צוינו במכתב שנשלח אליך בענין זה, ביום 10 בפברואר 1986, על-ידי שר המשפטים. בין היתר הוזכר במכתב זה פסק דין שניתן (כיום 9.8.85 בתיק ב"ש 2804/85) על-ידי כב' הסופט פארס פלאח מבית משפט השלום בעכו, בענין ביצועו של צו הריסה של בית אשר נבנה על תוואי הדרך הראשית עכו-צפת. בפסק דין זה נאמר, בין היתר, כך: "זה לא יאה שגורמים בכירים מתערבים בענין הנדון בבית המשפט, כי בכל זאת יש לשמור על עקרון הפרדה הרשויות ולתת לצדק להיעשות בבית המשפט וגם להיראות."

הועדה לענין הבניה הבלתי-חוקית במגזר הערבי

8. בעקבות הדיונים שנערכו כאמור, בהשתתפות גורמים ממשלתיים שונים, הוקמה ועדה בינמשרדית לענין הבניה הבלתי-חוקית במגזר הערבי. תפקידו הועדה (כפי שהוגדרו בישיבה שנערכה ביום 15.11.85 בראשותו של מר חיים קוברסקי, מנכ"ל משרד הפנים) הם כדלהלן:

"(א) לבדוק את מיקבצי הפרות הבניה בישובים ואת הפתרונות המוצעים ותאלטרנטיביים.

(ב) לרכז מידע ביחס למבנים אשר לגביהם הוצאו צווי הריסה ולבחון האמצעים החוקיים לפתרון הבעיה ולקבל החלטות ביניים כמתחייב מהמצב.

(ג) לבדוק את מצב תוכנית המחקר בישובים הערביים."

בראש הוועדה עומד מר יעקב מרקוביץ, המטנה למנכ"ל משרד הפנים, וחבריה בה נציגים ממשרד ראש הממשלה, משרד המשטרה ומשרד המשפטים (להלן ועדת מרקוביץ). ועדת מרקוביץ אמורה להגיש למנכ"ל משרד הפנים דו"ח מסכם על הפרות הבניה במגזר הערבי והמלצות לאכיפת החוק בתחום זה, על מנת שלאחר מכן יובא הנושא, על-ידי המנהלים הכלליים של משרד הפנים ומשרד ראש הממשלה לדיון והחלטה בדרג מדיני.

9. על יסוד הדיונים בעניין זה, ובעקבות הקמתה של ועדת מרקוביץ, הוציא שר המשטרה מכתב אל מפכ"ל המשטרה, ביום 25.12.85, בו נאמר שראש הממשלה סיכם בדבר הקמת ועדה וקבע כי עד הגשת מסקנות הוועדה וקביעת מדיניות על-ידי הממשלה יעוכבו הריסות מבנים בלתי-חוקיים במגזר הערבי והדרוזי, ועל יסוד זה ביקש שר המשטרה "כי משטרת ישראל לא תאבטח ו/או תסייע להריסת מבנים אלה עד לסיכום המדיניות בנדון."

10. שר הפנים קיבל את הסיכום, לפיו תיזחה התריסה של מבנים במגזר הערבי עד לאחר שוועדת מרקוביץ תסיים את עבודתה, אך הוסיף לסיכום זה, על דעת ראש הממשלה, סייג כדלהלן: "כל מבנה תהולך ומוקם או שיוקם לאחר מועד כינונה של הוועדה בלא היתר, ינקטו כל האמצעים להפסקת מעשה העבירה, לביצוע הריסה עפ"י צווים מינהליים או עפ"י פסיקת בתי משפט, הכל לפי החוק." הסיכום, כולל הסייג, הובא גם לידיעת הממונים על המחוזות במשרד הפנים, קודם במכתב של שר הפנים מיום 7.1.86, ולאחר מכן, בפירוט יתר, במכתב של מנכ"ל משרד הפנים מיום 9.1.86, במכתבו מיום 9.1.86 הנחה מנכ"ל משרד הפנים את הממונים על המחוזות, ובאמצעותם את הוועדות המקומיות, להגביר את הפיקוח על הבניה בתחומי אחריותן ולדאוג לכך שנגד כל מעשה בניה המתבצע ללא היתר, לאחר הקמתה של ועדת מרקוביץ, ינקטו מייד כל האמצעים להפסקת הבניה ולביצוע הריסה על-פי צווים מינהליים או סיפוטיות. שר הפנים הביא סיכום זה גם לידיעתו של שר המשטרה וביקש ששר המשטרה ינחה את המשטרה לסייע ולאבטח ככל שידרש הריסת מבנים שיוקמו ללא היתר לאחר הקמתה של הוועדה. שר המשטרה נענה לבקשה וביום 10.1.86 כתב אל מפכ"ל המשטרה בהתאם.

11. ניתן, אם כן, לסכם את העובדות החשובות לענין כך:

א) ראש הממשלה ושר הפנים סיכמו, על יסוד דיונים בהם השתתפו גורמים ממשלתיים נוספים, כי יעוכב הביצוע של צווי-הריסה של מבנים שהוקמו במגזר הערבי קודם להקמתה של ועדת מרקוביץ (ביום 15.11.85), וזאת עד לאחר סיום העבודה של ועדה זאת וקבלת החלטות על-ידי הדרג המדיני על רקע ההמלצות של הוועדה, אולם לא יעוכב הביצוע של צווי-הריסה, מינהליים או סיפוטיות, לגבי מבנים בלתי-חוקיים הנבנים והולכים לאחר הקמתה של ועדת מרקוביץ.

(ב) שר הפנים ומנכ"ל משרד הפנים הנחו את הממונים על המחוזות לפעול לפי סיכום זה.

(ג) שר המשטרה הנחה את מנכ"ל המשטרה לפעול לפי סיכום זה.

העקרון המשפטי: חובה לבצע צווים של בית המשפט

12. מכאן השאלה אם הסיכום האמור, לפיו יעוכב הביצוע של צווי-הריסה במגזר הערבי עד לסיום עבודתה של ועדת מרקוביץ וגיבוש מדיניות ממשלתית בעניין זה, ותהנחות שהוצאו בהתאם לסיכום זה אל הממונים על המחוזות ואל המשטרה, עומדים במבחן מבחינה משפטית.

13. מבחינה עקרונית, התשובה ברורה: חובה היא לבצע כל צו של בית משפט. אמנם קיימות במערכת המשפט דרכים שונות לביקורת צו של בית משפט, לביטול צו כזה או לעיכוב ביצועו, כגון, בדרך של ערעור על הצו בפני בית משפט גבוה יותר. אולם, בשום מקרה אין רשות ממשלתית כלשהי, ויהיה זה שר או אפילו הממשלה, רשאית לתת תוראה שלא לבצע צו של בית משפט. בנסיבות מסוימות הוראה כזאת עשויה להיות אפילו עבירה פלילית לפי סעיף 244 לחוק העונשין, תשל"ז-1977, הקובע לאמור: "העושה דבר בכוונה למנוע או להכשיל הליך שיפוטי או להביא לידי עיוות דין, בין בסיכול הזמנתו של עד, בין בהעלמת ראיות ובין בדרך אחרת, דינו - מאסר שלוש שנים; לענין זה, "הליך שיפוטי" - לרבות חקירה פלילית והוצאה לפועל של הוראת בית משפט." אכן, ההפרדה בין הרשות המבצעת לבין הרשות השופטת, שהיא יסוד חיוני של מערכת המשפט, לא תהיה שווה ולא כלום אם הרשות המבצעת תורשה או תוכל לסכל ביצוע צווים של הרשות השופטת, ואין זה משנה כלל אם הדבר יעשה רק כאשר הרשות המבצעת סבורה שטובת הציבור מצדיקה זאת. זהו יסוד מוסד של שלטון החוק. לפיכך, כאשר ד"ר יוסף גינת, עוזר בכיר לשר עזר ויצמן, הודיע לי, במכתב מיום 24.11.85, כי "הוסכם שידחה ביצוע הריסה של מבנים שנבנו בעבר על מנת לאפשר לוועדה (כלומר, ועדת מרקוביץ) לבצע את עבודתה", השבתי ואמרתי לו, במכתב מיום 10.1.86, כי "לא מקובל עלי שגורמים אשר אינם מוסמכים לכך על-פי החוק יתערבו וימנעו ביצוע צווים שהוצאו על-ידי בית המשפט." עמדה עקרונית זאת באה לידי ביטוי, דומני, גם במכתבך אלי, מיום 16.2.86, בו בקשת את חוות דעתי בנושא. במכתב זה כתבתי, בין היתר, כך: "בהקשר זה (כלומר, בהקשר לבעיה של ביצוע צווי הריסה במגזר הערבי) הועלתה הטענה בדבר התערבות של הרשות המבצעת שיש בה כדי לסכל ביצוע צווי-הריסה של בתי המשפט. מובן מאליו שלא תיתכן פגיעה בצווי בית המשפט. על רקע זה, אורה לך אם תבדוק את המצב בענין ביצועם של צווי-הריסה במגזר הערבי מן הבחינה המשפטית, כדי שתימנע פגיעה בלתי-ראויה בצווים של בתי המשפט, ותחוות דעתך כיצד יש לנהוג בענין זה, עד שתושלם מלאכתה של הוועדה הבינמשרדית האמורה." באחת, אין יסוד ואין תוקף להוראה של רשות ממשלתית כלשהי האומרת שאין לבצע צווים של בית המשפט, אם באופן כללי ואם באופן מסוים, או מכוונת לסכל בדרך אחרת את הביצוע של צווים כאלה.

עיכוב הביצוע של צווי-הריסה: חוקיות ההחלטה

14. לצורך הבחינה של עמדה עקרונית זאת, לאור העובדות בדבר ההחלטה לעכב באופן זמני את הביצוע של צווי-הריסה במגזר הערבי, יש להבחין בין סוגים אחדים של צווי-הריסה שיפוטיים.

15. הסוג הראשון של צווי הריסה שלפוטסים כולל את הצווים בהם בית המשפט מטיל את ביצוע צו ההריסה על אדם פרטי שהורשע על-ידי בית המשפט על בנייה בלתי-חוקית. ראה סעיף 205 ו- 207 א' לחוק התכנון והבנייה, מי שאינו מקיים צו כאמור, דינו קנס או מאסר. ראה סעיף 210. על רשויות המדינה לנקוט בצעדים הנדרשים כדי לאכוף ביצועם של צווים כאלה, לפי נסיבות המקרה בעיקר בדרך של נקיטת הליכים משפטיים נגד מי שאחראי להפרת הצו. ראה ע"פ 578/78, מדינת ישראל נגד עיסה, מ"ד ל"ו (1) 723, 725. מסתבר כי סוג זה של צווים, שהוא גם הסוג השכיח ביותר, אינו שייך לענייננו, משום שנראה כי הסיכום וההנחיות שניתנו לממונים על המחוזות ולמטטרה אינם חלים כלל על צווים כאלה. מכל מקום, ברור שהסיכום וההנחיות שניתנו לממונים על המחוזות ולמטטרה אין בהם כדי לפטור אדם פרטי מן החובה שהוטלה עליו באופן אישי לבצע צו הריסה כזה, כשם שאין בהם כדי לפטור את הרשויות המוסמכות לכך מן החובה לנקוט הליכים משפטיים נגד אדם כזה אם הפר את הצו.

16. הסוג השני כולל צווים בהם בית המשפט מטיל את ביצוע הצו על הועדה המקומית או (במקרים מסוימים, לפי סעיף 12 לחוק התכנון והבנייה) על הועדה המחוזית. ראה סעיפים 205 (1), ו- 211-213 לחוק התכנון והבנייה. בצווים מסוג זה, הניתנים בדרך כלל לפי בקשה של נציג היועץ המשפטי לממשלה או בא-כוח של הועדה המקומית או (לפי סעיף 12 לחוק) הועדה המחוזית, נוהג בית המשפט לתת לבעל המבנה אורכת של חודשים אחדים או יותר, לפי נסיבות המקרה, כדי שינסה לקבל היתר למבנה. רק לאחר שפגה האורכת, ועדיין אין היתר למבנה, קמה לועדה המקומית או לועדה המחוזית, לפי הענין, הסמכות להרוס את המבנה. אולם הצו, בסוג זה של צווים, אינו נוקב מועד בו חייבת הועדה המקומית או הועדה המחוזית לבצע את צו ההריסה. לשון אחרת, צו הריסה מסוג זה יס לו מועד לתחילת הביצוע, אך אין לו מועד לסיום הביצוע, כלומר, אין הוא מטיל חובה לסיום את ביצוע הצו עד מועד מסוים. ואף-על-פי כן אין זה נכון לומר שבצו כזה רשאית הועדה המקומית או הועדה המחוזית, עלית הוסל הביצוע, לדחות את מועד הביצוע עד אין סוף. על הועדה, במצב כזה, לבצע את צו-ההריסה במהירות הראויה. זהו עקרון משפטי מקובל. חוק הפרשנות, התשמ"א-1981, בותן כיסוי לעקרון זה בסעיף 11 בלשון זאת: "הסמכה או חיוב לעשות דבר, בלי קביעת זמן לעשייתו - משמעם שיש סמכות או חובה לעשותו במהירות הראויה ולחזור ולעשותו מזמן לזמן ככל הנדרש לפי הנסיבות."

לפיכך מתעוררת במקרים כאלה השאלה מהי המהירות הראויה לביצוע צו-הריסה. החשובה המדויקת תלויה, כמובן, בנסיבות המקרה. אפשר, למשל, שהביצוע של צווי-הריסה ידחה בגלל מגבלות של תקציב וכוח אדם, כגון, שבתחום מועצה מקומית מסוימת נצטבר מספר רב של צווי-הריסה ונדרש כוח גדול של שוטרים כדי לאבטח את ההריסה בכל מקרה. ואפשר גם שביצוע צו-ההריסה של מבנה מסוים יתעכב זמן-מה כדי למצוא סידור חליפי כלשהו למשפחה המתגוררת בו. ראה, לדוגמא, ע"א 413/64, גואל אברהמי נגד עיריית תל-אביב-יפו, פ"ר י"ט (1) 114, 119-120. אולם באופן כללי ניתן לומר כי חשאיית הביצוע במשך שנים איננה עומדת במבחן המהירות הראויה. מכאן כי בכל אותם מקרים בהם ועדות מקומיות או ועדות מחוזיות הזניחו את הביצוע של צווי-ההריסה במשך שנים, ניתן לומר שלכאורה הן לא קיימו את חובתן על-פי דין.

17. על רקע זה יש לדון בשאלה אם יש פסול, מבחינה משפטית, בדחיות של ביצוע צווי-הריסה מסוג זה, עד לאחר שועדת מרקוביץ תסיים את עבודתה ותגובש מדיניות רשמית בנושא זה. התשובה לשאלה מורכבת מחלקים אחדים.

ראשית, ועדה מקומית או ועדה מחוזית, שלא ביצעה עדיין צו-הריסה שהוצא נגד מבנה מסוים בשל שיקולים משיקולים שונים, רשאית לקחת בחשבון שיקולים אחרים העומדים שועדה ממלכתית בוודק עתה את שאלת הביצוע של צווי-הריסה. זהו שיקול ענייני משום שאפשר כי מסקנות הועדה יספיעו, בסופו של דבר, גם על אותו מקרה. הכיצד? יתכן שבמקרה מסקנות הועדה תימצא הדרך לתת היתר למקרה זה או מתוקן חכמה והכנון בדרך שתכשיר את המבנה באותו מקרה. אם כך ואם כך, אין מגיעה משפטית לכך שועדה מקומית או ועדה מחוזית תחליט, אם תראה לנכון, לדחות את הביצוע של צו הריסה לתקופה של חודשים אחדים, מתוך התחשבות במינוריות ובעבודתה של ועדת מרקוביץ. דחיות הביצוע מטעם זה לא יהיה בה, בדרך כלל, משום הפרת החובה לפעול לביצוע הצו במהירות הראויה.

עם זאת אין הועדה המקומית או הועדה המחוזית חייבת לדחות את הביצוע של צווי-הריסה מטעם זה. ועדה מקומית או ועדה מחוזית רשאית לומר לעצמה כי מבחינות שונות יש צורך וצידוק לבצע צו הריסה מסוים ללא דחיות נוספת, כגון, משום שהמבנה בו מדובר גורם נזק רב ואין סיכוי ממשי שאי-פעם ינתן לו היתר. במצב כזה, הועדה המקומית או הועדה המחוזית עשויה להחליט על ביצוע צו-הריסה מסוים באופן מידי, בלי להמתין לסיום עבודתה של ועדת מרקוביץ. אכן, גם ועדת מרקוביץ הגיעה למסקנה, בלי שתראה צורך להמתין בעניין זה עד להגשת דין וחשבון סופי של עבודתה, שיש מקום לביצוע מהיר של צווי-הריסה אחדים. היא המליצה כבר בפני מנכ"ל משרד הפנים לבצע ללא דיחוי צווי-הריסה אחדים. היא המליצה כבר בפני מנכ"ל משרד הפנים לבצע ללא דיחוי צווי-הריסה אחדים, ותוא עשויה להמליץ לבצע צווי-הריסה נוספים הוך כדי עבודתה.

במאמר מוסגר ניתן להעיר שנראה כי מספר המבנים שאותם אי-אפשר יהיה להכשיר אינו גדול כפי שפורסם בעתונות. בדו"ח קוברסקי נאמר כי כמגזר הערבי קיימים "רק כ- 267 מקרים של עבירות בנייה שתישארה גם בעתיד כחזקה עבירה, משום שעפ"י כל גישה תכנונית לא ניתן להתירם (כגון, מבנים שהוקמו על תוואי של כבישים, שטחי ציבור וכו')". ראה לעיל פסקה 5. בעת הדיון שנערך בוועדת הפנים של הכנסת ביום 19 בפברואר 1986 על חריגות בניה בשל התערבות פוליטית, ציין הממונה על מחוז הצפון מר ישראל קניג כי "במחוז שלי, מבנים שכית המגוון הטל על הוועדות המקומיות לבצע הריסתם ואין אפשרות למצוא פתרון, מספרם לא עולה על עשרות".

האם הסיכום שנתקבל בדרך ממלכית בכיר, בדבר דחיות הביצוע של צווי הריסה עד לאחר סיום עבודתה של ועדת מרקוביץ, וההנחיות שהוצאו בהתאם לסיכום זה, על-ידי שר הפנים אל הממונים על ההחלטות ועל-ידי שר המשטרה אל המשטרה, יש בהם כדי למנוע ביצוע מידי של צווי כאלה או למנוע בעד ועדת מרקוביץ מלהמליץ על ביצוע מידי של צווי הריסה מסויימים? התשובה שלילית. הסיכום וההנחיות האמורים אין בהם, מבחינה משפטית, כדי למנוע בעד ועדה מקומית או ועדה מחוזית למלא את החובה שהוטלה עליהם על-ידי בית המשפט לבצע צווי-הריסה. כאמור, החובה היא לבצע את צווי ההריסה במהירות הראויה, ובהקשר זה רשאית ועדה מקומית או ועדה מחוזית להתחשב בעבודתה של ועדת מרקוביץ ולדחות לפרק זמן סביר (שאינו יכול להיות

יותר מחודשים אחדים) ביצועם של צווי הריסה; אך אם ועדה מקומית או ועדה מחוזית מגיעה למסקנה כי כנסיבות של מקרה מסויים, ובתחשב בכל השיקולים הענייניים, יש לבצע את צו ההריסה בלי להתמתין לסיום עבודתה של ועדת מרקוביץ, מוטלת עליה החובה לפעול לביצוע הצו, ועל המשטרה לסייע לה בכך.

במידה שהסיכום וההנחיות של שר הפנים ושר המשטרה מתכוונים למנוע ביצוע החובה במקרים אלה, אין להם תוקף מבחינה משפטית, ויש להתעלם מהם. לשון אחרת, הסיכום וההנחיות האמורים אין להם תוקף כאיסור, ומלכתחילה לא היה מקום לנסח אותם כאיסור. לא יכול להיות להם תוקף אלא כהנחיה, ומן הראוי היה מלכתחילה לנסח אותם כהנחיה בלבד. בתור הנחיה יש בהם כדי להוות שיקול, וניתן לומר אף שיקול נכבד, במסגרת השיקולים המנחים את הועדות המקומיות והועדות המחוזיות לענין העיתוי של ביצוע צווי-הריסה.

מכאן שיש מקום לצפות כי ועדה מקומית או ועדה מחוזית אשר תהיה סבורה כי במקרה חמור וקיצוני אין טעם ענייני להתמתין עד לגיבוש המסקנות וההמלצות של ועדת מרקוביץ, ותשקול את הצורך לבצע צו-הריסה מסויים באופן מידי, תחייץ בענין זה עם ועדת מרקוביץ, שיש לה תמונה כוללת בנושא זה. עם זאת, באותם מקרים בהם ועדה מקומית או ועדה מחוזית תגיע למסקנה, לאחר דיון והתייעצות, כי חובה עליה לבצע צו-הריסה מסויים באופן מידי, עליה לפעול בהתאם. במקרה כזה יהיה על המשטרה לספק ליווי ואבטחה לביצוע ההריסה, לפי בקשת הועדה המקומית או הועדה המחוזית, בהתחשב בשיקולים מבצעיים המקובלים על המשטרה לענין תקצות כוחות, המשטרה לא תהיה רשאית במקרה כזה לסרב מתן ליווי ואבטחה מטעמים של מדיניות.

17. קיים סוג שלישי של צווי-הריסה, בהם בית המשפט קובע כי הצו יבוצע עד מועד מסויים שנקבע בצו. צווים כאלה נדירים ביותר. בצו כזה מוטלת על הועדה המקומית או הועדה המחוזית חובה לבצע את הצו תוך פרק זמן מוגדר, כפי שנקבע בצו. במקרה כזה אין הועדה המקומית או הועדה המחוזית רשאית לדחות את ביצוע הצו מעבר למועד שנקבע בו. לפי הפירוט שניתן על-ידי בית המשפט, אפילו בית המשפט עצמו אינו רשאי לדחות את המועד לביצוע ההריסה שנקבע בצו, אלא רק בדרך של ערעור לבית משפט גבוה יותר. ראה ת.פ. ת"א 380/72, חברת אבני להשקעות בע"מ נגד מדינת ישראל, פסקים (מחוזיים) ע"ח 354. מכאן נובעת המסקנה שבסוג זה של צווים, הועדה המקומית או הועדה המחוזית, עליה מוטלת החובה לבצע את צו ההריסה עד המועד שנקבע בצו, חייבת לבצע את הצו עד אותו מועד, ואין רשות ממסלית הרשאית להתערב בדבר ולמנוע ביצוע החובה. מכאן גם שכל הוראה או הנחיה לדחות ביצוע צווים מסוג זה מעבר למועד שנקבע בצו אין לה תוקף מבחינה משפטית ויש להתעלם ממנה.

18. בשולי הדברים אני מבקש להעיר שמן הראוי להמריץ את ועדת מרקוביץ לסיום את עבודתה ולהגיש דין וחשבון בהקדם האפשרי. כיוון שועדות מקומיות וועדות מחוזיות עשויות להתחשב בעבודת הועדה, ומטעם זה לדחות את הביצוע של צווי-הריסה, יש לעשות מאמץ שהדחייה לא תתאריך מעבר לנדרש. במכתב אל שר המשפטים מיום 12.1.86 ציינת כי בקשת מנכ"ל משרד הפנים לסיום את הכנת הדו"ח של ועדה זאת בטרק זמן קצר. ידוע לי שהועדה עושה עבודה יסודית, ובכלל זה היא מכינה סקר מפורט של מבנים בלתי-חוקיים במגזר הערבי, והיא מקדישה לעבודתה זמן ניכר. יש לקוות

שהוועדה תפעל בקצב מהיר ככל שהנסיבות מאפשרות כדי לזרז סיום עבודתה.

ס י כ ו ט

19. להלן סיכום הדברים:

(א) בהתאם להוראות של חוק התכנון והבניה, הוציאו כתי המטפס, במסך השנים, צווי הריסה רבים מאוד נגד מבנים אשר נבנו שלא כחוק, אך בפועל בוצעו רק צווים מעטים, הן במגזר היהודי והן במגזר הערבי.

(ב) בשל בעיות מיוחדות הכרוכות בבניה בלתי-חוקית במגזר הערבי הוקמה בחודש נובמבר 1985 ועדה בינמשרדית, בראשותו של מר יעקב מרקוביץ, המשנה למנכ"ל משרד הפנים, שתפקידה לבדוק את המצב ולהציע דרכים לפתרון הבעיות בתחום זה.

(ג) בעקבות דיונים בין גורמים ממשלתיים שונים, שקדמו להקמתה של ועדה מרקוביץ, סוכם על-ידי ראש הממשלה כי הביצוע של צווי-הריסה נגד מבנים שהוקמו קודם הקמת הוועדה יעוכב עד שהוועדה תסיים את עבודתה ותגובש מדיניות רשמית בתחום זה, אך לא תעוכב ההריסה של מבנים שבניהתם תחל או תימשך לאחר הקמת הוועדה.

(ד) על יסוד סיכום זה הוצאו הנחיות, בהתאם לסיכום, על-ידי שר הפנים אל הממונים על המחוזות ועל-ידי שר המשטרה אל גפכ"ל המשטרה.

(ה) הסיכום וההנחיות האמורים אינם חלים על אותם מקרים, שהם רוב המקרים, בהם צו בית המשפט מטיל את חובת ההריסה על אדם פרטי שתורשע על-ידי בית המשפט בבניה בניגוד לחוק, ואין בהם כדי לפטור אותו אדם מן החובה לבצע את צו בית המשפט, אלא הם חלים רק על אותם מקרים בהם ביצוע הצו מוטל על ועדה מקומית או ועדה מחוזית לתכנון ובניה.

(ו) באופן עקרוני, אין רשות ממשלתית רשאית להורות שלא לבצע צו של בית משפט או להתערב בדרך אחרת המכוונת לסכל את הביצוע של צו כזה.

(ז) באותם מקרים בהם בית המשפט מטיל :א) ביצוע צו ההריסה על ועדה מקומית או ועדה מחוזית, מקובל שביה המשפט נותן אורכה של חודשים אחדים או יותר מזה, לפי נסיבות המקרה, לפני שהוועדה המקומית או הוועדה המחוזית רשאית לבצע את ההריסה, אך אין הוא קובע פרק זמן בו הוועדה המקומית או הוועדה המחוזית חייבת לבצע את הצו. במקרה כזה, על-פי הדין, על הוועדה לבצע את הצו כמהירות הראויה, בהתחשב בנסיבות ובשיקולים המיוחדים לכל מקרה. במסגרת נסיבות ושיקולים אלה רשאית ועדה מקומית או ועדה מחוזית להתחשב בעובדת הקמתה של ועדה מרקוביץ, ובאפשרות טבעית המסקנות וההתמלצות של הוועדה תגובש מדיניות רשמית חדשה בתחום זה, ובהתאם לכך לדרוש את הביצוע של צווי הריסה עד לאחר שוועדה זאת תסיים את עבודתה, ובלבד שהעכורה לא תהמשך מעבר לזמן סביר. עם זאת, ועדה מקומית או ועדה מחוזית אינה חייבת לדרוש את הביצוע של צווי הריסה עד לאחר סיום העבודה של ועדה מרקוביץ, אלא היא רשאית להחליט כי בנסיבות המיוחדות של המקרה זה או אחר יש צורך וצידוק לביצוע צו ההריסה באופן מיידי. הסיכום וההנחיות האמורים אין נכוחם לאסור על ועדה מקומית או ועדה מחוזית לקבל החלטה כזאת או למנוע ביצוע צווי הריסה על-פי החלטה כזאת. אם ועדה מחוזית או ועדה מקומית תחליט לבצע צו-הריסה מסוים

למני שועדה טרקוביץ תסיים את עבודתה, יהיה על המשטרה לספק ליווי ואבטחה, כנדרש וכמקובל, לביצוע התריסה.

ח) במקרים נדירים ביותר מוציא בית המשפט צו-הריסה המחילב ועדה מקומית או ועדה מחוזית לבצע את הצו עד מועד מסוים. במקרים כאלה חייבת הועדה לבצע את ההריסה במועד שנקבע, ועל המשטרה לספק ליווי ואבטחה להריסה. הוראה או הנחיה של רשות ממשלתית לדחות את ביצוע הצו, במקרים מסוג זה, מעבר למועד שנקבע, אין לה תוקף.

ט) מן הראוי להטריץ את ועדת טרקוביץ לסיים את עבודתה ולהגיש דין וחשבון בהקדם האפשרי.

י) לגבי מבנים ההולכים ונבנים ללא היתר לאחר הקמתה של ועדת טרקוביץ, יצאה הנחיה אל המעורבים על המחזקות, ובאמצעות לוועדות המקומיות, להגביר את הפיקוח ולנקוט טייד בכל האמצעים להפסקת הבנייה ולביצוע הריסה על-פי צווים מינהליים או צווים שיפוטיים, וטר המשטרה הנחה את המשטרה לתת אבטחה לביצוע ההריסה במקרים כאלה.

בכבוד רב,

י-מס 9-23

יצחק זמיר

היועץ המשפטי לממשלה

העתקים: טר הפנים

שר המשטרה

שר המשפטים

השר עזר ויצמן

מנכ"ל משרד ראש הממשלה

מנכ"ל משרד הפנים

המפקח הכללי, משטרת ישראל

המטבח למנכ"ל משרד הפנים

היועץ המשפטי למשרד הפנים

היועצת המשפטית למשרד המשטרה

ד"ר יוסף גינת, עוזר בכיר לשר עזר ויצמן

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (יעוץ).

2053 אלכ"ז נ"ה 23/3

(להחזרת פניית בשרדי המסלול)

מזכר

המחיר	7.7-86	מסלול	אלכ"ז
חוק מס	2053	מסלול	אלכ"ז

הנדון:

החזרת פניית בשרדי המסלול

לאלו המקומות אשר נמצא בקומה
המזרחית, ולפיכך נמצא בקומה
המערבית - ציוד וכלי עבודה
הם המצויים בקומה?

אלכ"ז נ"ה

12/3

החזרת
הפיק נמצא אלכ"ז
23-3-86

(מחיר)

אלכ"ז נ"ה
13/3/86

משרד הפנים

משנה למנהל הכללי

איתחיל לך - אלו

בזה הענין

בהמשך איתחיל לך

בזה הענין

איתחיל לך

הענין

בזה הענין

איתחיל לך

איתחיל לך

איתחיל לך

איתחיל לך

לשכת המנהל הכללי

נתקבל

24-11-1985

משרד ראש הממשלה

לשכת השר עוז ויצמן
חמטה לתיאום בינמשרדי

א' בכסלו תשס"ו
14 בנובמבר 1985
51.0/4
36.1

לכבוד
מר מוראד עמאש
ראש המועצה המקומית
ג'סר א-זרקא.

א.ג.

חנדון: בעיות תכנון ובנייה בג'סר אל-זרקא

סימוכין: מכתב מ - 1.11.85

בהשוואה למכתב הריני להודיע כי הוקמה ועדה בינמשרדית
מיוחדת שמטפקידה לבדוק ולבחון מחדש את כל בעיות המבנים שנבנו
לא תיאר במגזר הערבי, כולל המבנים שתוצאו עליהם צווי חריסה.

בעיות הבניה הלא-חוקיות בג'סר א-זרקא ורשימת הבתים
שצירפת למכתבך תובא לדיון בוועדה.

אני מברך על התחייבות המועצה לדאוג שלא יבנו יותר
מבנים בתחום הנ"ל עד לגמר הבדיקה.

בברכה,

ד"ר יוסף גינת
עוזר בכיר לשר ויצמן

העתקים:

- מר א. סמיר, מנכ"ל המשרד
- ויו"ר ועדת המנכ"לים לערביי ישראל.
- מר ח. קוברסקי, מנכ"ל משרד הפנים.

9818002 1 YLYJ
945 5 33 D7YJ

דעם

משרד הפנים
משרד הפנים ירושלים

NAH -5 10/22

546

- 6 - 3 1500

QW

למרכז סיום 25.2.86 ו 1.3.86 הר"ג' להודיער שהוריתי על ביצוע
עבודות טיהור מזרחית ב 10.3.86 יהיה סיום בשטח בהשתתפות
מציגים ללביעת דרכי בעולה למסובס
ניצב שאוס כוי ממך המחוז הצפוני

~~10.3.86 1.3.85 23.2.85 1.5.84 1.1.83~~

4-

040

15 24 24

ל י הפנים הרב מר יצחק כהן
חמ

הומחענו לשמוע על הריסת בית ערבי באום אל פחם בתאריך 23.6.86.
אנו הח"פ מוחים על הצעד המכאיב הזה ועל המשך פעולות ההריסה במגזר
הערבי היה מובן מאליה שהקפאת הוראות ביצוע הריסת הבתים תחול מיום
כגישת נציג הרשויות המסופיות הערביות עם כבוד ראש הממשלה מתאריך
20.11.86 ועד שהועדה הבין משרדית שהוקמה בהוראות כבוד ראש הממשלה
תבדוק את הנושא ותגיש את המלצותיה להסדרת ענין הבתים במסגרת אישור
תכניות מתאר אשר תסחנה בהשכונ הכסכת הבתים שכבר הוסמו סתוצאה מהעדר
ועדות תכנון ובניה והתעלמות הממשלה מצרכם וצרכיה של האוכלוסיה הערבית.
אנו פונים בבקשה לחסור את המסרה של הריסת הבית הנל באום אל פחם
ופיצוי בעל הבית כמו כן אנו פונים אליכם ומבקשים להורות להפסקת
הריסת הבתים בעתיד עד שימצא פתרון הולם ברוח הצדק והשוויון
ראש עיריית שפרעם איברהים נימר הוסיין מזכיר ועדת הגנת האדמות
סיכבא ח"פ

לשכת שר הפנים

נתקבל

25-00-1986

2039

החומר

סמח"פ

20.11.86 23.6.86

4

2053

שר הפנים

ב"ה, ירושלים, ל' בשבט תשמ"ו
9 בפברואר 1986

2053

לכבוד
מר חיים בר-לב
שר המשטרה
משרד המשטרה
ירושלים

אדון נכבד,

הנדון: בצוע צווי הריסה

מכתבי אליך מיום 7.1.86 לא נענה עדיין.

בינתיים קיבלתי ממך העתק מכתבך אל המפקח הכללי של משטרת
ישראל מיום 10.1.86 שבו ניתנה הבהרה ברוח המבוקשת במכתבי
הב"ל.

אני מקווה שמשטרת ישראל תגיש את מלוא העזרה הנדרשת כדי
למנוע עבריינות בניה, ע"י המסך בניה של מבנים או הקמתם
של מבנים חדשים.

בברכה,

הרב נחמן פרץ
שר הפנים

העתק: כב' ראש הממשלה

שר הפנים

ירושלים, ל' בשבט תשמ"ו
9 בפברואר 1986

2053

לכבוד
מר שמעון פרס
ראש הממשלה
ירושלים

כב' ראש הממשלה,

הנדון: בניה לא חוקית במגזר הערבי

הריני מתכבד לאשר קבלת מכתבך מיום כ"ג בשבט תשמ"ו
(2.2.86).

הפירוש הניתן במכתבך הוא אכן הפירוש המקובל עלי ולכך
נתכוונתי באמור בסעיף ב' של מכתבי אליך מיום כ"ו בשבט
תשמ"ו (7.1.86).

ב ב ר כ ה ,

הרב יצחק פרץ
שר הפנים

העתק: שר המשטרה, מר ח. בר-לב

שר הפנים

ב"ה, ירושלים, לי בשבט תשמ"ו
9 בפברואר 1986

לכבוד
פרופ' יצחק זמיר, היועץ המשפטי לממשלה
משרד המשפטים
ירושלים

אדון נכבד,

הנדון: בצוע צווי הריסה

1. הריגה מאשר קבלת מכתב מפי 1922 מיום 5.2.86.
2. רצ"ב לחשומה לכך העתק סיכומי דיונים והתכתבויות המתייחסות לנושא.
- אשמח לקבל עצה והדרכה בכל הנוגע לביצועם של הסיכומים שנתקבלו ע"י ראש הממשלה בנדרון.
3. ככל שדרושה לך השלמת הסבר, ביקשתי ממנכ"ל המשרד לסיוע בדרך באיגפורמציה ובהבהרת דברים ככל שאנו מעורבים בהם.

ב ב ר / כ / ת
הרב יצחק פרץ
שר הפנים

העתק: המנהל הכללי
היועץ המשפטי, משרד הפנים
המסנה ליועץ המשפטי לממשלה

80

שר הפנים

ב"ה, ירושלים, לי בשבט תשמ"ו
9 בפברואר 1986

לכבוד
פרופ' יצחק זמיר, היועץ המשפטי לממשלה
משרד המשפטים
ירושלים

אדון גביר,

הנדון: בצוע צווי הריסה

1. הריגה מאשר קבלה מכתבך מס' 1922 מיום 5.2.86.
2. רצ"ב לתשומת לבך העתק סיכומי דיונים והתכתבויות המתייחסות לנושא.
- אשמח לקבל עצה והדרכה בכל הנוגע לביצועם של הסיכומים שנתקבלו. ע"י ראש הממשלה בנדרון.
3. ככל שדרושה לך השלמת הסבר, ביקשתי ממנכ"ל המשרד לסייע בידך באינפורמציה ובהבהרת דברים ככל שאנו מעורבים בהם.

ב ב ר כ / ח

הרב יצחק פרץ
שר הפנים

העתק: המנהל הכללי
היועץ המשפטי, משרד הפנים
המסנה ליועץ המשפטי לממשלה

שר הפנים

ב"ה, ירושלים, ל' בשבט תשמ"ו
9 בפברואר 1986

2053

לכבוד
מר חיים בר-לב
שר המסורה
משרד המסורה
ירושלים

אדון נכבד,

הנדון: בצוע צווי הריסה

מכתבי אליך מיום 7.1.86 לא נענה עדיין.

בינתיים קיבלתי ממך העתק מכתבך אל המפקח הכללי של מסורת
ישראל מיום 10.1.86 שבו ניתנה הבהרה ברוח המבוקשת במכתבי
הנ"ל.

אני מקווה שמסורת ישראל תגיש את מלוא העזרה הנדרשת כדי
למנוע עבריינות בניה, ע"י המסך בניה של מבנים או הקמתם
של מבנים חדשים.

בברכה,

הרב יצחק פרץ
שר הפנים

העתק: כב' ראש הממשלה

שר הפנים

ב"ה, ירושלים, ל' בשבט תשמ"ו
9 בפברואר 1986

2053

לכבוד
מר שמעון פרס
ראש הממשלה
ירושלים

כב' ראש הממשלה,

הגדון: בניה לא חוקית במגזר הערבית

הריני מתכבד לאשר קבלת מכתבך מיום כ"ג בשבט תשמ"ו
(2.2.86).

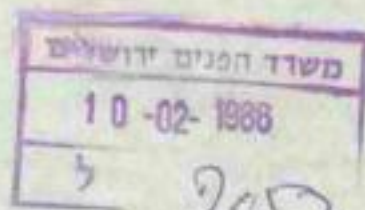
הפירוש הניתן במכתבך הוא אכן הפירוש המקובל עלי ולכן
נתכוונתי כאמור כסעיף ב' של מכתבי אליך מיום כ"ו בסבת
תשמ"ו (7.1.86).

ב ב ר כ ה ,

הרב יצחק פרץ
שר הפנים

העתק: שר המשטרה, מר ח. בר-לב

מדינת ישראל

משרד הפנים

מינהל סחור חיפה

תאריך: כ"ב שבט התשמ"ו
בפברואר 1986

מספר: 20/2

אל: מר ח' קוברסקי, המנהל הכללי, משרד הפנים, ירושלים.

הנדון: עיכוב הריסתם של מבנים בלתי חוקיים במגזר הערבי

סימוכין: מכתב מיום 9.1.86

(א) רצ"ב מכתבו של מנהל לשכת התכנון אלי והוא מביע גם את הרגשתי ודעתי בנושא.

(ב) בשיחתנו הטלפונית על נושא זה בקשתך לאפשר לי להיפגש עם היועץ המשפטי לממשלה. ניסית לשכנעני שהבעיה היא קביעת מדיניות ולא בעיה של שלטון החוק וביצועו וזאת בנימוק שאין כל הוראה לא לבצע פסקי דין של בתי משפט אלא בסך הכל דחיית הביצוע.

(ג) ניסיתי לשכנעך שלא כך אני מבין את הסיכום של ראש הממשלה שכן אם הכוונה היא כסופו של דבר לבצע את כל פסקי הדין מה טעם לעכב הביצוע. יתר על כן, אנו ממשיכים בהגשת תביעות ומבקשים צוי הריסה על מבנים שנבנו לפני תאריך הקמת הועדה, איני יודע אם יש טעם לכך?

(ד) השהיתי מכתב זה כדי להשתתף בדיוני הצוות ולהציע "המלצת כינויים" של הצוות שתבטל את הוראת הדחייה של בצוע צוי הריסה אך דעתי לא נתקבלה.

(ה) לאור האמור, אני חוזר ומבקש רשותך להיפגש עם היועץ המשפטי לממשלה ולשמוע ממנו אישית את עמדתו ודעתו.

ב כ כ ה

משה גלזנר
הממונה על מחוז חיפה

רבין ב"ר הערבה ו...
ב"ר 9.3.86
אשר ב"ר הערבה ו...
יבנה עם ה"ל"ל הערבה

106

מגרי

שבת חשמי"ו
בינו' 1986

אלו פרשה בלזנר, הממונה על המחוז, כאן.

הנדון: עיכוב הריסתם של מבנים בלתי חוקיים במגזר הערבי.
סימוכין: סכתבו של המנכ"ל מיום 9.1.86.

קראתי בחדרמה את סכתבו של המנכ"ל אליך, שאילו צורף גם סכתבו של כב' שר הפנים בנושא. אני רואה חובה לעצמי להתייחס לסכתבים הנ"ל.

1. נראה לי שהסיכום החקבל לנקוט בצעדים נגד בניה חדשה שהותרה אולי אף פחות מבניה הסיכום היא ההערבות בעיכוב ואף באי ביצוע פסקי דין של בתי המשפט. הפועל היוצא מכך הוא שניתן עידוד להתפרצות בניה בלתי חוקית ולרעהי היא התייה בהיקף שלא ידענו כמותו.

2. אין כל הצדקה לנקוט בצעדים נגד בניה חדשה שהותרה אולי אף פחות מבניה "חדשה קצת פחות" שבוצעה תקומה קצרה לפני כינונה של הועדה. לא נוכל לעמוד בפני ביקורת ציבורית ובמיוחד לא בפני הביקורת של בתי המשפט. לאחרונה הוחקפנו בבתי משפט שלום בחיפה וחדרה ובמיוחד ע"י בית המשפט המחוזי בחיפה על כך שאיננו מבצעים פסקי דין שהוטלו עלינו. ההחלטה לעכב הריסתם של מבנים תביא לכך שבתי המשפט יפסיקו לתת עונשי הריסה או עונשים מרחיקים אחרים. הפועל היוצא מכך יהיה השתן ואף התגברות הבניה הבלתי חוקית.

3. לצערי אין דרך להמשיך נגד הבניה הבלתי חוקית האדירה המתבצעת במגזר הערבי, אלא ע"י אכיפת החוק ובין השאר הריסת מבנים. אין ואסור שיהיה קשר בין אכיפת החוק לגבי מבנים בלתי חוקיים לבין עבודת הועדה. תהליכים המנהליים והשיפוטיים נגד עברייני בניה נמשכים זמן רב מאד וזמן נוסף עובר עד שמתאפשר ביצוע פסק חזין, ולכן אסור שיוחלט על עיכוב נוסף. בסכתבו של המנכ"ל לא צויין אם נקבע תאריך לסיום עבודת הועדה ומי יודע מהי המטלה המצא זמן לרון ולהחליט בנושא. ומה נעשה אכן החלטה החקבל בעוד שנה או אף יותר?

4. היוזק המשפטי למטלה קבע באופן שאיננו משתמע לשהי פנים (ראה סכתבה של גב' אלבק אליך מיום 28.3.85) "שיש לבצע פסקי חזין של בתי המשפט". עתה הגיעה תוראה הפורחת הוראת היוזק המשפטי למטלה. לדעתי יש לפנות ליוזק המשפטי ולברר עפ"י איזה הוראה לפעול ואם אנו יכולים לעכב הריסתם של מבנים שבית המשפט מסק להרסם. אציין שלגבי חלק מהמבנים בית המשפט קבע זמן מסוים לביצוע ההריסה ועיכוב ההריסה יפגע למעשה את הריסתם.

שבט תשס"ו
ב'נו" 1986

- 2 -

5. בארבע השנים האחרונות השקענו מאמץ אדיר בנושא התכנון והפיקוח בכפרים הערביים שבמחוז. השקענו סמון רב בחכמה חכמיות ובהליכי אישורן. השקענו מאמץ עצום במקום, נחישות וסבלנות רבה בעבודה כמות טובה. ועל אף המחסור בתנאים המאפשרים פיקוח נאות, התחלנו להרגיש שהמאמצים שלנו מביאים לתוצאות מעודדות בשטח. כל זאת עד לעת האחרונה כאשר גורמים שונים החלו סמורים הכסחות ומתערבים בעבודת הפיקוח ואף בהליכים טכניים. לצערי הוראות השר והמנכ"ל יביאו לכך שקטל של מספר שנים ירד לטמיון ומה שגרוע מכך יתחיל פרץ של בניה בלתי חוקית שאי אפשר יהיה בעתיד לעצור אותה.

ברצוני להודיע שלרעהי הסיכום הנ"ל וההוראות שנתנו לנו הם שגיאה חסורה, ואינני רואה עצמי אחראי יותר לנושא הפיקוח.

ב כ ר כ ה,

יבחק פרוינד
מחנך מחוז חיפה

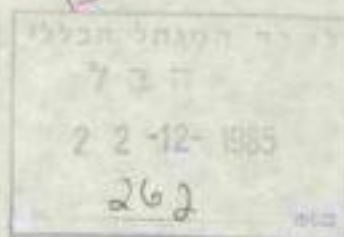
מדינת ישראל

משרד הפנים

מינהל מחוז חיפה

האריך: **במסמך תשס"ו**
בדצמבר 1985

מספר: **2017**

אלו כב' הרב פרץ, שר הפנים, משרד הפנים, ירושלים.
אלו מר קוברסקי, המנהל הכללי, משרד הפנים, ירושלים.

הנדון: בניה בלתי חוקית במגזר הערבי

מצ"ל המסקירו של מר יי פרוינד, מנהל לשכת התכנון
המחוזית, שהוגש אלי בדיון, ומשאלמו בטיפא של
המסקיר להעבירו אליכם לעיון.

בכ"ח,
משה גלזר
הממונה על מחוז חיפה

א.מ.א.
רפ"ס

מקום
13/12/85

מדינת ישראל

משרד הפנים

מינהל סחח חיפה

תאריך: כ' בכסלו תשמ"ו
26 בנובמבר 1985

מספר:

אל: מר סשה גלזר, הממונה על מחוז חיפה

הנדון: בניה בלתי חוקית במגזר הערבי

בעקבות המסמך בנושא הבניה הבלתי חוקית במגזר הערבי שהוגש ע"י השר עזר ויצמן (מסמך מיום 21.8.85) ובטקבות הדיון שנערך במשרדו של ראש הממשלה ביום 25.8.85, מצאחי לנכון להתיחס לנושא.

לדעתי בעיה הבניה הבלתי חוקית במגזר הערבי חרגה זה מכבר מבעיה טכנונית גרידא והיא הפכה לבעיה בעלת אופי לאומי מובהק. משרד הפנים המופקד על נושא התכנון והבניה במדינת ישראל, לרבות נושא הזיקות חייב להתיחס במלא כבוד הראש לנושא ולהגיש מסמך נגדי, למסמך שהשר ויצמן סמך, ואשר יונח על שולחנו של ראש הממשלה לקראת הדיונים שיערכו בנושא. מסמך זה צריך שיפרט הסבב לאשורו ובעיקר יקבע את סדניות משרד הפנים לטיפול בבניה הבלתי חוקית.

א. תאור מצב הבניה הבלתי חוקית

במפגים הערביים קימה בניה בלתי חוקית בהיקפים אדירים (חרבה מעבר ל-7000 מבנים שצוינו במסמך של השר ויצמן) ואולם יש להבחין בשתי קטגוריות של בניה בלתי חוקית:

1. מבנים שנבנו בתחום חכניות מאושרות אם בהיתר או ללא היתר. מבנים אשר חורגים מהחכנית החלה על השטח בשטח בניה, מרווחים, גובה וכד'.
2. מבנים שנבנו מחוץ לתחומי הישובים ומחוץ לאזורים אשר יודו לבניה בחכניות מאושרות.

המבנים שבקטגוריה הראשונה יוצרים בעיה טכנונית, ופגיעה באיכות חיי התושבים, כרמת השרותים ומיקרים השרותים המקומית הכולל לספק. חריגות מחכנית מאושרת יכולה לגרום למשל למניעת תחילת דרכים ברמה נאותה, פגיעה בשטחים הציבוריים וכד'.

עם כל הבעיות שבניה מסוג זה יוצרת הרי שלדעתנו היא כאין וכאפס לעומת המבנים שבקטגוריה השניה הנבנים מחוץ לתחומי הישובים. בניה זו מביאה ליצירת שכונות חדשות רחוקות מהשכונות הקיימות וממרכזי שרותים וחשית. שכונות אלה יוצרות רצף בין הישובים והחוצאת היא השתלפות של ערבים על חבלי ארץ שלמים ובכך הסכנה הדוגמא "הקלסית" במחוז חיפה הוא אזור נחל מירון (ואדי ערה) שחלקו המערבי הוא רצף בניה אחד היוצר בעיות קשות בתחום התכנון, אי סחן השרותים מוניציפליים, במיוחד (לדוגמא ע"י הפיכת דרך בין עירונית - כביש חדרה - פולה - לדרך עירונית) וביסחון.

להמחשה נקודה זו אציין שהסוכנות היהודית, בשיתוף עם שאר הגורמים המישובים מבששת להקים באזור נחל עירון מחנה ישובים חדשים כמשקל נגד לישובים הערבים, ואין בידם וכיורנו למצא ריכוז קרקעות ספיק - בלתי מיושב שיאפשר הקמת ישובים יהודים חיינים באזור.

בהתייחס למספר המבנים הבלתי חוקיים שהוצגו במסמך השר ויצמן אציין שבמחוז חיפה אין למספרים הנ"ל כל אחיזה במציאות. חלקם הגדול של המבנים "הוכשר" עם אישור תכניות מיחאר חדשות ובכל מקרה אין בכוונתנו להרוס מבנים שנמצאים בתחום הישובים או בתחום של תכניות מאושרות או תכניות תמצאות בהליכי אישור.

במחוז חיפה ישנם כ-17 מבנים שבית המשפט ציוה על הועדות (מקומית ומחוזית) להרוסם. אחזור ואדגיש שכל המבנים הנ"ל מצויים במרחק רב מגבולות ישוב או תכנית ולדעתנו אין כל הצדקה או אפשרות לצרפם לתחום ישוב קרוב.

ב.

תאור מצב התכניות בישובים הערביים במחוז חיפה

במחוז חיפה קיימים מספר רב של ישובים ערביים. חלקם גדולים דוגמא אום אל פחם ובאקה אל גרביה, וחלקם בינוניים וקטנים. לדעתנו מצב התכנון של הכפרים הבינוניים והקטנים הוא טוב כיוד שתכנון הישובים הגדולים איננו מהקדם בקצב הרצוי אף שגם בו אנו מתקדמים לקראת מצב של תכניות מאושרות. לישובים שלהלן יש תכניות מאושרות חדשות שאושרו מאז שנת 1981 ואילך:

כמר קרע, ג'ת, ערב אל חילף, אבמין, סאלס, ברטעה, מושיפה, סעוויה, מוססוס, ביאדה, עין סהלה, מיסר.

לישובים שלהלן הוכנו תכניות והן נמצאות בהליכי אישור:
אום אל פחם* - הועדה המחוזית החליטה על הפקדת התכנית באקה אל גרביה* - הועדה המחוזית החליטה לאמץ הקוים הכלליים שהוצגו ע"י המתכנן והולק"ח החליטה לאשר רב חלקי התכנית.
ערעה* - כנ"ל

ערה* - התכנית נמצאה בדיון בוועדה המקומית לקראת הפקדתה.
ג'יסר זרקא - הועדה המחוזית החליטה להפקיד תכנית ביום 22.1.85
פורדים** - תכנית חדשה הוגשה למקומית והומלצה להפקדה על ידי יום 20.10.85
אום אל קוסוף - תקופת ההפקדה הסתיימה והועדה המחוזית החליטה לאשר התכנית ביום 17.10.85

לשני הישובים הקטנים זלפה* ורס עלי סוכנות בימים אלה תכניות מיחאר חדשות.

אציין שמאז 1980 לשכת התכנון המחוזית דאגה לתעציבים מיוחדים במסגרת להכין תכניות חדשות לכפרים הערביים במחוז, שתענינה על צרכי גירול האוכלוסיה בכפרים ולשכת התכנון אף הכינה בכוחות עצמה שתי תכניות מיחאר לכפר סאלס ולכפר סעוויה.

ג.

קוים למדיניות

כ ל ל י

חובתן של הועדות המקומיות והמחוזיות לאכוף את חוק התכנון והבניה מיוגנות בחוק בסעיפים 27 ו-28.

משך השנים התקיימו במשרדנו מדיניות ודיונים בנושא אכיפת חוק התכנון והבניה בכלל ובמגזר הערבי בפרט אך, ל יטב ידעתי לא נקבעו קוים מדיניות והוראות שידריכו את הועדות המחוזיות והועדות המקומיות בנושא. אי קביעת מדיניות ברורה וחד משמעית בנושא היא אחת הסיבות למצב ששורר עתה בשטח. אי קביעת מדיניות ברורה וחד - משמעית לעתיד, אשר יעמרו בסופו על יישומה, יביאו למצב קשה ובלתי נסבל למדינת ישראל, שבו הבניה הבלתי חוקית החפשה ותשתלם על חבלי ארץ שלמים בגליל, באזור נחל עירון, אזור נחל ציסורי ומקומות נוספים.

3/..

* לישובים הנ"ל קיימות תכניות תחום בניה משנות ה-60 וה-70 ובחלקן אף תכניות מתושרות חלקיות וישנות.

** למורדים תכנית מיחאר מאושרת משנת 1968

נושא חכנון הכפר הערבי ונושא אכיפת חוק החכנון והבניה במגזר הערבי שלובים אלה כאלה ללא אפשרות להפרידם. לכן לדעתי יש לקבוע קוי מדניות הנוגעים לשני תחומים אלה.

1. מדניות חכנון הכפר הערבי

1.1 על סדרנו, באמצעות לשכות החכנון המחוזיות והועדות המחוזיות, ליבוע איזה קבוצות כחיים שנבנו בצורה בלתי חוקית וללא כל חכנון יצורפו לתחום יישוב קיים. הגורמים שיש לקחתם בחשבון הם מספר הבתים באחר, והמרחק מאזורי המגורים המאושרים שבכפר הקרוב והעלות הכספית שהידרש לאספקת השירותים לאותה קבוצת בתים.

בר בבר יש גם לקבוע איזה אזורים שבהם קימת בניה מסוימת יוקפאו מבלי יכלת להוסיף בניה כלשהיא.

מאחר שנושא החכנון מסור ע"פ החוק בידי הועדות המקומיות והמחוזיות, ורע בידן הסמכות לאשר תכניות מיתאר, יש לעמוד על כך שהקביעה איזה מבנים יצורפו לתחום יישוב או שחוכן לנביהם תכנית מיתאר, תשאר בידי רשויות החכנון האמורות בלבד ללא התערבות של גורמים חיצוניים.

1.2 יש להאיץ במועצות מקומיות שאינן מסדמות תכניות מיתאר לישוביהן, על סדרנו אף להציע עזרה כספית ככל שניתן כדי שהנושא הכספי לא יהיה העילה לאי קידומה של תכנית. לדעתי מכומי הכסף הנדרשים לנושא תכנית מיתאר הוא קטן לאין שיעור לעומת הטובה שתצטט למדינת ישראל מכך שלכפרים יהיו תכניות מאושרות.

במידה שישווב מסוים לא יקדם את תכנית המיתאר שלו ללא הצדקה יש לפעול בהתאם לסעיף 28(ב) לחוק, דהיינו שהועדה המחוזית, באישור סד התנים, תבוא במקום הועדה המקומית או המועצה המקומית ותכין בעצמה את תכנית המיתאר ליישוב.

1.3 יש לקבוע הנחיות כלליות לתכנון הכפרים הערביים חוץ כדי התחשבות לבטיחות הספציות של הערבים הנוגעים בעיקר לנושא הקרקע. בין השאר יש לקבוע שקיבולת של תכנית מיתאר לכפר ערבי תהיה גדולה מזו הנהוגה לישובים יהודיים בעיקר מאחר שחלוקת הקרקע בין תושבי הכפר איננה שווה וכמעט שאין מכירה וקניה של קרקעות בתחומי הכפר. יש לקבוע שההנחיות התכנוניות תהיינה פחות קשות מהנהיג במסגרת חכנון יישובים יהודיים למשל בנושא רחב דרכים, שיפוע דרכים, הפרשות לצרכי ציבור וכד'.

בכל מקום שניתן יש לכלול בתחום התכניות קרקעות של מינהל מקרקעי ישראל במסגרת להבטחת קרקע לבניה לתושבים שאין להם קרקעות פרטיות. על סדרנו לעודד את מינהל מקרקעי ישראל ומשרד הסכון לתכנן שכונות מורים בתחומי הכפרים ולשווק קרקעות המיועדות לבניה לתושבי הכפר.

2. מדניות אכיפת חוק החכנון והבניה

2.1 כגלל היקפה של הופעת הבניה הבלתי חוקית במגזר הערבי ובגלל המחדלים של כל הרשויות הנוגעות בנושא כולל סדרנו, אין מנוס מקביעת מדניות מיוחדות ברורה וחד משמעית שכולנו נעמוד מאחוריה. מדניות זו עשויה לדעתי להביא לידי חסנה משמעותית בהיקף הבעיה.

קוי המדניות צריכים לשלב בתוכם הצעדים בתחום החכנון שסניתי בארץ הקורם ומדניות מיקוח ברורה שתפורט בהמשך.

העקרונות שצריכים לעמוד בבסיס המדיניות הזו:

1. כל בניה צריכה להתבצע במסגרת הכנון מאושר ובהתאם לחוק.
2. בניה בלתי חוקית מעבר לכעיות המכנוניות ותאחרות הנובעות ממנה ואשר פורטו, יוצרת מצב של טרי נגד החוק ופוגעת ביסודות המדינה כמדינת חוק.
3. יש לעיול כנגד כל בניה בלתי חוקית ולבצע פסקי דין של כתי המשפט ללא התערבות מצד גורם כלשהו.

2.2 על המשרד לקבוע קרטריונים בנושא הגשת כתבי אישום והענישה שהתבקש. איזה מבנים יהרמו, על איזה מבנים יוסלו רק קנסות ואיזה קנסות ובאיזה מקרים לבקש שההריסא חוסל על הופעה המקומית או המחוזית.

כמובן שקרטריונים אלה יקבעו לאור מיקום המבנה בהחום ההכניתי או מחוצה לה, מיקומו של המבנה על דרך או שטח צבורי אחר וכד'.

2.3 יש לקבוע בצורה שאינה משחמקת לשחי פנים שפסקי דין של כתי המשפט יש לבצע ככתבם וכלשונם. משרדנו צריך לדאוג להך שהורג הפקידותי יוכל לבצע פסקי דין ללא התערבות גורמים כלשהם המבקשים לבטל פסק דין או להשהותם. הגורם היתירי המוסמך להתערב בהליכים הוא היועץ המשפטי לממשלה.

אנו נחקלים בקשיים רבים בכיצוע צוי הרימה אף שביה המזפט ספק להרסט. גורמים רבים הן בדרג הפוליטי והן גורמים אחרים כגון יועץ ראש הממשלה לענייני ערבים או מי שבא במקומו, שב"כ, ומשמרה מערימים קטיוס בביצוע פסקי דין. מאחר שלעיתים בית המזפט מגביל הזמן בו אפשר להרוס המבנה, יש לדאוג לפישוט ההליכים כדי שפסקי דין יבוצעו ככתבם וכלשונם.

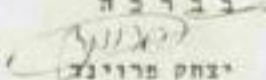
2.4 משרד הפנים כאחראי על נושא המכנון ואכיפת חוק המכנון והכנייה צריך לצאת במסע הסברה תוך הדגשת החיוב שבמכנון נאות ובניה בהתאם לחכניות ומצד שני הדגשת הצד השלילי שבבניה הפרועה הבלתי מחוכמת.

יש להרגיש בפני האוכלוסייה הערבית שלא יתכן מצב שבו כל אדם יבנה היכן שירצה אף אם הוא בונה על קרקע שבבעלותו.

לדעתי של המשרד לקודד בכל דרך אפשרית מעבר של תושבים שכנו באזורים לא מיושבים ולא מפותחים, לחחומי ישוב. בעייר אסור הדבר בעידוד הבדואים לעבור ליישובים החוכנו עיבורם או בכפרים הסמוכים לאזור שבו בנו את בתיהם.

2.5 אי התיחסות משרדנו לנושא הפיקוח הביא למצב של חוסר בכח אדם מפקח ובעזרים שיאפשרו פיקוח נאות. קביעת מדיניות פיקוח ללא מתן כלים ליישומה לא תביא לשום תוצאה. אינני מוצא לנכון לפרט כאן נושא זה, יחד עם זאת אפנה תשומת הלב למזכרו של מר גלזנר הממנה על המחוז חיפה בנושא שהועבר אל מר מרקוביץ הממנה למנהל הכללי מיום 10.5.85.

אודה לך אם תעביר סכחבי זה לכבוד שר הפנים ולמנכ"ל.

בברכה

 יצחק פרמיוט
 סמכנון מחוז חיפה

משרד הפנים
לשכת היועץ המשפטי

למנהל - הסתירה לבוא היא צריכה
היום היא צריכה
היום היא צריכה
היום היא צריכה

אני מודה
אני מודה
אני מודה
אני מודה

אני מודה
אני מודה
אני מודה
אני מודה

י.ל.ה.

19.2.86

78

5/2/86

Handwritten signature and date 13.2.86

לכבוד
מר דב שיש
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז המרכז

אדוני הנכבד,

הנדון: חשבתך על הלונתי
בנוגע לסיפולכם ברח/5/135א

קיבלתי את מכתבך מיום 21/1/86 ולמרות שאינך רואה מקום לחזור ולפתוח את הנושא, אין לי ברירה אלא לדרוש זאת במפגיע.

אתה כותב, שהעניין נדון בוועדה המחוזית וגם במועצה הארצית.

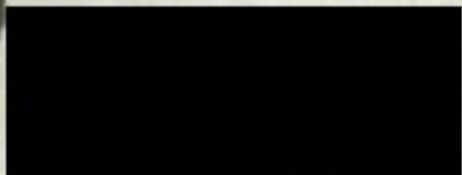
לגבי הדיונים בוועדה המחוזית:

א. נא ראה פרוטוקול משיבה הת/52/3 מיום 19/3/78, המציין, שהתכנית המפורסת הוגשה בצורה פגומה, שגרמה להטעייה ועדות התכנון וקובע, שיש להתלותה ולהגיש הכנית מחוקנת, בהסכמת בעלים, כתכנית לאיחוד וחלוקה או ע"פ סימן ז' לחוק.

ב. הפרוטוקול משיבה הת/5/83 מיום 20/3/83 מביע התעלמות מוחלטת מההחלטות לעיל. פתאום "היזמים".... רכשו חלקה אשר לפי הכנית בנין עיר תקפה היו בה זכויות בניה" - אין איזכור לפגמי התכנית שהטעו את הועדה ואין התייחסות להחלטה להתלותה ולדרישת תיקונה. יתר על כן, בישיבה זו מועלות גישות מוזרות לגבי ועדה, שהפקידה לשמור על חוק ושמבטא צריך להיות תכנוני גרידא: - יש בה דרישה המבטאת החלה רטרואקטיבית של חוקים (לגבי הצורך באיחוד חלקות); - הערה המצביעה על רצון לחמוק מהיקון התכנית, כדי למנוע דרישה פיצויים מהועדה המקומית מצד היזם אם לא יוכל לבנות בשטח; - בולט נסיון ששטוש העובדות והתממה, דבר המנוסח במלים "העובדות ביחס לניצול החלקה בעבר אינן ברורות...."; - כסו כן כלולה בו המלצה להפוך את ביחננו למבנה חורג.

ובכן, אין חיאות בין 2 הפרוטוקולים. בראשון דחיתם תכנית מפורסת פגומה, ובשני - אישרתם את אותה תכנית, אבל הפעם כתכנית פתאר. השערת - שזה נועד למנוע ממני את המעמד של צד, כי על התכנית פתאר אין לי זכות ערעור.

קשה לי להאמין שהועדה המחוזית תכננה זאת, אבל יתכן, שצעדיה כווננו מבלי שהייתה מודעת לכך. אולי כאן המקום להזכיר, שהתכנית הוגשה כך ביטוי האחרונים של עו"ד בר כיועץ המשפטי של עיריית רחובות.

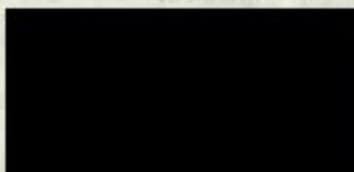

ג. עמדת עיריית רחובות השתנתה עם חילופי יועציה המשפטיים והיא הגישה לוועדה המחוזית חוות דעת עובדתית המצדדת בעמדהי.

ד. בנוגע לסענתך, שהעניין נדון במועצה הארצית. לדיון הופיע עו"ד בר (המוזכר לעיל), הפעם בשם הקבלן. לא ברור לי מי הזמין אותו ואם זה מקובל או חריג בדיוני המועצה הארצית, שיופיע לפניה מי שאינו חבר בה ואינו צד וכן לא ברור לי אם זה לא נוגד את האתיקה הציבורית. לא התקיים דיון (כפי שאחה טוען) על סמך הטענה שאין לי זכות ערעור על תכנית מהאר, טענה שהושמעה ע"י עו"ד בר.

ה. לכן חזרתי אליך למציאת פתרון. אבקש הכרזה שהתכנית הינה תכנית מפורטת כדי שאוכל להעלותה לדיון במועצה הארצית; או - שהועדה המחוזית החזור וחדון בה, תוך שימה לב לכך, שבעצם סיפקתם הכשר למעשה דיוף/הסעיה ויש להקן זאת. אקוה, שלאור המימצאים והמסמכים ינוהל דיון ענייני בנושא, ולא עוד החמקות, התעלמות ודחיקה העניין מטעמי נוחיות, או בשל לחצי אינטרסנטים למיניהם.

בכבוד רב,

✓ העתקים: למנכ"ל משרד הפנים;
למבקר משרד הפנים;
לחברי הועדה המחוזית;
לחברי מועצה עיריית רחובות.

מדינת ישראל

משרד המשפטים

היועץ המשפטי לממשלה

ירושלים, כו בשבט התשמ"ו
5 פברואר, 1986

1922

לכבוד
הרב יצחק פרץ
שר הפנים
ירושלים.

אדוני שר הפנים,

הנדון: ביצוע צווי הריסה

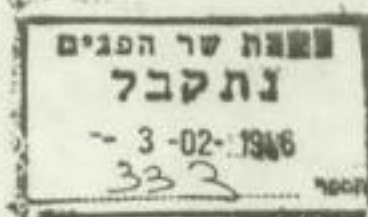
בעתונות פורסם כי הממונה על מחוז הצפון, מר ישראל קניג, הודיע
לך על התפטרותו ונימק את התפטרותו בהוראה שניתנה להימנע מביצוע צווי
הריסה שניתנו על-ידי בתי המשפט.

כיוון שהעובדות אינן ידועות לי, וכיוון שהעניין נוגע לעקרון של
שלטון החוק, אודה לך אם תודיעני מה העובדות בעניין זה.

בכבוד רב,

יצחק זמיר
היועץ המשפטי לממשלה

העתקים: מר חיים קרוברסקי, המנכ"ל, משרד הפנים
מר אברהם שפט, היועץ המשפטי למשרד הפנים
מר יורם ברסלע, כאן.

ראש הממשלה

ירושלים, כ"ב בשבט התשס"ו
2 בספרואר 1986

לכבוד
הרב יצחק פרץ
שר הפנים

הנדון: בנייה לא חוקית בסיגור הערבי
למכתב מיום 7.1.86

בשיחתנו הטלפונית מיום ו', כ"ב בטבת התשס"ו
(3.1.86), סיכמנו כי יינקטו כל האמצעים על-פי החוק
לגבי מבנים בסיגור הערבי שהוחל בבנייתם לאחר סועד כינון
הועדה שנתמנתה לבדיקת הנושא, היינו אחרי ה-15.11.85. אין
הדבר אמור לגבי מבנים שהוחל בבנייתם לפני סועד זה
ושבנייתם הופסקה, וכיום אין ממשיכים בבניה, וזאת - עד
לסיום עבודתה של הוועדה.

אבקש לראות בכך תיקון לסעיף ב' במכתבך
שבנדון ובמכתבך אל שר המשטרה.

בברכה,

שמעון פרס

יצחק : שר המשטרה, תת"כ ח. בר-לב

מדינת ישראל

משרד הפנים

מינהל תחילת חל אביב

1 3 ינואר 1986

תל-אביב-יפו

מספר: 3/67

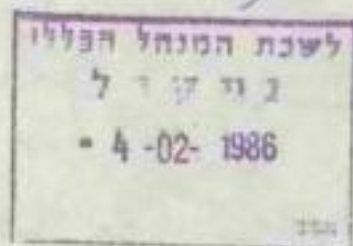
אל: המנהל הכללי, משרד הפנים, ירושלים

הנדון: עכוב הריסתם של מבנים בלתי חוקיים
במגזר הערבי והדרוזי
חוזר מיום כ"ח בטבת תשמ"ו-9.1.86

ההנחיה הנ"ל מרפה את ידי אלה שאינם במגזר הערבי
והדרוזי.

בברכה,

מרדכי כהנא
הממונה על המחוז

מדינת ישראל
משרד הפנים

ירושלים, ט"ז בשבט תשמ"ו
26 בינואר 1986

המנהל הכללי

2053

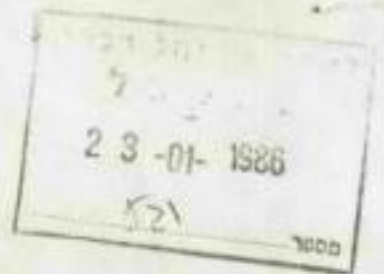
אל: ד"ר יוסף גינת, עוזר בכיר לשר וייצמן

הנדון: כניה בלתי חוקית

1. הריני מאשר קבלת מכתבך מיום כ"ס בשבט תשמ"ו (10.1.86) שהגיע לידי ביום 23.1.86.
 2. שר הפנים הודיע לי כי סיכם אישית בשיחה עם רה"מ את נוסח ההחלטה בשיחה טלפונית והורה לי לפעול על פיה. (ראה מכתבו אלי מיום 7.1.86) ברוח זו הנחיתי את הממונים על המחוזות.
 3. שיבוי או הכתרה יכולה להיעשות רק בין רה"מ ובין שר הפנים ושום הודעה של גורם אחר אינה יכולה לבוא במקום הנחיה שניתנה לי ע"י שר הפנים כעקבות סיכום כאמור.
 4. עלי להעיר כבר בשלב זה שהנוסח כפי שהובא על ידך מאפשר המשכה של כניה בלתי חוקית בכל מבנה שהוחל בהקמתו ללא היתר. אני מניח שלא לכך כוונתך אולם זו התוצאה הטעשית היחידה מנוסח זה.
- לגבי מבנים מסוג זה צריך להקבעוד משמעות שכל המסך בניה ללא היתר לאחר תאריך מינויה של הועדה הוא מעשה עבירה בלתי נסבל ולכן יש להתייחס כאל כניה בלתי חוקית שיש לספל בה ולא לאפשר המשכתה. כרס, כאמור, אין אני שם עצמי פוסק בעניין זה, הסמכות היא בידי השר ועם טובו מחו"ל אביא לפניו את העניין.

ח. קובלסקי

העתק שר הפנים
השר ע. וייצמן
מר ב. אפלבוט, רל"ס רה"מ

משרד ראש הממשלה

לשכת השר עוזר ויצמן
המטה לתיאום בינמשרדי

כט'	בטבת	התשמ"ו
10	ביןואר	1986
	36.1/4	

(ר) (חלוקה)
 אישור
 23/1/86

לכבוד
 מר ח. קוברסקי
 מנכ"ל משרד הפנים
 ירושלים

הנדון: תכניה תכלתי חוקית.

בהמשך לשיחתנו מהיום להלן הסיכום בין ראש הממשלה לבין שר הפנים בסוגיה

שבנדון:

מכנים לא חוקיים במגזר הערבי, שהוקמו לאחר הקמת ועדת קוברסקי, היינו, אחרי
 יום 15.11.85 לא יעוכב עתוי ביצוע ההריסה שלהם. שאר המכנים הלא חוקיים,
 שהוחל בבנייתם לפני תאריך זה לגביהם לא תבוצע הריסה עד לאחר
 אישור מסקנות ועדת קוברסקי.

בברכה,

ד"ר יוסף גינת
 עוזר בכיר לשר ויצמן

העתיקים:

- השר עוזר ויצמן, כאן.
- מר בועז אפלבוואם, ראש לכת רוה"מ, כאן.

75
מדינת ישראל

משרד הפנים

ירושלים, ז' בטבת תשמ"ו
17 בינואר 1986

מנהל הכללי

אלו מר י. קניג, הממונה על מחוז הצפון
מר מ. גלזנר, הממונה על מחוז חיפה

תכנון: בניה בלתי חוקית

1. כתמסך למכתבי אליכם מיום כ"ח בטבת תשמ"ו (9.1.86), הריני להבהיר כי כיושבי ראש הוועדות המחוזיות לתכנון ולבניה, תחיו חברים בצוות העבודה הכינסטרדי לגבי הנושאים המתייחסים למחוזכם.
2. ההסתמכות בדיונים אליהם תזוטנו היא בגדר חובה ומסרתה לסייע בריכוז הממצאים, בדיונים עצמם והעלאת רעיונות והמלצות לאור פסיונכם בנושא.

בברכה,

מר קוברסקי

העתק: מר י. מרקוביץ, משנה למנהל הכללי

לשכת רב הבלתי
מא/אז
31-01-1986

אנש

21 5

ישיבה קט"ד - 1.86
שאלות בעל-פה
אוריאל לין

שאלתה בעל-פה מס' 122
ביצוע צווי הריסה
(מאת חבר-הכנסת אוריאל לין)

היו"ר א' שוסטק:

אנו עוברים לשאלתה בעל-פה מס' 122 בנושא "ביצוע צווי הריסה" של חבר-הכנסת אוריאל לין.

בבקשה, חבר-הכנסת אוריאל לין.

אוריאל לין (הליכוד):

אדוני היושב-ראש, אדוני שר הפנים,

בתאריך ה-3 בינואר 1986 התפרסמה בעה"ן "מעריב" כתבה מעוררת ביותר, המתארת בפרוטרוט דרכי הווערות של פקידי ממשלה ושרים בביצוע צווי הריסה הכלולים בהחלטות סופיות של בתי-המשפט.

אעריך מאוד את תשובת לי:

א. האם זה נכון כי בשנים 1984-1985 הועברו למחוז הצפוני של משטרת ישראל 102 פניות למתן ליווי משטרי, לצורך ביצוע צווי הריסה, ולמעשה בוצעו רק 4 צווי הריסה?

ב. האם זה נכון שקיימים באזור הגליל כ-250 מבנים לא-חוקיים על אדמות מדינה, בצמתים ובשטחים איבוריים הפוגעים בצורכי התשתית של המדינה?

ג. האם זה נכון כי בהרבה מקומות באזור הגליל, בהם קיימות תכניות מתאר - לא שאינן קיימות, קיימות - אין מבקשים היתר בניה, אלא מעדיפים לבנות בניה בלתי-חוקית?

תודה.

74

א.ל.
27/1

2053

י"ח פרץ

היו"ר א' שוסטק:

תודה.

שר הפנים ישיב על השאלות.

שר הפנים י"ח פרץ:

לשאלות מס' 1 ו-2 - על-פי הנתונים שנמסרו לי מאת הממונה על מחוז הצפון -
התשובה לשתי השאלות חיובית.

לשאלה מס' 3 - התשובה חיובית. קיימת תופעה כפי שהיא מתוארת על-ידי
חבר הכנסת הנכבד. הנושא בכללותו נמצא עכשיו בבדיקה של צוות בין-משרדי בראשות
המשנה למנכ"ל משרד הפנים.

אוריאל לין

היו"ר א' שוסטק:

תודה.

שאלה נוספת לחבר-הכנסת אוריאל לין.

אוריאל לין (הליכוד):

אדוני שר הפנים, כמובן שתשובתיך לשאלותי מעלות מצב חמור ביותר, שכן 250 מבנים על אדמות מדינה בצמתים, במקומות שמפריעים את פיתוח התשתית, כאשר יש תכניות מתאר - לא כפי שאומרים, שהסיבה היא העדר תכניות מתאר, אלא מעדיפים לבנות בניה בלתי-חוקית גם כאשר יש תכניות מתאר - מעלה תמונה נוגה ביותר של מצב אכיפת החוק באחד התחומים הרגישים.

ואני רוצה להתייחס לדבריך, אדוני שר הפנים, כשהשבת לשאלתה שלי בעל-פה בישיבה מיום 1 בינואר 1986. בדבריך אלה אמרת מפורשות - והפרוטוקול לנגד עיני - "כאשר הוחלט על הקפאת העניין, מאחר שהועלו כל מיני טיעונים והצדקות מצד המגזר הערבי, שאין תכניות מתאר שאיפשרו בניה, ושתכניות המתאר אינן עומדות בפני המציאות הלחוצה וכו' וכו'". אני שואל: האם אינך סבור שהקמת ועדה בין-משרדית, שתשמע מחדש טיעונים על הצדקות לעשיית מעשה בלתי-חוקי, היא בעצם פגיעה בהליכים של שלטון החוק במדינה? הרי כל הטיעונים האלה הושמעו בפני בית-המשפט בטרם נתן החלטה סופית. מהו מקור הסמכות שעל-פיו שרים ופקידים במדינת ישראל לוקחים החלטות סופיות של בתי-משפט, שמים עצמם כרשות ערעור ומחליטים אם לבצע החלטות אלה או לא?

קריאה:

אין סמכות.

אוריאל לין (הליכוד):

אין סמכות, זה אשר אני טוען. מהיכן לקחו השרים - ואדוני שר הפנים, גם אתה ביניהם, ואני בטוח שלא במתכוון - סמכות לשבת כרשות ערעור על החלטות סופיות של בתי-משפט? ואני מתייחס לדבריך בפרוטוקול, בהם עשית הבחנה, שהיא לדעתי הבחנה מוטעית ביותר. אמרת: "אנחנו לא נבצע לגבי עבירות שבוצעו בעבר. אנחנו לא הבטחנו לגבי עבירות שתבוצענה בעתיד". הבחנה כזאת אינה קיימת בשלטון אכיפת החוק, שכן אם הבטחת לאדם שביצע עבירות, שאתה לא תבצע צווים של בתי-משפט, אתה גם בעתיד תבטיח. לאחרים שיפרו את החוק.

אוריאל לין

ושאלה אחרונה - אני שואל אותך: אדוני שר הפנים, האם הביאו לידיעתך שפעולות
אלו של שרים ופקידים - ויהיו רמים ככל האפשר - מהווים עבירה על חוק העונשין
הנוהג בישראל, שכן יש כאן סיכול ביצוען של החלטות סופיות של בתי-המשפט?

תודה.

היו"ר א' שוסטק:

שאלה נוספת לחבר-הכנסת יוסי שריד.

יוסי שריד (התנועה לזכויות האזרח ולשלום):

אדוני היושב-ראש, שתי שאלות קצרות. אבל לפני כן הייתי רוצה להעיר הערה כללית לענין מוסד השאלות.

נוצרה כאן מציאות מוזרה מאוד, משום שאחרי ככלות הכל, שר הפנים בתשובתו מתבסס על אינפורמציה שקיבל מהממונה על מחוז הצפון, הלא הוא מר קניג, שהוא בעצמו אחראי באופן אישי לכל המחדלים בישובים הערביים, שבאופן אלגנטי אינם מוזכרים בשאלתה כלל, אבל הכוונה ברורה, והוא גם המשיב והוא גם מוסר את האינפורמציה, ועל סמך האינפורמציה הזאת אנחנו כביכול מתדיינים.

שתי שאלותי הקצרות הן:

האחת, אולי כבוד השר יואיל בטובו למסור לנו לכמה ישובים ערביים בגליל יש תכניות מתאר ולכמה מהם יש גם רזרבות קרקעיות, כי לפעמים תכנית מתאר אינה מספיקה, כאשר אין שום רזרבה קרקעית, גם תכנית מתאר אינה עוזרת, כי אין מקום, לפי ההגיון הפשוט, לבנות?

והשאלה השניה - אולי יאמר לנו כבוד השר כמה מבנים של יהודים ברחבי הארץ, הוצאו להם צווי הריסה ואף-על-פי-כן לא נהרסו בגלל טעמים אלה ואחרים?

תודה.

א' נחמיאס

היו"ר א' שוסטק:

תודה.

שאלה נוספת לחבר-הכנסת אהרן נחמיאס.

אהרן נחמיאס (המערך):

אדוני היושב-ראש, אדוני שר הפנים,

אני כן מחייב אותה ועדה בין-משרדית שהוקמה ובראשה עומד פקיד בכיר של משרד הפנים, ושאלתי אליך: כדי למצוא פתרון חוקי לכל אשר התרחש, מתי הוועדה הזאת תסיים דיוניה, ומתי לדעתך כל הנושא יוסדר הן עם הגורמקם המשפטיים והן עם גורמי התכנון, ובלבד שלא ייגרם עוול?

היו"ר א' שוסטק:

תודה רבה.

אני מזמין את שר הפנים להשיב על השאלות הנוספות.

אחרי כן מי

י"ח פרץ

שר הפנים י"ח פרץ:

לשאלתו של חבר-הכנסת אוריאל לין - נוצרה תופעה במדינת ישראל שאני בוודאי אינני אחראי לה. היא נוצרה לפני שנכנסתי לתפקידי, ויש עובדה בשטח של מאות בישוב הערבי שנבנו שלא כחוק. התופעה הזאת הפכה לתופעה ציבורית. אשר על כן בישיבה שבה השתתפו ראש הממשלה ושרים הוחלט להקים ועדה שמטרתה לבדוק את הנושא. הוועדה לא אמרה שהיא לא תקיים צווים של בית-המשפט. הוועדה רוצה לבדוק את התופעה. אם הוועדה היתה מכריזה שהיא אינה רוצה לקיים צווים של בית-המשפט, הרי היתה צודק. אבל יש זכות לשרים, גם מבחינה חוקית, ביררתי את הנושא הזה, להקים ועדת בדיקה. יש תופעה שאינה שגרתית, של מאות בתים, יש אומרים אפילו אלפי בתים, שבנויים שלא כחוק. אתה מבין שאי אפשר ביום אחד להביא אלפי דחפורים ולהתחיל סתם להרוס. ובכן זו תופעה שדורשת רגישות והבנה. לכן גם אני נחתי ידי להקמת הוועדה, כדי לבדוק את הנושא, ואינני מתחמק מזה.

ב. מעולם לא אמרתי שבתיים שנבנו עד הקמת הוועדה לא ייהרסו. אם תדייק בדברי ותחפש בפרוטוקולים, תראה שאמרתי שביחס לבתיים שנבנו עד להקמת הוועדה תהיה הקפאה, וזה שונה; בתיים שייבנו מאז הקמת הוועדה - ייהרסו על פי החוק.

חבר-הכנסת שריד שאל לכמה ישובים ערביים בצפון יש חכניות מיתאר. בדקתי אישית את הנושא, דיברתי גם עם הממונה על מחוז הצפון וגם עם הממונה על מחוז חיפה, והם אמרו לי בצורה ברורה וחד-משמעית: אין ישוב אחד בכל הצפון, לא ערבי ולא דרוזי, שאין לו היום או תכנית מיתאר או לחלופין תחום בניה. הן על-ידי תכנית מיתאר והן על-ידי תחום בניה ניתן גם ניתן לקבל רשיון בניה.

יוסי שריד (התנועה לזכויות האזרח ולשלום):

ממתי זה?

תופיק טובי (החזית הדמוקרטית לשלום ולשוויון):

תחום בניה קיים מאז קום המדינה, אבל זה תחום צר מאד שמחניק את האוכלוסיה הערבית, את הכפרים הערביים.

י"ח פרץ

שר הפנים י"ח פרץ:

ביחס לשאלה השניה של חבר-הכנסת שריד, מה הן הרזרבות הקרקעיות - אני יכול לדווח לך מה שדווח לי על-ידי הממונים שלי. אני אישית לא בדקתי את הנושא, ובכך הממונים שלי דיווחו לי שלכל הישובים בעפון ובגליל יש רזרבות בניה עד מעבר לשנת 2000.

לגבי השאלה כמה מבנים לא חוקיים של יהודים יש בארץ - עד כמה שידוע לי, כשר הפנים בכל אופן עוד לא נתקלתי במקרה שהיו צריכים להרוס ולא הרסו. לא ידוע לי.

יוסי שריד (התנועה לזכויות האזרח ולשלום):

יש לפחות 180 מקרים - - -

שר הפנים י"ח פרץ:

יכול להיות. אבקש מחבר-הכנסת שריד שיגיש לשר הפנים מסמך בדוק ביחס לכל בית במגזר היהודי שנבנה שלא כחוק, שלא נהרס.

יוסי שריד (התנועה לזכויות האזרח ולשלום):

בתל-אביב יש בתים רבים כאלה.

שר הפנים י"ח פרץ:

יכול להיות. לידיעתי עוד לא הובא מקרה אחד כזה.

יוסי שריד (התנועה לזכויות האזרח ולשלום):

- - -

מרדכי וירשובסקי (שינוי-מפלגת המרכז):

- - -

י' ח' פרץ

שר הפנים י"ח פרץ:

אני מבקש מתברי-הכנסת וירשובסקי ושריד, אנא, במקום לצעוק, תעשו עבודה פרודוקטיבית, תכינו לי מסמך אמין, ותגישו לי אותו.

יוסי שריד (התנועה לזכויות האזרח ולשלום):

כדאי ששר הפנים גם יבדוק את האינפורמציה שהוא מוסר.

שר הפנים י"ח פרץ:

לשאלתו של חבר-הכנסת נתמיאס, מני הוועדה חסיים את עבודתה - צר לי שאין לי תשובה לשאלה שלך. אני מוכן לבדוק ולהשיב לך.

היו"ר א' שוסטק:

תודה רבה.

44
73
ב' בשבט ה'תשס"ו
12.1.06

2053

אל : המנהל הכללי

הנדון : הצעת החלטה למחשלה מאת שר המשפטים
בענין ביצוע צווי הריסה

בהמשך לשיבת המנהלה מהבוקר לחלוץ נוסח השורה להצעת החלטה כפי
שהגבש :

"עקרונית הוחך אני בהצעת החלטה כפי שהוגשה על
ידי שר המשפטים, ואולם אני מבקש להפנות תשומת
לב לטיכוס עם ראש הממשלה שנתקבל לא מזמן בענין
עיכוב ביצוע צווי הריסה של מבנים שהוקמו בעבר
עד לגמר עבודתם של הועדה שהוקמה ביום "

מ"ב שתי התגובות של שר מרקוביץ ושר גולני.

ב ב ר כ ה ,

א. י. שטס
מיועץ המשפטי

הערה : המסמך למנהל הכללי
מנזל המינהל למכנון ובניה
שר י. לוי

100-100000
100-100000

NO. 1. 100000 100000

100-100000 100000 100000
100-100000 100000

100-100000 100000 100000 100000 100000 100000
100000

100-100000 100000 100000 100000 100000 100000
100000 100000 100000 100000 100000 100000
100000 100000 100000 100000 100000 100000
100000 100000 100000 100000 100000 100000
100000 100000 100000 100000 100000 100000

100-100000 100000 100000 100000 100000 100000

100-100000
100000

100-100000 100000 100000 100000 100000 100000
100000 100000 100000 100000 100000 100000
100000

28/11

72

שר המשטרה

ירושלים, כט' בטבת תשמ"ו
10 בינואר 86

שר 1 20/86

לשכת שר הפנים
נתקבל
28-01-1986
מס' 1000

לכבוד
רב ניצב דוד קראוס
מפכ"ל משטרת ישראל

דוד היקר,

בהמשך למכתבי אליך בדבר הריסת בתים במגזר הערבי
והדרוזי מיום ה-25 בדצמבר ברצוני להבהיר כי הנאמר
בו מתייחס למבנים קיימים.

להפסקת בניה של מבנים חדשים המוקמים והולכים תוסיף
המשטרה לתת האבטחה הדרושה עפ"י צווים מינהליים או
עפ"י פסיקת בתי-המשפט.

בברכה,

חיים בר-לב

העתק: מר שמעון פרס - ראש הממשלה
: הרב יצחק פרץ - שר הפנים

משרד הפנים
לשכת מנהל הכללי

15/1/86

משרד הפנים

דיווח יומי

התאחדות

הקבוצה

15.8.75

הוא בן - ארבעה חודשים
הוא בן - ארבעה חודשים

מברקת יר 7
דאר נצרת עכית
נצ 1 9836017
נצרת עכית 12 31 1828

רשמי
המנהל המרכזי
משרד הפנים
ירושלים

לשכת הרישום
7 3
14-01-1986
441

מסמך בדבר עכוב הרישום של פפנים בכתי חוקיים במגזר הערבי וחדרתי
סיום 9.1.86
מסמך כחודי עני המועד המובע באשר כסעיה 3 שבמכתבך
צ ישראל ננ קניג
הממונה על המהז

3 9.1.86

מברקת יר 7

אל: הממונים על המחוזות

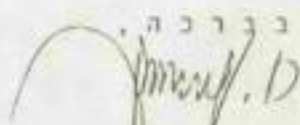
הנדון: עכוב הריסתם של מבנים בלתי חוקיים במגזר הערבי והדרוזי

רצ"ב לתשומת לבך הנחיתו של השר בנדון, כפי שנהנסחה במכתבו אלי מיום 7.1.86, בעקבות טכום שנתקבל ע"י כב' ראש הממשלה.

להלן הבהרות רקע:

1. נתמנה צוות בינמשרדי בראשות המשנה למנכ"ל, מר י. מרקוביץ, אשר מתפקידו לרכז מימצאים ולגבש המלצות בקשר למבנים בלתי חוקיים במגזר הערבי והדרוזי. לאחר שהצוות יסיים עבודתו ויגיש המלצותיו וסיכומיו למנכ"ל משרד הפנים, שעליו הוטל לנווט את הנושא, יגישו המנכליים של משרד ראש הממשלה ומשרד הפנים את הנושא לדיון הדרג המדיני ולהחלטתו.
2. כל מתונה על מחוז מתבקש להגיש לצוות העבודה הבינמשרדי, בראשות מר י. מרקוביץ, עזרה בריכוז המימצאים. בפני צוות זה ניתן גם להעלות רעיונות והמלצות ככל שעולה ממעורבותכם ומטפולכם בנושא.
3. ההחלטה על דחיית הריסתם של מבנים שכבר הוקמו במגזרים הנ"ל, חלה על מבנים שהוקמו עד למועד כינונה של הוועדה. לאחר השלמת עבודתה של הוועדה וסיכום דיונים בדרג המדיני חתמנה הנחיות לפעולה לגבי מבנים אלה.
4. הממונים על המחוזות מתבקשים להנחות את הוועדות המקומיות לתכנון ולבניה להגביר את הפקוח על הנעשה בשטח בתחומי אחריותן וסמכותן ולדאוג לכך שכנגד כל מעשה בניה המתבצע ללא היתר, ינקטו מיד כל האמצעים להפסקת מעשה עבירה לבצוע הריסה, עפ"י צווים מינהליים או עפ"י פסיקה בחי המשפט, הכל כמתחייב לפי החוק וכאמור בסעיף ב' במכתבו של השר אלי מיום 7.1.86. הרצ"ב, למותר להדגיש, כי מעורבות מיידית עדיפה על כל טפול בשלב מתקדם של עבירה בניה.
5. שר הפנים פנה לשר המשטרה בבקשה להנחות את המשטרה להגיש סיוע למוסדות התכנון ולאבטח כל פעולה שחדש להריסת כל מבנה ההולך ומוקם או שיוקם לאחר מועד כינונה של הוועדה, בלא היתר.

6. על כל פעולה לגבי מבנים המוקמים ללא היתר לאחר מועד כינונה של הוועדה, יש לדווח ללשכת המבכ"ל.

ב ב ר כ ה

 ת. קוברסטיין

הערה: שר הפנים, הרב י. פרץ
 משנה למנכ"ל, מר י. מרקוביץ
 היועץ המשפטי, מר א. שפירא
 מנהל מינהל התכנון, מר י. גולני

אל: המנהל הכללי, מר חיים קוברסקי

הנדון: עכוב הריסתם של מבנים בלחי חוקיים במגזר הערבי והדרוזי

להלן הסיכום שנחקל ע"י כב' ראש הממשלה בנדון.

- א. עד להגשת סיכומיה של הועדה - שנחמנה לבדיקת המימצאים בשטח ולגיבוש המלצותיה לפתרון הבעיות שנוצרו - תידחה הריסתם של מבנים שכבר הוקמו במגזרים הנ"ל.
- ב. כל מבנה ההולך ומוקם או שיוקם לאחר מועד כינונה של הועדה בלא היתר, ינקטו כל האמצעים להפסקת מעשה העבירה, לביצוע הריסה עפ"י צווים מינהליים או עפ"י פסיקת בתי משפט, הכל כמתחייב לפי החוק.

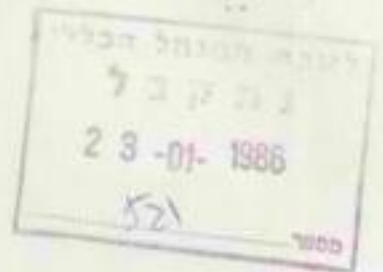
נא להביא סכום זה לידיעתם של הממונים על המחוזות ולהנחותם במפורט על אופן ביצוע הסיכומים האמורים.

ב ב ר כ נ ה

יצחק פרץ
שר הפנים

העחק: מר י. מרקוביץ, משנה למנכ"ל
מר י. גולני, מנהל מינהל התכנון
מר י. שפט, היועץ המשפטי
הממונים על המחוזות

70

משרד ראש הממשלה

לשכת השר עזר ויצמן
המטה לתיאום בינמשרדי

כט' 10
בטבת התשמ"ו
בינואר 1986
36.1/4

(ד) נחמד
אריה יצחקי
23/1/86

לכבוד
מר ח. קוברסקי
מנכ"ל משרד הפנים
ירושלים.

הנדון: הבניה הבלתי חוקית.

בהמשך לשיחתנו מהיום להלן הסיכום בין ראש הממשלה לבין שר הפנים בסוגיה שבנדון:

מבנים לא חוקיים במגזר הערבי, שהוקמו לאחר הקמת ועדת קוברסקי, היינו, אחרי יום 15.11.85 לא יעוכב עתוי ביצוע ההריסה שלהם. שאר המבנים הלא חוקיים, שהוחל בבנייתם לפני תאריך זה לגביהם לא תבוצע הריסה עד לאחר אישור מסקנות ועדת קוברסקי.

בברכה,

ד"ר יוסף גינת
עוזר בכיר לשר ויצמן

העתיקים:

- השר עזר ויצמן, כאן.
- מר בועז אפלכאוס, ראש לכת רוה"מ, כאן.

69

28/10/86

שר המשטרה

א.נ.ל. ✓

ירושלים, כס' כסבת תשמ"ו
10 בינואר 86

שר 20/86

לשכת שר הפנים
נחקבל
28-01-1986
מספר

לכבוד
רב ניצב דוד קראוס
מפכ"ל משטרת ישראל

דוד היקר,

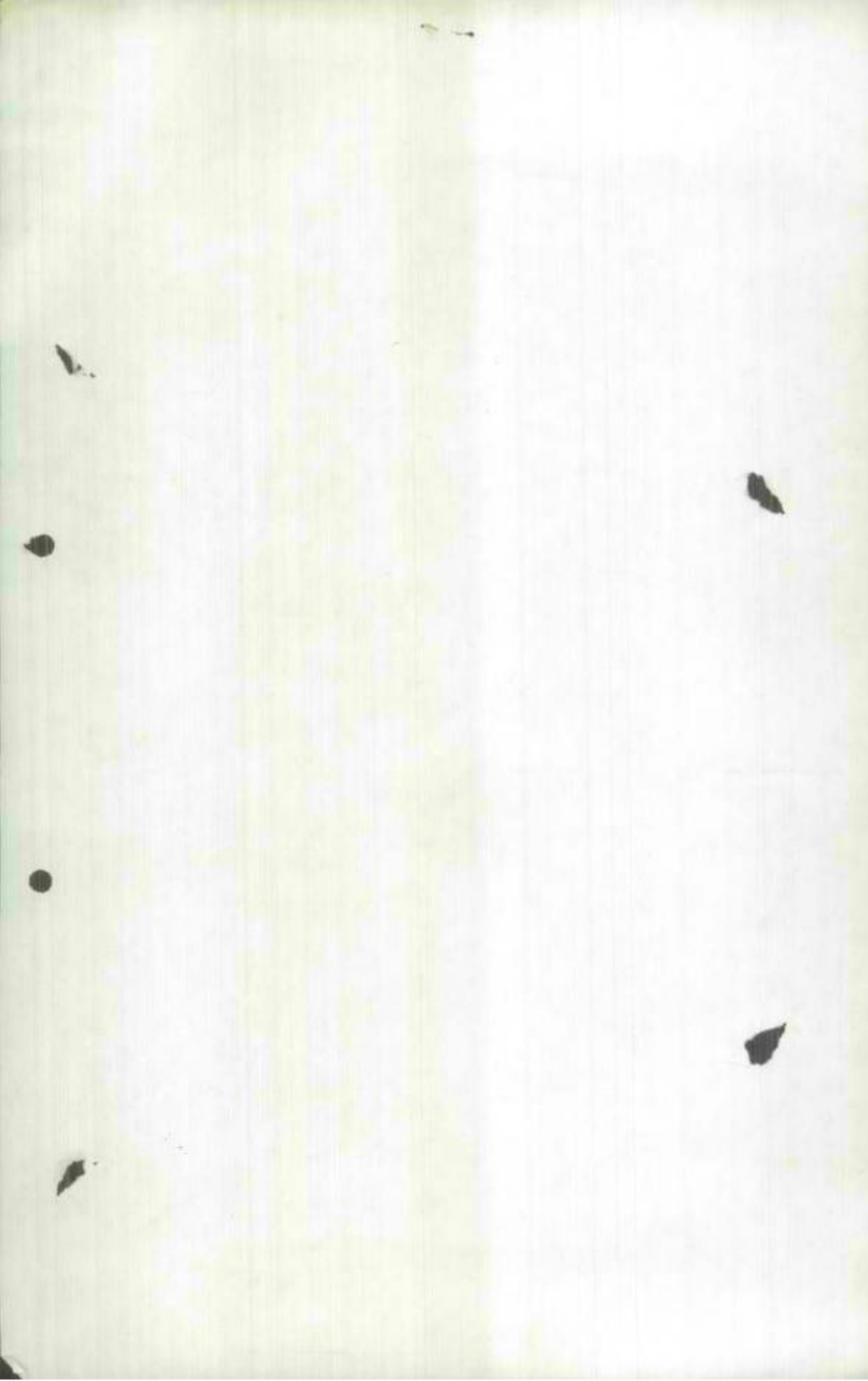
בהמשך למכתבי אליך בדבר הריסת בתיים במגזר הערבי
והדרוזי מיום ה-25 בדצמבר ברצוני להבהיר כי הנאמר
בו מתייחס למבנים קיימים.

להפסקת בניה של מבנים חדשים המוקמים והולכים תוסיף
המשטרה לתת האבטחה הדרושה עפ"י צווים מינהליים או
עפ"י פסיקת בתי-המשפט.

בברכה,

חיים בר-לב

העתק: מר שמעון פרס - ראש הממשלה
: הרב יצחק פרץ - שר הפנים

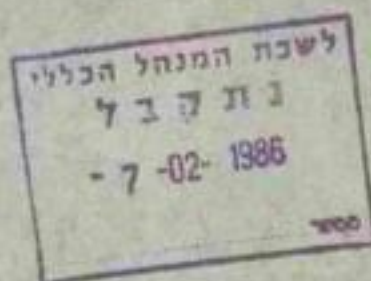

מדינת ישראל
משרד המשפטים

היועץ המשפטי לממשלה

ירושלים, כו בשבט התשמ"ו
5 פברואר, 1986

1922

לכבוד
הרב יצחק פרץ
שר הפנים
ירושלים.

אדוני שר הפנים,

הנדון: ביצוע צווי הריסה

בעתונות פורטם כי הממונה על מחוז הצפון, מר ישראל קניג, הודיע
לך על התמטותו ונימק את התמטותו בהוראה שניתנה להימנע מביצוע צווי
הריסה שניתנו על-ידי בתי המשפט.

כיוון שהעובדות אינן ידועות לי, וכיוון שהעניין נוגע לעקרונות של
שלטון החוק, אודה לך אם תודיעני מה העובדות בעניין זה.

בכבוד רב,

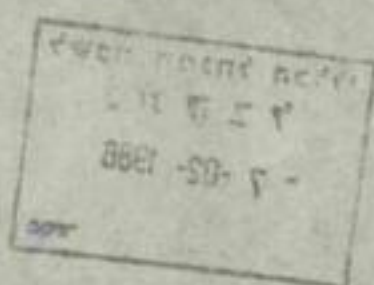
י.א.י.

יצחק זמיר
היועץ המשפטי לממשלה

העוקלים: מר חיים קרוברסקי, המנכ"ל, משרד הפנים
מר אברהם שפט, היועץ המשפטי למשרד הפנים
מר יורג ברסלע, כו.

מחלקת המודיעין
מסמך מס' 1000

תאריך: 15.12.1988
מס' דא: 1000-1000

המחלקה
מס' דא: 1000-1000
מס' דא: 1000-1000

תאריך: 15.12.1988

מס' דא: 1000-1000

המחלקה
מס' דא: 1000-1000
מס' דא: 1000-1000

המחלקה
מס' דא: 1000-1000
מס' דא: 1000-1000

מס' דא: 1000-1000

מס' דא: 1000-1000

מס' דא: 1000-1000

מס' דא: 1000-1000

המחלקה
מס' דא: 1000-1000
מס' דא: 1000-1000

מדינת ישראל
משרד הפנים

602.10 ✓

ירושלים, כ"ח בטבת תשמ"ו
9 בינואר 1986

המנהל הכללי

אל: הממונים על המחוזות

הנדון: עכוב הריסתם של מבנים בלתי חוקיים במגזר הערבי והדרוזי

... רצ"ב לתשומת לבך הנחייתו של השר בנדון, כפי שנתנסחה במכתבו אלי מיום 7.1.86, בעקבות סכום שנחקבל ע"י כב' ראש הממשלה.

להלן הבהרות רקע:

1. נתמנה צוות בינמשרדי בראשות המשנה למנכ"ל, מר י. מרקוביץ, אשר מתפקידו לרכז מימצאים ולגבש המלצות בקשר למבנים בלתי חוקיים במגזר הערבי והדרוזי. לאחר שהצוות יסיים עבודתו ויגיש המלצותיו וסיכומיו למנכ"ל משרד הפנים, שעליו הוטל לנווט את הנושא, יגישו המנכ"לים של משרד ראש הממשלה ומשרד הפנים את הנושא לדיון הדרג המדיני ולהחלטתו.
2. כל ממונה על מחוז מתבקש להגיש לצוות העבודה הבינמשרדי, בראשות מר י. מרקוביץ, עזרה ברכוז המימצאים. בפני צוות זה ניתן גם להעלות רעיונות והמלצות ככל שעולה ממעורבותכם ומטפולכם בנושא.
3. ההחלטה על דחיית הריסתם של מבנים שכבר הוקמו במגזרים הנ"ל, חלה על מבנים שהוקמו עד למועד כינונה של הוועדה. לאחר השלמת עבודתה של הוועדה וסיכום דיונים בדרג המדיני חתומה הנחיות לפעולה לגבי מבנים אלה.
4. הממונים על המחוזות מתבקשים להנחות את הרעדות המקומיות לתכנון ולבניה להגביר את הפקוח על הנעשה בשטח בתחומי אחריותן וסמכותן ולדאוג לכך שכנגד כל מעשה בניה המתבצע ללא היתר, ינקטו מיד כל האמצעים להפסקת מעשה עבירה לבצוע הריסה, עפ"י צווים מינהליים או עפ"י פסיקת בתי המשפט, הכל כמתחייב לפי החוק וכאמור בסעיף ב' במכתבו של השר אלי מיום 7.1.86. למותר להדגיש, כי מעורבות מיידית עדיפה על כל טפול בשלב מתקדם של עבירת בנייה.
5. שר הפנים פנה לשר המשטרה בבקשה להנחות את המשטרה להגיש סיוע למוסדות התכנון ולאבטח כל פעולה שחדרש להריסת כל מבנה התולך ומוקם או שיוקם לאחר מועד כינונה של הוועדה, בלא היתר.

רשות הולדת ישראל
10-1-86

מדינת ישראל
משרד הפנים

- 3 -

מסמל חבלי

6. על כל פעולה לגבי מבנים המוקמים ללא היתר לאחר מועד כינונה של הוועדה, יש לדווח ללשכת המנכ"ל.

ב כ ר כ ה
ח. קורסקי

העתיק: שר הפנים, הרב י. פרץ
מסנה למנכ"ל, מר י. מרקוביץ
היועץ המשפטי, מר א. שפט
מנהל מינהל התכנון, מר י. גולני

שר הפנים

ב"ה, ירושלים, כ"ו בטבת תשמ"ו
7 בינואר 1986

אל: המנהל הכללי, מר חיים קוברסקי

הנדון: עכוב הריסתם של מבנים בלתי חוקיים במגזר הערבי והדרוזי

להלן הסיכום שנחקבל ע"י כב' ראש הממשלה בנדון.

- א. עד להגשת סיכומיה של הועדה - שנחמנתה לבדיקת המימצאים בשטח ולגיבוש המלצותיה לפתרון הבעיות שנוצרו - תידחה הריסתם של מבנים שכבר הוקמו במגזרים הנ"ל.
- ב. כל מבנה ההולך ומוקם או שיוקם לאחר מועד כינונה של הועדה בלא היתר, ינקטו כל האמצעים להפסקת מעשה העבירה, לביצוע הריסה עפ"י צווים מינהליים או עפ"י פסיקת בתי משפט, הכל כמתחייב לפי החוק.

נא להביא סכום זה לידיעתם של הממונים על המחוזות ולהנחותם במפורט על אופן ביצוע הסיכומים האמורים.

ב ב ר כ ה ,

יצחק פרץ
שר הפנים

העתק: מר י. מרקוביץ, משנה למנכ"ל
מר י. גולני, מנהל מינהל התכנון
מר י. שפט, היועץ המשפטי
הממונים על המחוזות

ירושלים, כ"ח בטבת תשמ"ו
9 בינואר 1986

אל: הממונים על המחוזות

הנדון: עכוב הריסתם של מבנים בלתי חוקיים במגזר הערבי והדרוזי

... רצ"ב לחשומה לכך הנחיתו של השר בנדון, כפי שנתנסחה במכתבו אלי מיום 7.1.86, בעקבות סכום שנתקבל ע"י כב' ראש הממשלה.

להלן הבהרות רקע:

1. נחמנה צוות בינמשרדי בראשות המשנה למנכ"ל, מר י. מרקוביץ, אשר מתפקידו לרכז מימצאים ולגבש המלצות בקשר למבנים בלתי חוקיים במגזר הערבי והדרוזי. לאחר שהצוות יסיים עבודתו ויגיש המלצותיו וסיכומיו למנכ"ל משרד הפנים, שעליו הוטל לנווט את הנושא, יגישו המנכ"לים של משרד ראש הממשלה ומשרד הפנים את הנושא לדיון הדרג המדיני ולהחלטתו.
2. כל ממונה על מחוז מתבקש להגיש לצוות העבודה הבינמשרדי, בראשות מר י. מרקוביץ, עזרה ברכוז המימצאים. בפני צוות זה ניתן גם להעלות רעיונות והמלצות ככל שעולה ממעורבותכם ומטפולכם בנושא.
3. ההחלטה על דחיית הריסתם של מבנים שכבר הוקמו במגזרים הנ"ל, חלה על מבנים שהוקמו עד למועד כינונה של הועדה. לאחר השלמת עבודתה של הוועדה וסיכום דיונים בדרג המדיני תינחנה הנחיות לפעולה לגבי מבנים אלה.
4. הממונים על המחוזות מתבקשים להנחות את הועדות המקומיות לחכנון ולבניה להגביר את הפקוח על הנעשה בשטח בתחומי אחרייתן וסמכותן ולדאוג לכך שכנגד כל מעשה בניה המתבצע ללא היתר, ינקטו מיד כל האמצעים להפסקת מעשה עבירה לבצוע הריסה, עפ"י צווים מינהליים או עפ"י פסיקת בתי המשפט, הכל כמתחייב לפי החוק וכאמור בסעיף ב' במכתבו של השר אלי מיום 7.1.86. רצ"ב. למותר להדגיש, כי מעורבות מיידית עדיפה על כל טפול בשלב מתקדם של עבירת בנייה.
5. שר הפנים פנה לשר המשטרה בבקשה להנחות את המשטרה להגיש סיוע למוסדות החכנון ולאבטח כל פעולה שתדרש להריסת כל מבנה ההולך ומוקם או שיוקם לאחר מועד כינונה של הוועדה, בלא היתר.

6. על כל פעולה לגבי מבנים המוקמים ללא היתר לאחר מועד כינונה של הוועדה, יש לדווח ללשכת המנכ"ל.

ב ב ר כ ה

ח. קוברסקי

העתק: שר הפנים, הרב י. פרץ
משנה למנכ"ל, מר י. מרקוביץ
היועץ המשפטי, מר א. שפירא
מנהל מינהל החכנון, מר י. גולני

שר הפנים

ב"ה, ירושלים, כ"ו בטבת תשמ"ו
7 בינואר 1986

אל: המנהל הכללי, מר חיים קוברסקי

הנדון: עכוב הריסתם של מבנים בלתי חוקיים במגזר הערבי והדרוזי

להלן הסיכום שנחקבל ע"י כבי ראש הממשלה בנדון.

- א. עד להגשת סיכומיה של הועדה - שנחמנה לבדיקה המימצאים בשטח ולגיבוש המלצותיה לפחרון הבעיות שנוצרו - תידחה הריסתם של מבנים שכבר הוקמו במגזרים הנ"ל.
- ב. כל מבנה ההולך ומוקם או שיוקם לאחר מועד כינונה של הועדה בלא היתר, ינקטו כל האמצעים להפסקת מעשה העבירה, לביצוע הריסה עפ"י צווים מינהליים או עפ"י פסיקת בתי משפט, הכל כמחייב לפי החוק.

נא להביא סכום זה לידיעתם של הממונים על המחוזות ולהנחותם במפורט על אופן ביצוע הסיכומים האמורים.

בברכה,

יצחק פר
שר הפנים

העתק: מר י. מרקוביץ, משנה למנכ"ל
מר י. גולני, מנהל מינהל התכנון
מר י. שפט, היועץ המשפטי
הממונים על המחוזות

שר הפנים

ב"ה, ירושלים, כ"ו בטבת תשמ"ו
7 בינואר 1986

אל: המנהל הכללי, מר חיים קוברסקי

הנדון: עכוב הריסתם של מבנים בלתי חוקיים במגזר הערבי והדרוזי

להלן הסיכום שנחקבל ע"י כב' ראש הממשלה בנדון.

- א. עד להגשת סיכומיה של הועדה - שנחמנתה לבדיקת המימצאים בשטח ולגיבוש המלצותיה לפתרון הבעיות שנוצרו - תידחה הריסתם של מבנים שכבר הוקמו במגזרים הנ"ל.
- ב. כל מבנה החולך ומוקט או שיוקט לאחר מועד כינונה של הועדה בלא היתר, ינקטו כל האמצעים להפסקת מעשה העבירה, לביצוע הריסה עפ"י צווים מינהליים או עפ"י פסיקת בתי משפט, הכל כמתחייב לפי החוק.

נא להביא סכום זה לידיעתם של הממונים על המחוזות ולהנחותם במפורט על אופן ביצוע הסיכומים האמורים.

ב ב ר כ ה ,

מצחק פרץ
שר הפנים

העתק: מר י. מרקוביץ, משנה למנכ"ל
מר י. גולני, מנהל מינהל החכנון
מר י. שפט, היועץ המשפטי
הממונים על המחוזות

שר הפנים

ב"ה, ירושלים, כ"ו בטבת תשמ"ו
7 בינואר 1986

אלו: שכבי ראש הממשלה, מר שמעון פרס

הנדון: עכוב הריסתם של מבנים בלתי חוקיים במגזר הערבי והדרוזי

למען הסדר הטוב, הנני מסכם להלן בכתב את אשר סוכם בינינו בשיחתנו
הטלפונית ביום ו', כב' בטבת תשמ"ו (3.1.86).

א. עד להגשת סיכומיה של הועדה - שנתמנתה לבדיקת המימצאים בשטח
ולגיבוש המלצותיה לפתרון הבעיות שנוצרו - תידחה הריסתם של
מבנים שכבר הוקמו במגזרים הנ"ל.

ב. כל מבנה החולף ומוקם או שוקם לאחר מועד כינונה של הועדה
בלא היתר, ינקטו כל האמצעים להפסקת מעשה העבירה, לביצוע
הריסה עפ"י צווים מינהליים או עפ"י פסיקת בתי משפט, הכל לפי
החוק.

ב ב ר כ ה ,

יצחק פרץ
שר הפנים

שר הפנים

סד

ב"ה, ירושלים, כ"ו בטבת תשמ"ו
7 בינואר 1986

אל: שר המשטרה, מר חיים בר-לב

הנדון: עכוב הריסתם של מבנים בלתי חוקיים במגזר הערבי והדרוזי

קיבלתי העתק מכתבך מיום י"ג בטבת תשמ"ו (26.12.85) למפקח הכללי של המשטרה, מר דוד קראוס, שבו קבעת "כי משטרת ישראל לא תאבטח ו/או תטייע" להריסת מבנים בלתי חוקיים במגזר הערבי והדרוזי עד לסכום המדיניות בנדון.

לדעתי נפלה כאן אי הבנה וניחנה הוראה גורפת מדי חוץ הישענות על סכומי של ראש הממשלה.

שוחחתי בנדון עם כב' ראש הממשלה והוברר לי כי אכן הבינותי אל נכון את סיכומי בנדון, כפי שיפורט להלן:

א. עד להגשת סיכומיה של הועדה - שנתמנתה לבדיקת המימצאים בשטח ולגיבוש המלצותיה לפתרון הבעיות שנוצרו - תידחה הריסתם של מבנים שכבר הוקמו במגזרים הנ"ל.

ב. כל מבנה ההולך ומוקם או שיוקם לאחר מועד כינונה של הועדה בלא היתר, ינקטו כל האמצעים להפסקת מעשה העבירה, לביצוע הריסה עפ"י צווים מינהליים או עפ"י פסיקת בתי משפט, הכל כמתחייב לפי החוק.

לאור האמור אודה לך אם תואיל להבהיר את הוראתך למשטרת ישראל, שהיא מתייחסת רק למבנים שהוקמו לפני מועד כינונה של הועדה.

כמו-כן אני מבקש להנחות את המשטרה להגיש סיוע למוסדות החכנון, ולאבטח ככל שידרש להריסת מבנים שיוקמו, כאמור בסעיף ב' לעיל, אחרת, ינתן דרוור למעשי עבירה חדשים ונמצאו עושים את החוק פלסתר.

אודה לך על היענותך לבקשתי האמורה.

בברכה,

יצחק פרץ
שר הפנים

העתק: כב' ראש הממשלה, מר שמעון פרס
מנכ"ל משרד הפנים, מר ח. קוברסקי

יחידת המידע והקשר עם הממשלה -

66

30/12/85

Handwritten signature

[Redacted]

אום אל פחם 20010

2053

החידוש העלה עזר וויצמן

הנידון : היחיד בניה

2.א.

אני הח"מ. סמך אום אל פחם סמך לבניא לתשומת לבכם את הפרטים המפורטים כדלקמן:

(1) אני יליד הכפר כפרין שבנפת חיפה, בשנת 1948 קיבלתי את ביתי ורכושי בכפר אל כפרין ועברתי לגור באום אל פחם, בהתחלה ברחי חזת כיפת הסמים - יחד עם אמי ואחי שהיו טפים, לאחר מספר שנים הצלחתי לשקם את המסגרת, ההתנהגותי והקמתי משפחה שהיום היא בת 2. שש עשר נפשות ואני המפרנס היחיד.

(2) בגלל תנאי הסיבורים הקשים שגרתי בהם יחד עם משפחתי נאלצתי לרכוש לי חילוקה אדמה בעין איברהים, על חלקה זו בניתי לי בית סיבורים.

(3) היות וחבית חוקם בעין אברהים ללא היחיד בניה הוגש נגרי כתב אישום, הועמדתי לדין ובית הסטטט השלום בחדרה דן אותי בקנס של עשרת אלפים שקל.

(4) היום 30/12/85 הוגש נגרי שוב כתב אישום ובית הסטטט השלום בחדרה דן אותי לקנס של שבעה וחצי מליון שקלים, עם צו להריסת הבית לאחר שנתיים וחצי.

(5) הקנס שהוטל עלי הוא קנס כבד ואין ביכולתי לשלמו, מכיוון ואני מועל פטור ואין לי כל הכנסות המאפשרות לי השלום הקנס.

אי לכך אני פונה לכב" ובבקשתם לקצור בסידור המאפשרות כדי שנית הסטטט יקל עלי את העונש יבטל את צו ההריסה היות וחילוקה האדמה שעליה בניתי את הבית היא אדמה פרטית שלי שרכשתי בזיקת אמי, ובגם חילוקה זו ניתן לכלול אותה בהוכנות הסתדר של עין אברהים אשר הומקדה במשרד המסים ואיטור המוכנות כסעם מוכסח.

השלום הקנס, והריסת הבית עלולה לגרום להרס המשפחה וכך שאין אדם הגון בחברה חרבותי יכול להסכים לו, אי לכך אני פונה לכב" ובבקשתם לסייע לי כדי שלא אוכל להגיע למצב כזה,

אני מלא תקות שמכתבי זה ימצא חן בעיניכם ותיקנו לבקשתי זו בחיוב

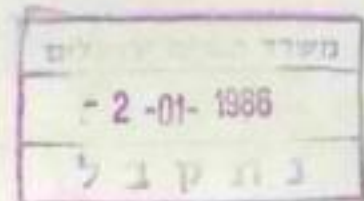
ברגשי כבוד

החתימה

[Redacted signature]

ערותים :

- (1) ראש עיריית אום אל פחם.
- (2) משרד המסים - תת חיפה
- (3) שר המסים - ירושלים

מדינת ישראל

משרד הפנים
הלשכה הראשית
ירושלים

תאריך:

י"ח בטבת תשמ"ו
30.12.85

מספר:

2053

2.1.86
558

אל : מנכ"ל
מסנה למנכ"ל
מנהל המינהל לחכנו

הנדון : ביצוע צווי הריסה

רצ"ב עוזק פנייה מזכיר הממשלה עם הצעת החלטה של שר המשפטים, הצעה זו המסד יסיר של הצהרת שר המשפטים בפני ועדת הפנים של הכנסת בדיון על צוי הריסה מלפני מספר שבועות, שר הפנים - ושר המשטרה - מתבקשים להגיב על כך.

אודה לכם אם הודיעוני מה להציע לכב' השר או אם ייקריים דיון קצר בנושא.

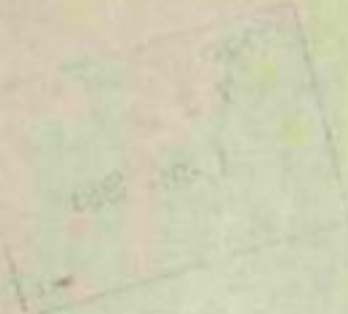
אינני יודע האם האמור בכלי החקשורה בימים האחרונים מדויק אך פורסם על כל פנים כי בדיון האחרון עם ראש הממשלה על ענין תקציב הרשיות המקומיות הערכיות הנושא שוב עלה.

בברכה,

א. ש. שפס
היועץ המשפטי

העוזק : לשכת השר
מר י. לוי

5/8

STANDARD

100% COTTON
MADE IN U.S.A.

100% COTTON
MADE IN U.S.A.
100% COTTON

100% COTTON

100% COTTON
MADE IN U.S.A.
100% COTTON
MADE IN U.S.A.
100% COTTON
MADE IN U.S.A.

100% COTTON
MADE IN U.S.A.

100% COTTON
MADE IN U.S.A.
100% COTTON
MADE IN U.S.A.

100% COTTON

100% COTTON
MADE IN U.S.A.

100% COTTON
MADE IN U.S.A.

100% COTTON

מזכירות הממשלה

מוכר הממשלה

ירושלים, כ"ח בכסלו התשמ"ו
11 בדצמבר 1985

אל : שר המשטרה
שר הפנים

הנדון: ביצוע צווי הריסה

מצורפת-בזה הצעה בדבר ביצוע צווי הריסה, אשר שר המשפטים
מבקש להביאו להחלטת ממשלה.

על-פי סעיף 5 בתקנון לעבודת הממשלה, אודה על חוות-דעתכם
בנדון.

בברכה,

יוסף ביילין

העתק: שר המשפטים

סדר המשפטים

ירושלים, כ"ח בכסליו תשמ"ו

11 בדצמבר 1985

אל: מזכיר הממשלה

אבקש להעלות על סדר יומה של הממשלה את הצעת ההחלטה דלהלן:

מ ח ל י ט י מ:

צוי הריסה הניתנים ע"י בתי-משפט יבוצעו כדין ובזמן סביר ולא תהא התערבות מכל סוג שהיא ע"י הרשות המבצעת לסיכולם, למניעתם או לדחיית ביצועם.

דברי הסבר

באחרונה עוכב ביצועם של צוי הריסה שניתנו ע"י בתי-משפט מוסמכים בשל התערבות של הרשות המבצעת. התערבות זו עומדת בסתירה מוחלטת לעקרון הפרדת הרשויות, יש בה משום בזיון בית-המשפט ופגיעה בשלטון החוק.

לפיכך ראוי שהממשלה תקבל החלטה אשר מכוחה יהיה ברור שאין רשות למאן דהוא ברשות המבצעת למנוע או לעכב ביצועם של פסקי-דין.

מוגש ע"י סר המשפטים

64

204

ג"ח-במב"ח הממ"ד
20.12.85

2053

אל : המנכ"ל
מסגרת למנכ"ל
מנהל המינהל למכונות

הנדון : ביצוע צווי הרשמה

רצ"ב עותק פנייה מזכ"ר המנהלה על הצעת החלטה על הרשמת ציוד.
זו המסמך יסיר של המנהל על המסמכים במני ידוע המניס על ובכנת בדיון
על צו הרשמה מלפני סקור מפורטת. על המניס - ואל המנהל - מתקשרת
לחגיב על כך.

הצו לכת את חודשיוני ומ לוחים לצב"ח המ"ד מר עם ייעוצים דיון סגר
כנראה.

אין צורך להגיש המסמך בכלי המסמך בתיים המסמכים המדויקים או מורסם
על כל המניס כי בדיון המסמך עם ראש המנהלה על ענין המניס והרשמה
המסמכים המרבידה המנסה מלב עליה.

בברכה,

היועץ המשפטי

המסמך : לשכת המ"ד
מר י. כרי

משרד הפנים
לשכת השו

נלוה לחומר - לשימוש פנימי

א ל :

כ א ת :

☐ אשר הוזר

☐ לשיחה

☐ לתיק

☐ לידיעה

☐ נא חכן תשובה
לחתימת השר

☒ לטיפול

☐ לאישור

☐ השב נא ישירות
עם העתק אלי

☐ נא הערותיך

הערות נוספות:

חתימה

תאריך

1917-1918

1917-1918

1917-1918

1917-1918

1917-1918

1917-1918

1917-1918

1917-1918

1917-1918

1917-1918

1917-1918

1917-1918

1917-1918

1917-1918

1917-1918

1917-1918

1917-1918

1917-1918

1917-1918

1917-1918

1917-1918

1917-1918

1917-1918

1917-1918

1917-1918

1917-1918

1917-1918

1917-1918

מזכירות הממשלה

60, 1 ✓

מזכיר הממשלה

ירושלים, כ"ח בכסלו התשמ"ו
11 בדצמבר 1985

אל : שר המשטרה
שר הפנים

הנדון: ביצוע צווי הריסה

מצורפת-בזה הצעה בדבר ביצוע צווי הריסה, אשר שר המשפטים
מבקש להביאה להחלטת ממשלה.

על-פי סעיף 5 בתקנון לעבודת הממשלה, אווה על חוות-דעתכם
בנדון.

ב כ ר כ ה,

יוסף ביילון

העתיק: שר המשפטים

שר המשפטים

ירושלים, כ"ח בכסליו תשמ"ו

11 בדצמבר 1985

אל: מזכיר הממשלה

אבקש להעלות על סדר יומה של הממשלה את הצעת ההחלטה דלהלן:

מ ח ל י ט י ם:

צוי הריסה הניתנים ע"י בחי-משפט יבוצעו כדין ובזמן סביר ולא תהא התערבות מכל סוג שהיא ע"י הרשות המבצעת לסיכולם, למניעתם או לדחיית ביצועם.

דברי הסבר

באחרונה עוכב ביצועם של צוי הריסה שניתנו ע"י בחי-משפט מוסמכים בשל התערבות של הרשות המבצעת. התערבות זו עומדת בסתירה מוחלטת לעקרון הפרדת הרשויות, יש בה משום בזיון בית-המשפט ופגיעה בשלטון החוק.

לפיכך ראוי שהממשלה תקבל החלטה אשר מכוחה יהיה ברור שאין רשות למאן שהוא ברשות המבצעת למנוע או לעכב ביצועם של פסקי-דין.

מוגש ע"י שר המשפטים

63
שר המשטרה

ירושלים, יג' בטבת תשמ"ו
25 בדצמבר 1985

שר / 640

לכבוד
רב ניצב דוד קראוס
המפק"ל - מסא"ר

דוד היקר,

בדיון בשאלת אלפי המבנים הבלתי חוקיים במיגזר הערבי והדרוזי,
סיכם ראש הממשלה כי ועדה בראשות מר קוברסקי, מנכ"ל משרד הפנים,
תיכנס לעובי הקורה ותמליץ לממשלה על מדיניות טיפול בסוגיה
סבוכה זו.

כן קבע רה"מ כי עד הגשת מסקנות הוועדה וקביעת מדיניות ע"י
הממשלה יעוכבו הריסות מבנים בלתי חוקיים במיגזר הערבי והדרוזי.

לאור זאת הנני מבקש כי משטרת ישראל לא תאכסה ו/או תסייע
להריסת מבנים אלה, עד לסכום המדיניות בנדון.

בברכה,

חיים בר-לב

העתק: מר שמעון פרס - ראש הממשלה
: הרב יצחק פרץ - שר הפנים

משרד הפנים

לשכת היועץ המשפטי

למחלקה

אני מבין לאלו יוצאי רצונה

21- נאמני - לאלו הוא

ההצעה

הוא

3.1.86

46

מוכירות הממשלה

מוכיר הממשלה

ירושלים, כ"ח בכסלו התשמ"ו
11 בדצמבר 1985

אל : שר המשטרה
שר הפנים

הנדון: ביצוע צווי הריסה

מצורפת-בזה הצעה בדבר ביצוע צווי הריסה, אשר שר המשפטים
מבקש להביאה להחלטה ממשלה.

על-פי סעיף 5 בתקנון לעבודת הממשלה, אודה על חוות-דעתכם
בנדון.

ב ב ר כ ה,

1.21

יוסף ביילין

העתק: שר המשפטים

סדר המשפטים

ירושלים, כ"ח בכסליו תשמ"ו

11 בדצמבר 1985

אלו מזכיר הממשלה

אבקש להעלות על סדר יומה של הממשלה את הצעת ההחלטה דלהלן:

מ ח ל י ט י מ :

צוי הריסה הניתנים ע"י בתי-משפט יבוצעו כדין ובזמן סביר
ולא תהא התערבות מכל סוג שהיא ע"י הרשות המבצעת לסיכולם, למניעתם
או לדחיית ביצועם.

דברי הסבר

באחרונה עוכב ביצועם של צוי הריסה שניתנו ע"י בתי-משפט מוסמכים
בשל התערבות של הרשות המבצעת. התערבות זו עומדת בסחירה מוחלטת לעקרון
הפרדת הרשויות, יש בה משום בזיון בית-המשפט ופגיעה בשלטון החוק.

לפיכך ראוי שהממשלה תקבל החלטה אשר מכוחה יהיה ברור שאין רשות
למאן שהוא ברשות המבצעת למנוע או לעכב ביצועם של פסקי-דין.

מוגש ע"י שר המשפטים

אברהם
החכם
הגדול

החכם
הגדול
החכם
הגדול

שר המשטרה

ירושלים, יג' בטבת תשמ"ו
25 בדצמבר 1985

שר / 640

לכבוד
רב ניצב דוד קראוס
המפק"ל מטא"ר

דוד היקר

כדיון בשאלת אלפי המבנים הבלתי חוקיים במיגזר הערבי והדרוזי,
סיכם ראש הממשלה כי ועדה בראשות מר קוברסקי, מנכ"ל משרד הפנים,
תיכנס לעובי הקורה ותמליץ לממשלה על מדיניות סיפול בסוגיה
סבוכה זו.

כן קבע דו"ח כי עד הגשת מסקנות הוועדה וקביעת מדיניות ע"י
הממשלה יעוכבו הריסות מבנים בלתי חוקיים במיגזר הערבי והדרוזי.

לאור זאת הנני מבקש כי משטרת ישראל לא תאכסח ו/או תסייע
להריסת מבנים אלה, עד לסכום המדיניות בנדון.

בברכה,

חיים בר-לב

העתק: מר שמעון פרס - ראש הממשלה
: הרב יצחק פרץ - שר הפנים

שר המשטרה

ירושלים. יג' בטבת תשמ"ו
26 בדצמבר 1985

640 / שר

לכבוד
רב ניצן יוד קראוס
המפק"ל מטא"ר

דוד היקר

נדיון בשאלת אלפי המבנים הכלתי חוקיים במיגזר הערבי והדרוזי.
סיכם ראש הממשלה כי ועדה בראשות מר קוברסקי, מנכ"ל משרד הפנים,
תיכנס לעיני הקורה ותמליץ לממשלה על מדיניות סיפול בסוגיה
סבוכה זו.

כן קבע ויה"מ כי עד הגשת מסקנות הוועדה וקביעת מדיניות ע"י
הממשלה יעוכבו הריסות מבנים כלתי חוקיים במיגזר הערבי והדרוזי.

לאור זאת הנני מבקש כי משטרת ישראל לא תאכסח ו/או תסייע
להריסת ח'נים אלה, עד לסכום המדיניות בנדון.

בברכה,
חיים בר-לב

העתק: ח' שמעון פרס - ראש הממשלה
: הרב יצחק פרץ - שר הפנים

שר הפנים

כ"ה, ירושלים, כ"ו בכסלו תשמ"ו
9 בדצמבר 1985

72053

לכבוד
מר שמעון פרס
ראש הממשלה
ירושלים

כב' ראש הממשלה,

הנדון: "בניה בלתי חוקית במגזר הערבי

1. הריבוי מאשר קבלת מכתבך מיום כ"ב בחשוון תשמ"ו (6.11.85).
 2. בהערתך במכתבי מיום 11.9.85 התייחסתי קודם כל לעובדה שבפגישתנו מיום 25.8.85 לא הוחלפו בינינו דעות מי יעמוד בראש צוות הבדיקה של הנושא.
 3. מעולם לא נקבע, וגם בפרקטיקה לא נהגו כך, שבראש צוות בינמשרדי המשותף למשרד ראש הממשלה ולמשרדים אחרים - יעמוד מנכ"ל משרד ראש הממשלה. קביעה כזו אפשרית לגבי נושא שאין לגביו משרד מוביל. אין הדבר מקובל לגבי נושא קנתון עפ"י החוק או עפ"י סדרי עבודה הממשלה בידי משרד ושר-מוגדרים. במקרה כזה עומד בראש הועדה מנכ"ל המשרד שבתחומו האחריות והסמכות לעניין. על חוק התכנון והבניה מופקד שר הפנים. הצעתי למנכ"ל משרדי לעמוד בראש צוות הבדיקה אך הוא בקש לשחררו מכך, בטל העומס המוסל עליו. לפיכך הצעתי להעמיד בראש הצוות את המשנה למנכ"ל מר יעקב מרקוביץ אשר גם בעבר ריכז עבודה בינמשרדית מקיפה במישור זה.
 4. לגופו של עניין: דווח לי כי לפני שבועות אחדים נתקיים בלשכת מנכ"ל משרד הפנים דיון מקיף בהשתתפותו של מנכ"ל משרד רה"מ וגורמים אחרים. בפגישה זו סוכם בהכנה מלאה שהנושא ינווט ע"י מנכ"ל משרד הפנים ובראש צוות העבודה הבינמשרדי יעמוד המשנה למנכ"ל מר י. מרקוביץ.
- הצוות כבר החל בעבודתו ובכך באה בעיה זו על פתרונה המוסכם והנכון. לאחר שהצוות יסיים עבודתו יקיים מנכ"ל משרד הפנים התייעצות עם מנכ"ל משרד רה"מ ולפי המלצתם יובא הנושא לדיון הדרג המדיני.

כב' ראש הממשלה
הרב י. י. זכאי
שר הפנים

העתק: מנכ"ל משרד הפנים
מנכ"ל משרד רה"מ

ראש הממשלה

ירושלים, כ"ב בחשוון התשמ"ו
6 בנובמבר 1985

לכבוד
הרב יצחק פרץ
שר-הפנים
ירושלים

כבוד הרב,

קריאה - 11/9

אני נדרש, כאן, לפנייתך אלי -- מן ה-6 לאוק', השתא --
בעניין סיכום הדיון שנערך אצלי בדבר הכנייה הבלתי-חוקית במיגזר
הערבי.

לסעיפים 2 א' ו-3 במכתבך: אני סבור שבראש צוות בינמשרדי
המשותף למשרד ראש-הממשלה, משרד הפנים, משרד המיטערה, משרד המיטענים
וחשב"כ -- טבעי שיעטוד מנכ"ל משרד ראש-הממשלה.

מה-גם ומשרד ראש-הממשלה, והשר עזר וייצמן, הופקדו מטעם
הממשלה על המיכלול כולו, ולשם-כך אף הוקמה וועדת-הענק"לים לענייני
ערבים.

לסעיף 2 ב' במכתב: את עניין ההשקעה בביצוע צווי-ההריסה --
לא הזכרנו בסיכום-הדיון, מסיבות מובנות.

בהוקרה,

שמעון פרס

שר הפנים

ירושלים, כ"ה באלול תשמ"ה
11 בספטמבר 1985

בס"ד

אל: כב' דה"מ, מר שאעון פרס

מכובדי,

הגדון: סיכום דיון בנושא בנייה בלתי חוקית
במגזר הערבי מיום 26.8.85

1. קבלתי סיכום הדיון הנ"ל.

2. בסיכום כפי שנתנסח יש יתר וחסר.

א. לא הוחלפו בינינו דעות מי יעמוד בראש צוות הבדיקה של הנושא. לפיכך, האמור בעניין זה בסעיף 1 אינו תוצאה של סיכום הדיון הנ"ל.

ב. מאידך נשמעה בסיכום ההנחיה שניתנה על ידך להמנע מכל ביצוע צווי הריסה במשך החודש הקרוב. עניין זה היה עילתה העיקרית של הפגשה והוא חסר מן הסיכום.

אני מבקש להודיע לי אם הנחיה זאת בעינה עומדת. דעתי בעניין זה ידועה לך ולא שינתי אותה, אך אני נוהג לכבד סיכומים של ראש-האגודה. לפיכך אני מבקש להודיעני אם ההשקפה היא טעות או מבטאת שינוי בעמדה.

3. לפי דעתי צריך לעמוד בראש צוות שיבדוק את הנושא נציג משרד הפנים, אשר לפי החוק, הנושא נתון בתחום סמכותו ואחריותו, אחת יתפרש הדבר כפגיעה בסמכותו של שר הפנים. הצוות צריך לעשות עבודת איסוף נתונים, הצגת עובדות והמלצות לדרג המדיני על יסוד מקצועי ושליטה בכל העובדות ומרכיבי הבעיה. הביצוע צריך להיות בידי משרד הפנים. אני משוכנע שזו היתה גם כוונתך.

שר הפנים

-2-

אני מציע שבראש צוות הבדיקה יעמוד הגאשנה למנכ"ל משרד הפנים
מר יעקב מרקוביץ אשר גם בעבר ריכז חומר מקיף בנושא אכישת החוק
והבנייה הבלתי חוקית. הוא מודע לכל ההשלכות הקשורות בכך ויכול
להשלים עבודתו מאה מקצועית כנדרש. עלי להדגיש שאין בכך משום הבעת
עמדה אישית כנגד ההצעה כפי שנותנתה בסיכום, אלא בקשה לכבד את
תחום אחריותם של משרד הפנים ושל שר הפנים אשר עליהם להיות המוציאים
והאציאים במישור זה מבחינת הדין וסדרי עבודת הממשלה.

כבר
הרב יצחק פרץ
שר הפנים

לשכת ראש הממשלה

סיכום דיון בנושא בנייה בלתי חוקית במיגזר הערבי

25.8.85

השתתפו: ראה"מ, שר הפנים, שר המשטרה, השר וייצמן,
מנכ"ל מ. הפנים, מנכ"ל מ. ראה"מ, מנכ"ל מ.
המשפטים ר' שב"כ ואנשי המשרדים.

ס ד כ ס:

1. יוקם צוות המורכב מנציגי משרדי ראה"מ,
הפנים, המשטרה, היועץ המשפטי והשב"כ,
שיבדוק את הנושא על כל השלכותיו. בראש
הצוות יעמוד מנכ"ל משרד ראה"מ.
2. לקראת סוף ספטמבר, עם הגשת מצע המדיניות
בנושא ערביי ישראל תקויים פגישה נוספת
בסוגייה זו.

רשמה : עליזה אשד.

כ"ה, ירושלים, ו' בתמוז תשמ"ה
25 ביוני 1985

2053

אלו דאש הממשלה, תר ש. פרס

הנדון: אכיפת חוק התכנון והבניה במגזר הערבי

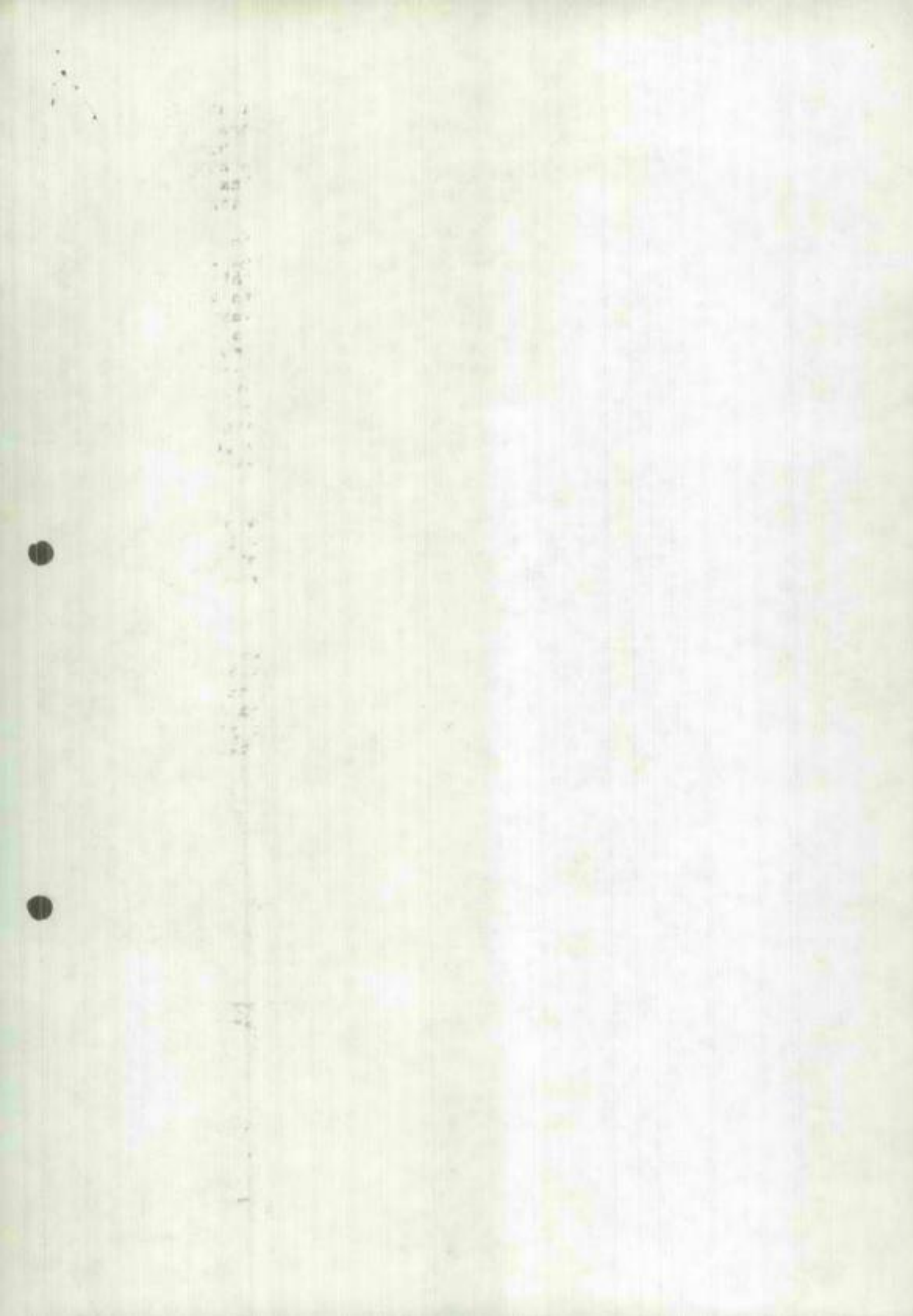
1. לפני כעשרה ימים שוחחת אמי בנרון וביקשה להמנע מבצוע הריסת מבנים במגזר הערבי, עד לקיום דין בוועדה שתקבע מדיניות בעניין זה.

2. חובה עלי להסביר לחלן אופייה של הבעיה, ממדיה ומערכת החובות המוטלת על רשויות התכנון בנרון:

(א) במסך שנות קיומה של המדינה הוקמו אלפי מבנים תוך הפרת החוק במגזר הערבי. בעקבות ועדה שמינה בשעתו ראש הממשלה מר יצחק רבין, בראשותו של מנכ"ל משרד הפנים מר ח. קוברסקי ובהשתתפותם של מר מאיר זרע ומר שמואל טולראנו, ננקטו פעולות ותליכים שנתנו פתרון לעיקרה של הבעיה.

הרחבתם של תחומי תכנון ותחומי בניה יצרה מצב שאיפשר הוצאת רשיונות בדיעבד למרבית המבנים בתוך תחומי התכנון. נמסרה הודעה על כך בשעתו לכל הרשויות הגוגעות בדבר ואנשים שמדובר בהם אף הוזמנו להוציא חיתרים כדיון. רבים ניצלו אפשרות זו וחלק לא נענה גם לכך, בעיקר משום שאינו רוצה לשאת בחוצאות, בתשלומים הכרוכים בכך לפי החק. אין כל כוונה מצד משרד הפנים לבצע הריסות של מבנים מסוג זה בתוך הכפרים הכלולים בתחומי תכנון ובניה אפילו אינם עדיין בחזקת מבנים כשרים עפ"י החק. אנו מניחים שבחדרגה יושלט תהליך זה.

(ב) נותרו עשרות מבנים מחוץ לתחומי תכנון ובניה במחוז הצפון, שלהם לא ניתן למצוא פתרון. מהם שנבנו על צמתות דרכים, כבישים ארציים מתוכננים בעתיד ושטחים שיעדיהם צורכי הלאום בהתאם לתכנון. מבנים אלה יצטרכו להתרס בעתיד כאשר תכניות הפיתוח של המדינה יחייבו זאת. לכל אחד מהאובייקטים ניתן למצוא פתרון אלטרנטיבי בתחומי התכנון ותכלית המותרים בכפרים. גם לגבי מבנים אלה אין נקטות פעולות הריסת עקביות עתה ואין כוונה כלל לבצע הריסת בהיקפים רחבים. המדיניות מכוונת בעיקר למניעת ההפתחות חדשות מסוג זה. לעתים רחוקות ביותר מתבצע צו הריסת מינהלי עפ"י החוק ולרוב מתבצעים צווי הריסה לאחר בקרה בתי משפט והחלטות סופיות בעניין זה של המערכת השיפוטית.

עלי להרגיש שההתחכמות וניצול חליכים שבחק ע"י חנוגעים בדבר הפתחו מאד ולפעמים ישך הדבר שנים. כאשר בסופו של דבר ניתנה פסיקה חד-משמעית המחליבה תריסת, אין בידי מוסדות המכנון אלא תוראות החק ומסיקה בית המשפט ועליהם לבצע את צו התריסת. המקריט הם מועטים. בשנה האחרונה בוצעו לכל היותר 4-5 צווי תריסת מסוג זה.

ג. לצערי היו התערבויות, שהדעה וסדרי המדינה אינם סובלים אותם. במקרה אחד הייתה התערבות הוך כדי ביצוע פסק דין והפעולה הופסקה באמצע. יש בכך משום ערעור החוק ואולי גם ביצוי בית המשפט. מהלוח לכך גם תוצאה של החלשת המוסכניה של העומדים בפרץ באזוריט שמדובר בהם. הדים לכך שמעתי בעת סיורי במחוזות. אני בדעה שאותה מדיניות שכוסאה ברכים על ידך, ע"י שרים בממשלה וע"י היועץ המשפטי לממשלה, יש לכבד, סמכויות סטטוטוריות של מוסדות משפטיים ושל אישים המופקדים על המביעה במדינה חייבה לחול באותה מידת עקביות גם על תחום זה. אי אפשר שבמישור אחד נהיה דקדקני חק פורמליים ללא פשרה, הוך רחיות רגשות אלה או אחרים, ובתחום אחר יופיעו שיקולים אחרים, יהיו חשובים כאשר יהיו, מת גם שהממדים הם מצומצמים ביותר והחזק שבאי הפעלה חחק באורח עקשני ועקבי, מי יורנו.

ג. לאור האמור לעיל אני מבקש כי הכובד גם סמכותי כשר הפנים, המופקד גם על ביצוע חק המכנון והכניה. אין צורך בשום דיון בוועדה כאשר מדובר בשמירת חק. אנו מצויידיים במידת רגישות ואחריות ראויים, ככל גורם ממשלתי אחר. ובאשר לעיתוי הבצוע, הגורמים במשרדי פרס לנושא.

אני מקווה שתכבד פנייתי זו והחזק את ידינו במאמצים הנדרשים לצמצום הנזקים הנגרמים למדינה עקב הפרות לעיני השמש של אחר מחוקיה. זאת ועוד. אם לא נמכצע כפעם בפעם בהחלטיות פסקי דין במישור זה נזמין על עצמנו פורענות גדולה יותר. המציאות מלמדת שלאחר ביצוע פסק דין באזור זה או אחר באה תקופת של התייצבות וזחירות מצד גורמי האוכלוסיה וגם משום כך יש להתמיד בדרך זו.

כ ב ר כ ה ,

חרכ יצחק פרץ
שר הפנים

העתקו היועץ המשפטי לממשלה
מנכ"ל משרד הפנים ויו"ר המועצה הארצית למכנון ולבניה

משרד הפנים

מנהל מחוז חיפה

תאריך: כטבת תשמ"ו
18 בדצמבר 1985

מספר: 2053

אל: כב' הרב פרץ, שר הפנים, משרד הפנים, ירושלים.
אל: מר קוברסקי, המנהל הכללי, משרד הפנים, ירושלים.

הנדון: בניה בלתי חוקית במגזר הערבי

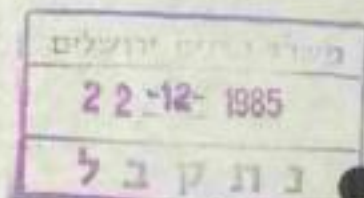
מצ"ל תסקירו של מר י' פרוינד, מנהל לשכת התכנון
המחוזית, שהוגש אלי בנדון, ומשאלתו בסיפא של
התסקיר להעבירו אליכם לעיון.

בברכה,

משה אלון

הממונה על מחוז חיפה

2053

מדינת ישראל

משרד הפנים

מינהל פתח חיפה

תאריך: כ"ב בכסלו תשמ"ו
26 בנובמבר 1985

מספר:

אלו: מר משה בלזנר, הממונה על פתח חיפה

הנדון: בניה בלתי חוקית במגזר הערבי

בעקבות המסמך בנושא הבניה הבלתי חוקית במגזר הערבי שהוגש ע"י השר עזר ויצמן (מסמך מיום 21.8.85) ובעקבות הדיון שנערך במשרדו של ראש הממשלה ביום 25.8.85, מצאתי לנכון להתייחס לנושא.

לדעתי בעיה הבניה הבלתי חוקית במגזר הערבי חרגה זה מכבר מבעיה תכנונית גרידא והיא הפכה לבעיה בעלת אופי לאומי מובהק. משרד הפנים המופקד על נושא התכנון והבניה במדינת ישראל, לרבות נושא התיקון חייב להתייחס בסלא כבר הראש לנושא ולהגיש מסמך נגדי, למסמך שהשר ויצמן מכין, ואשר יונח על שולחנו של ראש הממשלה לקראת הדיונים שיערכו בנושא. מסמך זה צריך שיחמס הסבב לאסורו ובעיקר יחבע את פרניות משרד הפנים לסיכול בבניה הבלתי חוקית.

האור סבב הבניה הבלתי חוקית

א. בפפרים הערביים קימה בניה בלתי חוקית בהיקפים אדירים (הרבה מעבר ל-7000 מבנים שצוינו במסמך של השר ויצמן) ואולם יש להבחין בשתי קטגוריות של בניה בלתי חוקית:

1. מבנים שנבנו בתחום תכניות מאושרות אם בהיתר או ללא היתר. מבנים אשר חורגים מהתכנית החלה על השטח בשטח בניה, מרווחים, גובה וכד'.
2. מבנים שנבנו מחוץ לתחומי הישובים ומחוץ לאזורים אשר יורדו לבניה בתכניות מאושרות.

המבנים שבקטגוריה הראשונה יוצרים בעיה תכנונית, ופגיעה באיכות חיי התושבים, ברמת השרותים ומיקרים השרותים שהרשות המקומית תוכל לספק. חריגות מתכנית מאושרת יכולה לגרום למשל למניעת תוויה דרכים ברמה גאוה, פוגעת בשטחים הציבוריים וכד'.

עם כל הבעיות שבניה מסוג זה יוצרת הרי שלדעתנו היא כאין וכאפס לעומת המבנים שבקטגוריה השניה הנבנים מחוץ לתחומי הישובים. בניה זו מכיאה ליצירת שכונות חדשות רחוקות מהשכונות הקיימות וממרכזי שרותים ותשתית, שכונות אלה יוצרות רצף בין הישובים וההוצאה היא השתלמות של ערבים על חבלי ארץ שלמים ובכך הסכנה הדוגמא "הקלמית" במחוז חיפה הוא אזור נחל חירון (ואדי ערה) שחלקו המערבי הוא רצף בניה אחד היוצר בעיות קשות בתחום התכנון, אי סחן השרותים מוניציפליים, במיתות (לדוגמא ע"י הפיכת דרך בין עירונית - כביש חדשה שפולה - לדרך עירונית) וביטחון.

להתמסרת נקודה זו אצוין שהמוכנות היתורית, בשיחוף עם שאל הנורמים המישיבים מבששת לחקים באזור נחל עירון סמך ישובים חדשים כמסקל נגד לישובים הערבים, ואין בידם ובירגו למצא ריכוז קרקעות מספיק - כלמי מיושב שיאפשר הקמת ישובים יהודים קטנים באזור.

בהתיחס למספר המכנים הבלתי חוקיים שהוצגו במספר החר ויצמן אצוין שבמחוז חיפה אין למספרים הנ"ל כל אחיזה במציאות, חלקם הגדול של המכנים "הומשך" עם אישור הכניות מיתאר חדשות וככל מפרה אין בכונתנו להרוס מכנים שנמצאים בתחום הישובים או בתחום של הכניות מאושרות או הכניות תמצאות בהליכי אישור.

במחוז חיפה ישנם מה"כ 17 מכנים שבה המשט ציוה על הועדות (מקומית ומחוזית) להרסם. אחזור ואדגיש שכל המכנים הנ"ל מצויים במרחק רב מגבולות ישוב או הכנית ולרעמנו אין כל הצדקה או אפשרות לצרמם לתחום ישוב קרוב.

תאור מצב התכניות בישובים הערביים במחוז חיפה

ב.

במחוז חיפה קיימים מספר רב של ישובים ערביים. חלקם גדולים דוגמאת אום אל פחם ובאקה אל גרביה, וחלקם בינוניים וקטנים.

לדעתנו מצב התכנון של הכפרים הבינוניים והקטנים הוא טוב ביותר שתכנון הישובים הגדולים איננו מתקדם בקצב הרצוי אך שגם בו אנו מתקדמים לקראת מצב של הכניות מאושרות. לישובים שלהלן יש הכניות מאושרות חדשות שאושרו מאז שנת 1981 ואילך:

כפר קרע, ג'ת, ערב אל חילף, אכאין, סאלם, ברסעה, מושירמה, מעוויה, מוספוס, ביאדה, פין סהלה, מיסר.

לישובים שלהלן הוכנו הכניות והן נמצאות בהליכי אישור:
אום אל פחם* - הועדה המחוזית החליטה על הפקדת התכנית באקה אל גרביה* - הועדה המחוזית החליטה לאמץ הקוים הכלליים שהוכנו ע"י התכנון והולק"ח החליטה לאשר רב חלמי התכנית, עררה* - כנ"ל

קרה* - התכנית נמצאת בריון בועדה המקומית לקראת הפקדתה.
ג'יסר זרקא - הועדה המחוזית החליטה להפסיד תכנית ביום 22.1.85
פורדים* - תכנית חדשה הוגשה למקומית והומלצה להפקדה על ירח ביום 20.10.85
אום אל קוסוף - הקומה התמימה והועדה המחוזית החליטה לאשר התכנית ביום 17.10.85

לשני הישובים הקטנים ולפת* ורם עלי מוכנות בימים אלה הכניות מיתור חדשות.

אצוין שמאז 1980 לשכת התכנון המחוזית דאגה לתפזזים מיוחדים במסגרת להכין תכניות חדשות לכפרים הערביים במחוז, מתענינה על צרכי גירול האוכלוסיה בכפרים ולשכת התכנון אף הכינה בכוחות עצמה שתי הכניות מיתאר לכפר סאלם ולכפר מעוויה.

קוים למדיניות

ג.

כ ל י

חובתן של הועדות המקומיות והמחוזיות לאכוף את חוק התכנון והבניה מדובנות כחוק מספיקים 27 ו-28.

משך השנים הקימו במשרדנו מנישות ודיונים בנושא אכיפת חוק התכנון והבניה בכלל ובמסגרת הערבי בפרט אך, ל יכב ידעתי לא נקבעו קוי מדניות והוראות שיוררכו את הועדות המחוזיות והועדות המקומיות בנושא. אי קביעת מדניות ברורה וחד משמעית בנושא היא אחת הסיבות למצב ששורר עתה בשית. אי קביעת מדניות ברורה וחד - משמעית להחיד, אשר יעמדו במועל על ייסוסם, יכיאו למצב קשה ובלתי נסכל למדינת ישראל, שבו הכנית הבלתי חוקית התפשט ותשתלט על חלקי ארץ שלמים בכליל, באזור נחל עירון, אזור נחל צימורי ומקומות נוספים.

3/..

* לישובים הנ"ל קיימות הכניות החום בניה משנות ה-60 וה-70 ובחלקן אף תכניות מתורמות חלופיות וישנות.

** למורדים הכנית מיתאר מאושרת משנת 1968

Chlorophyll

נושא חכנון הכפר הערבי ונושא אכיפת חוק החכנון והכניה במגזר הערבי שלובים אלה באלה ללא אפשרות להפרידם. לכן לדעתי יש לקבוע קרי מדניות הנוגעים לשני החומים אלה,

1. מדניות חכנון הכפר הערבי

1.1 על משרדנו, באמצעות לשכות החכנון המחוזיות והועדות המחוזיות, לבקש איזה קבוצות בחים שנבנו בצורה בלתי חוקית וללא כל חכנון יצורפו לחחום יישוב קיים. הנוגעים שיש לקחתם בחשבון הם ספר הבתים באחר, והמרחק מאזורי הסורים המאשרים שבכפר הקרוב העלות הכספית שתידרש לאספקת השירותים לאותה קבוצת בחים.

כד בבד יש גם לקבוע איזה אזורים שבהם קימה בניה מסוימת יוספאו מבלי יכלת להוסיף בניה כלשהיא.

סאחר שנושא החכנון מסור ע"פ החוק בידו הועדות המקומיות והמחוזיות, ורק בידן הסמכות לאשר הכניות מיחאר, יש לעסוד על כך שהקביעה איזה מכנים יצורפו לחחום יישוב או שחוכן לכבוהם תהיה מיחאר, השאר בידו רשויות החכנון האמורות בלבד ללא התערבות של גורמים חיצוניים.

1.2 יש להאיץ במועצות מקומיות שאינן מקדמות הכניות מיחאר ליסוביהן, על משרדנו אף להציע עזרה כספית ככל שניתן כדי שהנושא הכספי לא יהיה תעילה לאי קירוסה של הכניה. לדעתי סכומי הכסף הנדרשים לנושא הכניה מיחאר הוא חזן לאין שיעור לקומת הטובה שתצמח לפדינת ישראל סכך שלכפרים יהיו הכניות מאושרות.

כמידה שישב סטוים לא ידום את הכניה המיחאר שלו ללא הצדקה יש למסול בהחלט למעיף 28(ב) לחוק, והיינו שהועדה המחוזית, באישור מר המנים, תבוא מפקום הועדה המקומית או המועצה המקומית ותכין בעצמה את הכניה המיחאר ליישוב.

1.3 יש לקבוע תנחיתת כלליות לתכנון הכפרים הערביים חוך כדי ההחלטות לבקיות הסקציות של הערבים הנוגעים בעיקר לנושא הקרקע. בין השאר יש לקבוע שקיבולת של הכניה מיחאר לכפר ערבי תהיה גדולה מזו הנהוגת ליישובים יהודיים בעיקר מאחר שחלוקת הקרקע בין חושכי הכפר איננה שווה וכמעט שאין מכירה וקניה של קרקעות בתחומי הכפר, יש לקבוע שהתנחיות החכנוניות תהיינה נחות קטנות מהנהיג כמסגרת חכנון יישובים יהודיים למשל בנושא רחב דרכים, שיפוע דרכים, הפחשות לצרכי ציבור וכד'.

בכל מקום שניתן יש לכלול בהחום החכנוני קרקעות של מינהל מקרטי ישראל כמסגרת לתבניות קרקע לבניה לחושכים שאין להם קרקעות מרסיות. על משרדנו לפגוד את מינהל מקרטי ישראל ומסדר השכון לחכנון שכונות מורום בתחומי הכפרים ולשווק קרקעות חסיוועדות לבניה לחושכי הכפר.

2. מדניות אכיפת חוק החכנון והכניה

2.1 בגלל היקפה של הופעת הכניה הכלתי חוקים במגזר הערבי ובגלל המחדלים של כל הרשויות הנוגעות בנושא כולל משרדנו, אין מנוס מפביעה מדניות פיקוח ברורה וחד משמית שכולנו נעמוד מאחוריה. מדניות זו עשויה לדעתי להביא לידי הפגנה משמעותית בהיקף הבקיה.

קרי המדניות צריכים לשלב בתוכם הצערים כחחום החכנון שמנחתי במרס הפורים ומדניות פיקוח ברורה שתפורס בהמשך.

THESE ARE THE ONLY TWO CASES IN WHICH THE COURT HAS DECIDED THAT A PARTY MAY BE HELD LIABLE FOR THE ACTS OF ITS AGENTS OR EMPLOYEES.

1. THE FIRST CASE

1.1. In the first case, the court decided that a party may be held liable for the acts of its agents or employees if the party has a duty to control the acts of its agents or employees.

1.2. The court also decided that a party may be held liable for the acts of its agents or employees if the party has a duty to prevent the acts of its agents or employees.

1.3. The court further decided that a party may be held liable for the acts of its agents or employees if the party has a duty to supervise the acts of its agents or employees.

2.1. In the second case, the court decided that a party may be held liable for the acts of its agents or employees if the party has a duty to control the acts of its agents or employees.

2.2. The court also decided that a party may be held liable for the acts of its agents or employees if the party has a duty to prevent the acts of its agents or employees.

3.1. In the third case, the court decided that a party may be held liable for the acts of its agents or employees if the party has a duty to control the acts of its agents or employees.

3.2. The court also decided that a party may be held liable for the acts of its agents or employees if the party has a duty to prevent the acts of its agents or employees.

4. THE FOURTH CASE

4.1. In the fourth case, the court decided that a party may be held liable for the acts of its agents or employees if the party has a duty to control the acts of its agents or employees.

4.2. The court also decided that a party may be held liable for the acts of its agents or employees if the party has a duty to prevent the acts of its agents or employees.

התקנות שצריכים לעמוד בכפיהם המדניות הם:

1. כל בניה צריכה להבצע במסגרת תכנון מאושר ובהתאם לחוק.
 2. בניה בלתי חוקית מעבר לבטיות התכנוניות ותאחרות הנוכחיות מסנה ואשר פורסו, יוצרה סכסוך של מרי נגד החוק ופוגעת ביסודות המדינה כסריגת חוק.
 3. יש לפעול כנגד כל בניה בלתי חוקית ולבצע פסקי הדין של בתי המשפט ללא התערבות מצד גורם כלשהו.
- 2.2 על המשרד לקבוע קרטריונים בנושא הנשת כתבי אישום והענישה שהתבקש. איזה מכנים יורסו, על איזה מכנים יומלו רפ קנסות ואיזה קנסות ובאיזה מקרים לבקש שההריסו. תוסל על הוצעה המקומית או המחוזית.
- כמובן שקרטריונים אלה יקבעו לאור מיקום המבנה בהחלט התכנית או מחוצה לה, מיקומו של המבנה על דרך או שטח צבורי אחר וכד'.
- 2.3 יש לקבוע בצורה שאינה משתמשת לשתי פנים שפסקי דין של בתי המשפט יש לבצע ככתבם וכלשונם, משרדנו צריך לדאוג לכך שהדג המידותי יוכל לבצע פסקי הדין ללא התערבות גורמים כלשהם המבקשים לבטל פסק דין או להשתוות. הגורם היחיד המוסמך להתערב בתליכים הוא היועץ המשפטי לממשלה.
- אנו נתקלים בעיית רבים בכיוצו צוי הריסו אף שביה המדמס פסק להרסו. גורמים רבים הן בדרך המולטי והן גורמים אחרים כגון יועץ ראש הממשלה לעניני ערבים או מי שבא במקומו, שב"כ, ומשרד מערימים קשיים בכיוצו פסקי הדין. מאחר שלעיתים ביה המדמס מוביל הזמן בו אפשר להרוס המבנה, יש לדאוג לפישוט ההליכים כדי שפסקי הדין יבוצעו ככתבם וכלשונם.
- 2.4 משרד המנים כאחראי על נושא התכנון ואכיפת חוק התכנון והבניה צריך לצאת במסע הסברה חזק הדגשה החיוב שבתכנון נאות ובניה בהתאם לתכניות ומצד שני הדגשה מצד הטלילי שבכניה הפרועה הבלתי מחוכמת.
- יש להרגיש במני האוכלוסייה הערבית שלא יתכן סכסוך שבו כל אדם יבנה היכן שירצה או אם הוא בונה על קרקע שבבעלותו.
- לדעתי על המשרד ליצור ככל דרך אמנרית מעבר של חושבים שבו באזורים לא מיושבים ולא מתוחזקים, לתחומי ישוב. בעיה אסור הדבר בעידוד הברואים לעבור ליישובים מחוכמנו עבורם או בכפרים הממוכים לאזור שבו בנו את בתיהם.
- 2.5 אי התחשבות משרדנו לנורא המידות הביא לסכסוך של חוסר בכת אדם ממנה ובצדדים שיאפשרו מידות נאות. קביעת מדניות מיקוח ללא מתן כלים ליישומה לא הביא לשיט מוצאה. אינני מוצא לנכון למדס כאן נושא זה, יחד עם זאת אסנה חשומת הלב למזכרו של מר גלזנר המסנה על המחוז חיסה בנושא שהועבר אל מר מרקוביץ המסנה לסנהל הכללי מיום 10.5.85.
- אודת לך אם תעביר מכתבי זה לכבוד שר המנים ולסנכ"ל.

בבניה
יצחק מרזינג
מחכנו מחוז חיפה

115 104 103 102

10/10/1944
10/10/1944
10/10/1944

1. The first of these is the

THE FIRST OF THESE IS THE

THE FIRST OF THESE IS THE

THE FIRST OF THESE IS THE

THE FIRST OF THESE IS THE

THE FIRST OF THESE IS THE

THE FIRST OF THESE IS THE

THE FIRST OF THESE IS THE

THE FIRST OF THESE IS THE

THE FIRST OF THESE IS THE

THE FIRST OF THESE IS THE

THE FIRST OF THESE IS THE

THE FIRST OF THESE IS THE

THE FIRST OF THESE IS THE

THE FIRST OF THESE IS THE

THE FIRST OF THESE IS THE

THE FIRST OF THESE IS THE

THE FIRST OF THESE IS THE

THE FIRST OF THESE IS THE

THE FIRST OF THESE IS THE

THE FIRST OF THESE IS THE

THE FIRST OF THESE IS THE

THE FIRST OF THESE IS THE

2053

التاريخ 9 ديسمبر 1985

תאריך

الرقم

מס

אל: מר. י. סוף

שי. הנ"ל

י. סוף

הנדון: הריסת שני בתים בכפר ג'דידה

ביום 9/12/85, ובשעות הבוקר המוקדמות, הופיעו לכפר ג'דידה אנשי משמר

הגבול, ואנשי המשטרה, כשהם חמושים, וביצעו הריסת שני בתים בכפר ג'דידה, [REDACTED], ובקבות המקרה החריג הנ"ל, התכנסו רוב ראשי המועצות המקומיות מהגליל, בישיבה פומבית במסדר המועצה המקומית ג'דידה, והוחלט שראש המועצה המקומית ג'דידה, מר כיאל עפוף יבריק אל כל הנוגעים בדבר, כמחאה על המקרה הנ"ל, והנה ההחלטות שהתקבלו בישיבה זו:

1. מחאה על ההריסות בכפר ג'דידה, ואשר בוצעה ללא ידיעה מוקדמת, לא לבעל המבנים, ולא למועצה המקומית בכפר.

2. קריאה לראש הממשלה מר שמעון פרס, לקיים את הבטחתו מיום 20/11/84, בענין הקפאת כל צווי ההריסות במגזר הערבי לבתים שנבנו ללא היתרי בניה, עד אשר ימצא פתרון סופי לבעיה זו.

3. הכרזה על שביתה כללית בכל המגזר הערבי.

4. הקמת ועדות מקומיות לתכנון ולבניה, לכל כפר שמספר תושביו עולה על עשרת אלפים תושבים או ועדה משותפת לכל קבוצה של כפרים, ואשר תדון בבעיותיהן.

5. בדיקה בסיסית לענין, והמצאת פתרון מחאים ויעיל, ובדחיפות המירבית.

בכבוד רב

כיאל עפוף

ראש המועצה המקומית ג'דידה

8.12.85

59

7.2.85

מחוז צפון

רכוש סבב חכניות מתאר במסדר הערבי

22.12.85

מס' חכנית	שטח	מרחב מקומי	מחוז	מס' חכנית	מס' חכנית
1	261	נצרת	נצרת	16-85	מס' חכנית
2	377	שמרעם	שמרעם	מס' חכנית	מס' חכנית
3	1013	אבו סנאן	גליל מרכזי	מס' חכנית	מס' חכנית
4	541	בוסמת סבעון	"	מס' חכנית	מס' חכנית
5	1357	בענה	"	מס' חכנית	מס' חכנית
6	525	ביר אל סכסור	"	מס' חכנית	מס' חכנית
7	685	בית ג'ן	"	מס' חכנית	מס' חכנית
8	997	ג'וליס	"	מס' חכנית	מס' חכנית
9	740	ג'דידה	"	מס' חכנית	מס' חכנית
10	912	בוש חלב	"	מס' חכנית	מס' חכנית
11	998	דיר אל אסר	"	מס' חכנית	מס' חכנית
12	1232	דיר חנא	"	מס' חכנית	מס' חכנית
13	1275	חורפיש	"	מס' חכנית	מס' חכנית
14	364	ירכא	"	מס' חכנית	מס' חכנית
15	1274	קסר יסוף	"	מס' חכנית	מס' חכנית
16	2174	קווקב	"	מס' חכנית	מס' חכנית
17	1425	כבול	"	מס' חכנית	מס' חכנית
18	1034	סג'ר אל כרוס	"	מס' חכנית	מס' חכנית
19	2213	סכר	"	מס' חכנית	מס' חכנית
20	958	סעילוא	"	מס' חכנית	מס' חכנית
21	811	סעילוא	"	מס' חכנית	מס' חכנית
22	1702	נחל צלמון	"	מס' חכנית	מס' חכנית
23	999	נחף	"	מס' חכנית	מס' חכנית

סדר	מס' תכנית	י ש ב	פרחב מקומי	ס ח כ ג	מצב התכנית ליום
24	668	סכנין	גליל מרכזי	דרגל	ג'ויצס ב' זרואל + רה"ל לויסקיז לאגור מילן
25	984	עבלין	" "	טמחה יום-סוב	ג'ויצס
26	1248	עראבה	" "	ברודג'יץ	ג'ויצס
27	631	מקיעין	" "	בעז ברקאי	הסקצה (השחורה) הג'ויצס
28	1346	פסוסה	" "	מקלר אבנר	הסקצה (השחורה) הג'ויצס
29	983	ראסה	" "	דרגל	הג'ויצס
30	1933	סעב	" "	מס"ו	ג'ויצס
31	1245	חסרה	" "	טמחה יום-סוב	ג'ויצס
32	714	איכסאל	גליל מזרחי	ט. כשורא	ג'ויצס
33	2507	בועיינה	" "	ועדה מקומית	ג'ויצס
34	1260	דבוריה	" "	ש. שמירא	ג'ויצס
35	2100	סובא	" "	מס"ו	ג'ויצס
36	1388	סורעאן	" "	טמחה יום-סוב	ג'ויצס + אהכנה
37	1313	יסיץ	" "	השחורה (השחורה) ועדה מקומית	הסקצה (השחורה) הג'ויצס
38	1231	כסר כנא	" "	ועדה מקומית	ג'ויצס
39	2406	כסר מיסר	" "	ועדה מקומית	ג'ויצס
40	2198	כסר סנדא	" "	ועדה מקומית	הסקצה
41	3107	גין	" "	ועדה מקומית	הסקצה
42	3110	סולס	" "	ועדה מקומית	הסקצה
43	1387	כסר קמא	" "	טמחה יום-סוב	ג'ויצס
44	850 1532	סב"אר	" "	א. נחלה	הסקצה
45	1228	משהד	" "	ועדה מקומית	ג'ויצס
46	2507	ג'ויצס (בועיינה)	" "	מס"ו	
47	586 1948	נחל ארבל	" "	עמס לבנה	ג'ויצס

מס' סדורי	מס' חכניה	י ט ו ב	סרח סקומי	פ ת כ ג ד	מצב החכניה ליום
48	1530 3800	עוזר	גליל סרחי	ועדה מקומית	מקל 4
49	1230	עילבון	" "	ועדה מקומית	מקל 4
50	1229	עילום	" "	ועדה מקומית	מקל 4
51	1355	עין מאהל	" "	סנחם כץ	מקל 4
52	1444 3111	ערב שובלו	" "	מס"י	ה סכנה
53	2691	סדאזה (עילבון)	" "	מס"י	
54	1233	ריונה	" "	ועדה מקומית	מקל 4
55	959,1584	רומאנה	" "	ועדה מקומית	מקל 4
56	1130	סזרעה	אגרי	מס"י	מקל 4
57	899 2316	שיר דנון	"	מס"י	מקל 4
58	1217 2242	ערב עראמסה	"	מס"י	מקל 4 + מקל 4
59	2085	סג'ור	סרום הגליץ	מס"י	ה סכנה
60	497	עין אל אסד	" "	חחום	ה סכנה
61	523 2632	ריחניה	" "	ועדה מקומית	ה סכנה
62	960 4120	עכברה	צפה	מס"י	ה סכנה
63	1707	זרזור	יזרעאלים	מס"י	מקל 4
64	1679 5148	רומה הייב	"	לוחכה + מס"י	מקל 4
65	3364	סנשיה זברה	"	מס"י	מקל 4
66	2755	קעביה	"	מס"י	מקל 4
67	1281	אום אל ג'נס	"	מס"י	מקל 4
68	1690	חב' ב'רה	"	מס"י	מקל 4

מס' סדר	מס' התכנית	י ש ר ב	מרחב מקומי	מ ת כ ג ן	מצב התכנית ליום
68	2571	ג'ח 1	מעלה הנלול	יורם סגל	הוקף
69	2640	ינוח כ'י	" "	" "	הוקף
70	2572	סמוע	" "	" "	הוקף
71	2573	כיסרא	" "	" "	היכר צה
72	745	סויבה ז' גמחניס	בלבוע	ועדה מקומית	הוקף
73	532	סוקיבלה	"	" "	הוקף
74	2699	סנדלה	"	" "	הוקף
75	2698	חסרה ז' אדמית	"	" "	הוקף
76	2542	נעורה	"	" "	הוקף
77	1690	חג' ג'רח	מקומי סחוד	מס"י	הוקף

53 הוקף	50 הוקף	49 הוקף
13 בהסקצה	14 בהסקצה	45 בהסקצה
16 בהכנה		14 בהכנה
10.11.83	22.12.82	

22.8.85	16.12.84
56 הוקף	54 הוקף
14 + 1 = 15 בהסקצה	15 בהסקצה
7 - 1 = 6 בהכנה	11 בהכנה

התאריך	מסלול - מועד הסכסוך	מסלול
1-12-82		
חוק מס	כ. רוק - יגאל רובינ	פארת
		הערה:

סל - יחידה - מבנה - יחידה

הצב אל בוקס דגל מבנה מסלול

בוקס היחידה

הוסד מילל מבנה יחידה (ג. ניל)

סקיול כניס (א. וסנר דגל - בוקס סני

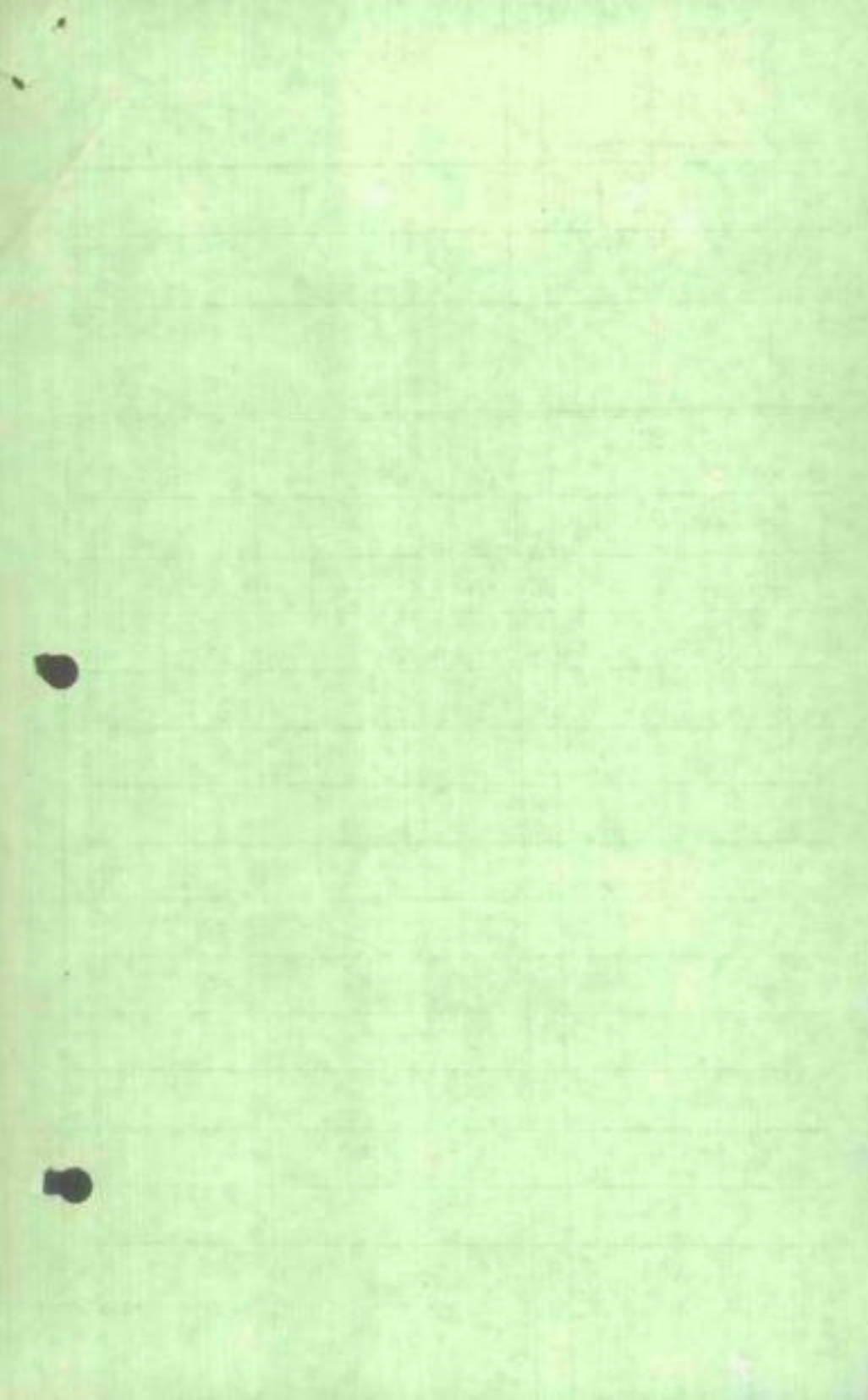
נבאל רוק מבנה שבוקס יחידה

(2/82 - 1/82) בוקס אל קיבול מקל

בבית

לשכת מנהל המסלול
1-12-82
618

~~לשכת מנהל המסלול~~
~~1-12-82~~
~~618~~
~~מסלול~~
~~יחידה~~
~~בוקס~~
~~מבנה~~
~~יחידה~~
~~מסלול~~

מחוז תל אביב

58
37
אבו סנאן - תוכנית ג/2777 - שינוי למיתאר - קבלה חוקף ביום 4.11.82 (י.פ. 2863). התוכנית
בסמך של 287 דונם, מרחיבה את השטח לפיתוח הישוב ומאפשרת הוספת של כ-650 יחידות דיור.

זיכסאל - תוכנית מיתאר ג/714, תוספת ביום 20.7.81 (י.פ. 2729).
תוכנית מפורטת 3099, קבלה חוקף ביום 25.3.82 (י.פ. 2797). התוכנית בסמך של 275
דונם, מאפשרת בניה של כ-750 יחידות דיור.

תוכנית מפורטת 3098 קבלה חוקף ביום 12.8.82 (י.פ. 2842). התוכנית בסמך של 165
דונם, מאפשרת בניה של כ-530 יחידות דיור.

בנשינת - תוכנית מיתאר ג/2507 קבלה חוקף ביום 10.9.81 (י.פ. 2745).

ביר אל-מכסור - תוכנית מפורטת 3836 תוספת ביום 31.12.81 (י.פ. 2775). התוכנית בסמך של
123 דונם מרחיבה את החום הכפר ובאפשרת בניה של כ-100 יחידות דיור.

ג'דידת - תוכנית מיתאר ג/3404 תוספת ביום 1.7.82 (י.פ. 2831).

דבוריה - תוכנית מיתאר ג/1260 קבלה חוקף ביום 15.10.81 (י.פ. 2756).

דוריר - תוכנית ג/3882, שינוי למיתאר, תוספת ביום 19.11.81 (י.פ. 2763). התוכנית
בסמך של 200 דונם, מאפשרת בינוי של כ-300 יחידות דיור.

תוכנית ג/4058, שינוי למיתאר, תוספת ביום 7.4.82 (י.פ. 2801) התוכנית, בסמך
של 44 דונם, מאפשרת בינוי של כ-60 יח"ד.

חורפיש - תוכנית ג/3913, שינוי למיתאר, תוספת ביום 11.2.82 (י.פ. 2787). התוכנית מיועדת
לשכונת חיילים משוחררים והוכנה סמך. משרד הבינוי והשיכון.

בוגא - תוכנית מיתאר ג/2100 קבלה חוקף ביום 10.9.81 (י.פ. 2745).

פורעאן - תוכנית מיתאר ג/1388 קבלה חוקף ביום 11.2.82 (י.פ. 2787).

כפר מיצר - תוכנית מיתאר ג/2406 קבלה חוקף ביום 9.4.81 (י.פ. 2702).

פג'אר - תוכנית מפורטת ג/3738 תוספת ביום 7.4.82 (י.פ. 2801). התוכנית בסמך של 276
דונם, מאפשרת בניה של כ-720 יח"ד ומיועדת לשכונת חיילים משוחררים.

THE HISTORY OF THE UNITED STATES

THE HISTORY OF THE UNITED STATES, FROM THE FIRST SETTLEMENTS TO THE PRESENT TIME, BY JAMES M. SMITH, ESQ., LL.D., F.R.S., &c.

BOOK I.—THE FIRST SETTLEMENTS. THE DISCOVERY OF AMERICA. THE FIRST VOYAGES TO THE WEST INDIES. THE FIRST SETTLEMENTS IN AMERICA. THE FIRST VOYAGES TO THE NORTH PACIFIC. THE FIRST SETTLEMENTS IN THE NORTH PACIFIC. THE FIRST VOYAGES TO THE SOUTH PACIFIC. THE FIRST SETTLEMENTS IN THE SOUTH PACIFIC.

BOOK II.—THE FIRST VOYAGES TO THE NORTH PACIFIC. THE FIRST SETTLEMENTS IN THE NORTH PACIFIC. THE FIRST VOYAGES TO THE SOUTH PACIFIC. THE FIRST SETTLEMENTS IN THE SOUTH PACIFIC.

BOOK III.—THE FIRST VOYAGES TO THE SOUTH PACIFIC. THE FIRST SETTLEMENTS IN THE SOUTH PACIFIC. THE FIRST VOYAGES TO THE NORTH PACIFIC. THE FIRST SETTLEMENTS IN THE NORTH PACIFIC.

BOOK IV.—THE FIRST VOYAGES TO THE NORTH PACIFIC. THE FIRST SETTLEMENTS IN THE NORTH PACIFIC. THE FIRST VOYAGES TO THE SOUTH PACIFIC. THE FIRST SETTLEMENTS IN THE SOUTH PACIFIC.

BOOK V.—THE FIRST VOYAGES TO THE SOUTH PACIFIC. THE FIRST SETTLEMENTS IN THE SOUTH PACIFIC. THE FIRST VOYAGES TO THE NORTH PACIFIC. THE FIRST SETTLEMENTS IN THE NORTH PACIFIC.

BOOK VI.—THE FIRST VOYAGES TO THE NORTH PACIFIC. THE FIRST SETTLEMENTS IN THE NORTH PACIFIC. THE FIRST VOYAGES TO THE SOUTH PACIFIC. THE FIRST SETTLEMENTS IN THE SOUTH PACIFIC.

BOOK VII.—THE FIRST VOYAGES TO THE SOUTH PACIFIC. THE FIRST SETTLEMENTS IN THE SOUTH PACIFIC. THE FIRST VOYAGES TO THE NORTH PACIFIC. THE FIRST SETTLEMENTS IN THE NORTH PACIFIC.

BOOK VIII.—THE FIRST VOYAGES TO THE NORTH PACIFIC. THE FIRST SETTLEMENTS IN THE NORTH PACIFIC. THE FIRST VOYAGES TO THE SOUTH PACIFIC. THE FIRST SETTLEMENTS IN THE SOUTH PACIFIC.

BOOK IX.—THE FIRST VOYAGES TO THE SOUTH PACIFIC. THE FIRST SETTLEMENTS IN THE SOUTH PACIFIC. THE FIRST VOYAGES TO THE NORTH PACIFIC. THE FIRST SETTLEMENTS IN THE NORTH PACIFIC.

BOOK X.—THE FIRST VOYAGES TO THE NORTH PACIFIC. THE FIRST SETTLEMENTS IN THE NORTH PACIFIC. THE FIRST VOYAGES TO THE SOUTH PACIFIC. THE FIRST SETTLEMENTS IN THE SOUTH PACIFIC.

BOOK XI.—THE FIRST VOYAGES TO THE SOUTH PACIFIC. THE FIRST SETTLEMENTS IN THE SOUTH PACIFIC. THE FIRST VOYAGES TO THE NORTH PACIFIC. THE FIRST SETTLEMENTS IN THE NORTH PACIFIC.

BOOK XII.—THE FIRST VOYAGES TO THE NORTH PACIFIC. THE FIRST SETTLEMENTS IN THE NORTH PACIFIC. THE FIRST VOYAGES TO THE SOUTH PACIFIC. THE FIRST SETTLEMENTS IN THE SOUTH PACIFIC.

- בגשיה זבדה - חוכניה שינוי למיתאר ג/3364 קבלה חוקף ביום 10.9.81 (י.פ. 2745). החוכניה בשטח 448 דונם, מחולקת לכ-160 מגרשים לבניה.
- בשהד - חוכניה מיתאר ג/1228 הופקדה ביום 16.4.81 (י.פ. 2704). אושרה לסמן חוקף ע"פ שר הפנים 13.10.82.
- בחל. מרבלי - חוכניה מפורטת ושינוי מיתאר לכל חחומי הישוב ג/1940 הופקדה ביום 9.4.81 (י.פ. 2702).
- ביני - חוכניה מיתאר ג/3109 הופקדה ביום 1.7.82 (י.פ. 2831).
- בולם - חוכניה שינוי מפורטת ג/3471 קבלה חוקף ביום 22.7.82 (י.פ. 2837). החוכניה בשטח של 36 דונם, מאפשרת בניה כ-100 יח"ד.
- צילבון - חוכניה מיתאר 1230 קבלה חוקף ביום 31.12.81 (י.פ. 2775).
- צילוב - חוכניה מיתאר ג/1229 קבלה חוקף ביום 11.2.82 (י.פ. 2787).
- ציון אל אסד - חוכניה שינוי מפורטת ג/3257 קבלה חוקף ביום 20.7.81 (י.פ. 2739). החוכניה בשטח של 91 דונם. היוקדת לשכונת היילים משוחררים, מאפשר בניה כ-35 יחידות דיור.
- ציון מאהל - חוכניה מיתאר לישוב ג/1355 קבלה חוקף ביום 22.7.82 (י.פ. 2837).
- עכברה - חוכניה שינוי מיתאר ג/4120 בשטח של 172 דונם הופקדה ביום 19.11.81 (י.פ. 2763) ואושרה לסמן חוקף מטעם שר הפנים 28.10.82.
- ערב שיבלי - חוכניה מיתאר ג/3111 הופקדה ביום 25.3.82 (י.פ. 2797).
- פסומה - חוכניה שינוי למיתאר ג/3867 הופקדה ביום 16.4.81 (י.פ. 2704). החוכניה בשטח של 46 דונם ומאפשרת בינוי כ-150 יחידות דיור.
- רינה - חוכניה מיתאר ג/1233 קבלה חוקף ביום 10.9.81 (י.פ. 2745).
- חוכניה שינוי מיתאר ג/3951 קבלה חוקף ביום 19.11.81 (י.פ. 2763). החוכניה, בשטח של 42 דונם מרוכבת את החום הבניה המאושר בישוב.
- סייה דגנון - חוכניה מיתאר ג/2316 קבלה חוקף ביום 13.5.82 (י.פ. 2812).
- שעב - חוכניה מיתאר ג/1933 קבלה חוקף ביום 1.7.82 (י.פ. 2831).
- תפרת - (נפה עכו) חוכניה מיתאר ג/1245 קבלה חוקף ביום 17.12.81 (י.פ. 2772).

הרשיתא - חוכנית מסורסת ג/3019 קבלה חוקף ביום 23.10.81 (י.פ. 2757). החוכנית בשטח 99 דונם מאפשרת בניה של כ-300 יחידות דיור.

סחור חיסה

ברעצה - חוכנית מיתאר ג/1015 הופקדה ביום 17.9.81 (י.פ. 2748) ואושרה למתן חוקף בטעם שר הפנים 25.6.82.

פועאוויה - חוכנית מיתאר ג/959 הופקדה ביום 9.7.81 (י.פ. 2726) ואושרה למתן חוקף בטעם שר הפנים 18.11.82.

מייסר - חוכנית מיתאר מ/38 קבלה חוקף ביום 5.7.81 (י.פ. 2775).

טאלם - חוכנית מיתאר ג/958 קבלה חוקף ביום 18.8.81 (י.פ. 2738).

עיספא - חוכנית שינוי למיתאר ג/1024 הופקדה ביום 17.12.81 (י.פ. 2772) ואושרה למתן חוקף בטעם שר הפנים 1.9.82. החוכנית בשטח של 56 דונם מיועדת לשכונת חיילים משוחררים וכוללת 80 מגרשים לבניה עצמית.

ערב אל חילף - חוכנית מיתאר ג/911 הופקדה ביום 26.11.81 (י.פ. 2765). בתהליכים למתן חוקף.

סחור וצרכי

מייבה - חוכנית שינוי מיתאר טכ/1111 קבלה חוקף ביום 10.6.82 (י.פ. 2823). החוכנית בשטח של 585 דונם, מרחיבה את החום הבניה של הישוב, ומאפשרת בניה כ-1500 יחידות דיור.

מער קאסס - חוכנית שינוי מיתאר אפ/6/702 קבלה חוקף ביום 23.2.82 (י.פ. 2790). החוכנית בשטח של 341 דונם מרחיבה את החום הבניה הישוב ומאפשרת בניה כ-900 יחידות דיור.

פלנסווה - חוכנית שינוי מסורסת חצ/1013 קבלה חוקף ביום 5.7.81 (י.פ. 2725). החוכנית בשטח 88 דונם, מחלקת את השטח למגרשי בניה.

מחוז הדרום

כפית

הוכנית מסורסת 297/03/7 הופקדה ביום 30.4.81 (י.פ. 2706). ההוכנית בשטח של 246 דונם, כוללת את שכונה 13 בישוב.

הוכנית מסורסת 298/03/7 הופקדה ביום 30.4.81 (י.פ. 2706). ההוכנית בשטח של 87 דונם, כוללת את שכונה 14 בישוב.

הוכנית מסורסת 299/03/7 הופקדה ביום 12.8.81 (י.פ. 2735). ההוכנית בשטח של 180 דונם, כוללת את שכונות 17, 16 בישוב.

בית

הוכנית מסורסת 198/03/7 קבלה חוקף ביום 20.7.81 (י.פ. 2779), בשטח 276 דונם עבור שכונה 29.

הוכנית מסורסת 262/03/7 קבלה חוקף ביום 7.1.82 (י.פ. 2776), בשטח 141 דונם עבור שכונה 28.

הוכנית מסורסת 263/03/7 קבלה חוקף ביום 21.1.82 (י.פ. 2781), בשטח 261 דונם עבור שכונה 7.

הוכנית מסורסת 189/03/7 קבלה חוקף ביום 21.1.82 (י.פ. 2781), בשטח 177 דונם עבור שכונות 31, 30.

הוכנית מסורסת 246/03/7 הופקדה ביום 12.8.81 (י.פ. 2735) בשטח 239 דונם, עבור שכונה 34.

הוכנית מסורסת 300/03/7 הופקדה ביום 12.8.81 (י.פ. 2735), בשטח 158 דונם, עבור שכונה 8.

הוכנית מסורסת 252/03/7 הופקדה ביום 6.5.82 (י.פ. 2811), בשטח 118 דונם עבור שכונה 33.

הוכנית מסורסת 243/03/7 הופקדה ביום 27.5.82 (י.פ. 2817), עבור שכונה 20.

עבד

הוכנית מסורסת 144/03/11 קבלה חוקף ביום 21.1.82 (י.פ. 2781), בשטח 520 דונם עבור שכונה 2.

הוכנית מסורסת 312/03/7 הופקדה ביום 1.10.82 (י.פ. 2853), בשטח 465 דונם עבור שכונה 1.

הערות:

1. לא נכללו ברשימת הוכניות לאזורי העסיה, שומדות ציבור וכיו"ב.

2. לא/השפטים של העיריות. לגבי נצרת - הוכנית מיתאר ג/4300 הומלצה להפקדה ע"י הועדה נסקרו

הסקומית ביוני 1982 ותונת בקרוב על שולחן הועדה המחוזית. לגבי שפרקס - הוכנית

מיתאר ג/377 עומדת בפני טחן חוקף.

57

המועצה המקומית

מגיד אלכרום

סגיד אלכרום 20190

טלפק: 989901 * 986189 (04)

MAJD AL-KURUM - LOCAL COUNCIL

مجلس مجد الكروم المحلي

مج الكروم 20190

تلفون: 989901 - 986189 (04)

התאריך: 8/12/1985

תיק מס': 1-18

1-18/1

לכבוד

יו"ר וחברי ועדה הפנים בכנסת

משכן הכנסת

ירושלים

א.ג.ב.

הנדון: הריסת בתים במגיד אל כרום.

הריני פונה אליכם וחנקש את התערבותכם בענין המפורט להלן:

1. יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבנייה - הגליל המרכזי- עכו שלח הודעות לשני תושבי מגיד אל כרום לפיהם הוא מתעתד להרוס את הבתים שנבנו על ידם לפי צו הריסה מינהלי שהוצא על ידו, האחד שמו [REDACTED] ושמשפחתו מונה 10 נפשות, והשני [REDACTED] זוג צעיר הנסוי מלפני ארבע שנים. שניהם בנו בתיהם במרחק יותר מ-40 מטר צפונית לכביש הראשי ארצי עכו-צפת בקרבת בתים אחרים הבנויים במקום. הבנייה לכביש הנ"ל מגיעה עד ל-30 מטר מהכביש הנ"ל והבנינים מאוכלסים כולם. יש להדגיש כי ע"י המבנה השייך [REDACTED] משנת 1984 סמוך לבחירות לכנסת באותה חלקה, ובאותו מרחק מציר הכביש הארצי עכו-צפת. במקרה של [REDACTED] הועדה המקומית לתכנון ולבנייה הסתפקה בחביעתו למשפט וחייב באגרת בנייה כפל וקנס כספי. ובכן, מדוע ההבדל לגבי היחס אל [REDACTED]
2. בשנת 1977 הריסה הועדה המקומית ביתו של המנוח [REDACTED] אב נכה למשפחה בת 11 נפשות, ועקב בצוץ ההריסה ארעו מהומות ביישוב. משמר הגבול התערב וחושב הכפר המנוח אחמד מסרי נהרג ובתים רבים ניזוקו באופן חמור שעד היום לא נשכח, והותירו אנשי משמר הגבול והשוטרים אדם נכה ועיוור לצמיתות בדמות מוחמד עות'מאן - ובעקבות זאת הממשלה שילמה בגין הנזקית שנגרמו לבתים ולרכוש ולמשפחת ההרוג והנכה, והמשטרה סגרה את כל התיקים אשר נפתחו נגד המתפרעים כלשונם מחוסר ענין ציבורי. כ"כ בשנת 1972 נהרס ביתו של חושב הכפר [REDACTED] בן שתי הקומות ושהיה מאוכלס ונהרס על חכולמו.
3. ביום 2/7/85 קיימה המועצה המקומית ישיבה לדון בנושא הנ"ל ונתקבלה החלטה פה אחד ע"י המליאה לגנות את ההחלטה לבצע הריסת המבנים האמור וכל החלטה דומה כמו כן החליטה המועצה לפנות אליכם ולכל הגופים הנוגעים בדבר ע"מ להפסיק את העוול הנגרם לתושבי מגיד אל כרום מחמת [REDACTED] ותקנות וצווים שנועדו לפגוע באוכלוסיה הערבית בלבד ובמיוחד תכנון הכביש הראשי ארצי עכו-צפת בחלקו הגובל את מגיד אל כרום.
4. ביום 8/7/85 החקיימה פגישה ביני לבין מר משה סלע, יו"ר הועדה המקומית לתכנון

MAJD AL-KURUM - LOCAL COUNCIL

ולבנייה שבעכו, ובה הבעתי את החנגדותי החריפה לצווי ההריסה הנידונים בהסתמך על כל הנימוקים להלן, והדגשתי כי צווי ההריסה ניתנים לתושבי כפרים עניים וחלשים שאין להם אבא שיוכל להגן עליהם- וכאילו אנחנו חיים במדבר והיחס אלינו מיוחד. מאידך התופעה ו/או המודל ששמו הריסת בתים לא קיים בכפרים שיש להם גב ואבא המגן עליהם.

הרי השאלה הנשאלת: איפה נהרס בית בכפר דרוזי ו/או נוצרי ו/או יהודי באזור הועדה המקומית בעכו, למרות שקיימים עשרות בתים ובנינים הממוכים לכביש הראשי-ארצי עכו-צפת כדוגמת שני הבתים במגיד אל כרום, ונודע לנו כי הוצאו בחל אביב כ-20 אלף צוי הריסה שלא בוצעו.

ובכן, ההרגשה היא, שמחנכלים לכפר שלנו ומנהלים מסע השמחות נגד תושבי מגיד אל כרום ללא הצדקה, ולעמים נותנים לגיטימציה למבנים ללא רשיון בקרבת הכביש הנדון בסמוך לבחירות, הרי כבר נבנו יותר מ-15 בתים במגיד אל כרום הגובלים את הכביש הארצי עכו-צפת, סמוך לבחירות ולא קבלו צווי הריסה כדוגמת שני המבנים הנידונים ואפילו המבנים שכבר נבנו במרחק פחות בשנת 1984.

5. בעקבות צווי ההריסה שהוצאו בגין שני מבנים שהוקמו במרחק של 40 מטר מהכביש הארצי עכו-צפת לאחרונה, ולאחר העובדה שקיימים כ-50 בתים ללא רשיון צפונית לציר הכביש הנדון במרחק הנע בין 30-100 מטר, החליטה המועצה המקומית במגיד אל כרום בישיבתה מס' 39 מיום 7/9/85 למנוע כל בנייה שהוא בתחום הכביש הנ"ל עד לפתרון הבעיה הכרוכה בו ע"י הגופים הנוגעים בדבר באופן סופי ומוחלט ולאחר מכן לפעול בהתאם- וחזרה המועצה על החלטתה לפנות למשרד הפנים והמועצה הארצית לתכנון ולבנייה לאפשר הקמת גדר הרמטית לאורך הכביש בחלקו הגובל את כפרנו דרומה במרחק של 25 מטר מצירו הצפוני ומאידך להתיר את הבנייה מעבר לחומה בכיוון הכפר וזאת לאור הנימוקים שהועלו במכתב המועצה המקומית אל המועצה הארצית לתכנון ולבנייה מיום 20.2.80.

כ"כ החליטה המועצה באותה ישיבה לפנות לכב' הממונה בבקשה להוציא לפועל את הצעתו לבנות כביש צילי לאורך הכביש האמור דרומית לכפר ולבנות את החומה בהתאם להצעת המועצה ולהתיר את הבנייה במרחק של כ-25 מטר צפונית לציר הכביש הארצי כדוגמת יישובים יהודיים וערביים בארץ כגון ג'סר אלזרקא-פרדיס, גבעת-אולגא ונתניה ולעשות כביש שרות המוכרז ע"י מע"ץ שמסכימה לכך. ההצעות הנ"ל נועדו לפתור את מצוקת הבנייה במגיד אל כרום ובתנאי שמינהל מקרקעי ישראל יכשיר את 137 המגרשים בגושים 59-1985 בהתאם לתכנית המינהל מס' 4540 שקופדה במשרדי הועדה המחוזית והמקומית לתכנון ולבנייה מחודש יולי 1983.

ולהלן נימוקי המועצה לעוול המשוער שסובלים מתחתיו תושבי מגיד אל כרום:

א. מצבו של כפרנו הוא כמעט מיוחד, תחום הבנייה צר ביותר, הגבלת אישורי בניה בתנאי מרחק של 75 מטר מציר הכביש הראשי עכו-צפת, דוחה אבן אחרי הנופל. ההר שמצידו הצפוני של הכפר, מונע התפשטותו, ומצד הדרומי קיים הכביש הנדון. משני הצדדים מזרחי ומערבי ישנן אדמות חקלאיות והבנייה לגובה יותר משתי קומות אסורה.

יש לציין שהשטח שהיה מאושר לבנייה בשנת 1966 נדף 1972 הינו 543 דונם.

MAJD AL-KURUM - LOCAL COUNCIL

- ובאותה שנה 1972 הוגדל השטח ב-389 דונם בציצו המזרחי של הכפר, כלומר ס"ה 932 דונם (תשע מאות ושלשים דונם).
- במכתב הועדה לשמירה על קרקע חקלאית מיום 8/12/76 לפי חיק מס' 1625/א הוצא שטח של 224 דונם, למרות שבתקופה בין שנת 1972 ועד 1976 הוציאה הועדה המקומית לתכנון ולבנייה בעכו רשיונות בנייה בתחום אשר הוצא כאמור ע"י הועדה לשמירה על קרקע חקלאית.
- ב. תחום הבנייה המאושר בכפרנו מלפני שנת 1972 בקטע מסויים הוא במרחק 43 מטר צפונית לכביש הראשי עכו-צפת, וזה מעיד כי הדרישה בדבר התרחקות של 75 מטר מציר הכביש הנ"ל אינה סבירה.
- ג. כזכור קיימים בכפר 50 מבנים צפוניים לכביש הנ"ל במרחק הנע בין 30 ל-100 מטר מציר הכביש הראשי עכו-צפת, אשר נבנו מלכתחילה ללא רשיון, אולם נכללו בחוק החנינה משנת 1967 וקבעו עובדה קיימת בשטח שאין להתעלם ממנה.
- ד. באזור השכונים בעכו, שכונת בן גוריון הגובלת את הכביש הראשי עכו-צפת הוקמו מבנים במרחק הנע בין 20 ל-50 מטר מציר הכביש הנ"ל העובר דרומית לכפרנו. אותה חופעה שכיחה בקריות שבמפרץ חיפה, אזור התעשייה כרמיאל וגם מפעלים נוספים שבה, וכמו כן המושב שזור השוכן בין כרמיאל לראמה.
- ה. לפי המפות של מחלקת המדידות למדינת ישראל, מוכרז הכביש הראשי עכו-צפת ברוחב כולל 40 מטר עד היום הזה.
- ו. לפי הוראות מע"ץ הותר להניח צינורות מים, טלפון וחשמל במרחק של 24 מטר מציר הדרך הראשי, דבר המעיד ומראה כי הרוחב המתוכנן של הכביש אינו עולה על 50 מטר דהיינו 25 מטר מכל צד.
- כמו כן, היה תכנון ע"י מע"ץ מלפני שבע עשרה שנה לשנות את הכביש הראשי עכו-צפת.
- ז. בתכנית המתאר שהוכנה ע"י המתכנן סוכלר הוצע להרחיק מציר הכביש הנדון מרחק של 25 מטר וזאת חשבת 1965 עלמנת לפתור את מצוקת הדיור בכפר וכפטרון לתכנון סביר לכביש בארצי עכו-צפת בחלקו הגובל את מג'ד אל כרום.
- בישיבת הועדה המייעצת שהתקיימה ביום 19/11/73 במשרדי לשכת התכנון המחוזית בביה הממשלה שבנצרת עילית, הוחלט אז להכין תוכנית מתאר חדשה בהתאם להנחיות חדשות שהאחת מהן (סעיף 8): יש להכניס את הכביש עכו-צפת בחור הקו הכחול ולסמן אותו ברוחב 50 מטר.
- וכיום וכעבור 20 שנה שוב עולה על הפפה הצעתו של המתכנן סוכלר שנפסלה דאז בדמות תכנית מתאר מוצעת שטרם הופקדה. לעומת זאת כרמיאל שהוקמה בשנת 1964 ע"י הכביש הנדון עם קום מועצתנו קיבלה תכנית מתאר והשאלה הנשאלת כעת: מדוע לא קבלנו תוכנית מתאר כדוגמת כרמיאל?
- מה נעשה במרוצת 20 שנה לפתרון מצוקת הדיור והרחבת שטח הבנייה בכפר? למה חוזרים היום לתכנון שעבר עליו 20 שנה כשענה בזמנו לצורכי הכפר עד ליומנו זה? למה היחס שונה והמדיניות מפלג בין יישוב יהודי ליישוב ערבי?
- ח. בישיבת הועדה המקומית לתכנון ולבנייה בעכו, מס' 39/76 מיום 10.1.77 אשרו חברי הועדה שההתרחקות של 100 מטר מציר הכביש הראשי מציקה לחושבים וראו לנכון לבקש צמצום קו הבנייה והחליטו פה אחד להטיל על יו"ר הועדה לפנות בדרישה לועדה המחוזית לתכנון ולבנייה לפעול במועצה הארצית לשינוי הבנייה.

MAJD AL-KURUM - LOCAL COUNCIL

ט. בועדת ההיגוי לתוכנית המתאר החדשה של מגיד אל כרום, אשר התקיימה בועדה המקומית לתכנון ולבנייה בעכו מיום 11.3.79, ביקש מר י. דוידוביץ יו"ר הועדה דאז מראש המועצה להמציא לו רשימת הבתים הנמצאים בקרבת הכביש הראשי עכו-צפת, והביע נכונות לבדוק את בקשתו ולהעמיד את קו הבנייה במרחק של 25 מטר מהכביש הנ"ל.

י. תקנון חכנית מתאר ארצית לדרכים שאושרה על ידי הכנסת בתאריך 1.8.76 קובע כי כביש ראשי אין להתיר בנייה ברצועה ברוחב של 100 מטר מאמצע הדרך יש באם אין חכנית ברת חוקף האומרת אחרת.

י"א. ביום 20.2.80 הוציאה המועצה המקומית במגיד אל כר זכר למועצה הארצית לתכנון ולבנייה ולשר הפנים והממונה על מחוז הצפון וכל סיעות הכנסת וגורמים שונים ע"מ לעזור בפיתוח בעיית הבנייה במגיד אל כרום ולהסדיר את ענין הכביש הארצי עכו-צפת ולהקטין את המרחק האוסר בנייה ע"י הכביש האזור ל-25 מטר במקום 100 מטר.

י"ב. ביום 7.6.82 הודיע לנו בכתב מזכיר המועצה הארצית לתכנון ולבנייה כי ועדת המשנה של המועצה החליטה לקבוע שקו הבנין מציר הדרך יהיה 75 מטר וזאת רק בתחום השטח של חכנית המתאר המקומית.

י"ג. מוטב לציין כי המועצה המקומית מגיד אל כרום חתמה חוזה עם הועדה המקומית לתכנון ולבנייה בעכו מיום 16.11.78 ע"מ להכין חכנית מתאר למגיד אל כרום תוך שנה מיום החתימה והטיפול נמשך עד היום הזה וטרם הופקדה החכנית למרות שמסנה 1965 טרם חל שינוי מהותי כלשהוא בחכנית המתאר המקומית המוצעת.

מאידך, נודע לי כי מר סלע, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבנייה שבעכו, מסר בפני יו"ר וחברי ועדת הפנים בכנסת מיום 12.11.85 כי ישנה חוכנית מתאר למגיד אל כרום מופקדת במשרדי הועדה המחוזית לתכנון והמיועדת לשנת 2000 עבור 24.000 חושבים.

ולאמיתו של דבר, ישנה חוכנית מתאר מוצעת בלבד המיועדת לשנת 1992 עבור 8500 חושבים בלבד.

מותר כבר לציין שבגין המצב שנוצר בכפרנו נאלצו החושבים לבנות בליה ברירה אח בתיים ללא רשיונות בנייה, דבר שגורם להם הפסדים כספיים ניכרים בגלל הקנסות ואגרות הבנייה המוכפלות וסובלים ממאסרים בפועל בנוסף לצוי ההריסה, מלבד האיסור לחיבור בתיים לרשת החשמל בהתאם לחוק החדש בענין.

י"ד. ראוי לציין גם שד"ר נפתלי אילתי הממונה לשעבר על מחוז חיפה, הקפיד בביצוע הנ-חיה של שר הפנים לשעבר המנוח משה שפירא ז"ל, אותה הנחיה קבעה "שאין להרוס בית שכבר נבנה". והוא נמנע לבצע צווי הריסה.

י"ה. בישיבת מליאת הכנסת מיום 10.11.77, החליטה להעביר את הצעת הדיון על נושא "הארועים במגיד אל כרום" בעקבות הריסת בית מקומי מיום 8/11/77 לוועדת הפנים ואיכות הסביבה, ואלה אחדות מהמסקנות שסוכם בועדה.

1. חריפות תופעות הבנייה הבלתי חוקית נובעת מהעדר פתרונות מתוכננים במשרדי הממשלה ומחדלים בהליכים של תכנון ומתן רישוי לתוכניות הבנייה.

2. ממליצה הועדה בפני משרד הפנים לשקול אפשרות להחליף את צווי ההריסה שאושרו עד כה במתן ליגליזציה למבנים שנבנו בדרך בלתי חוקית כמחווה חד פעמית.

3. זרזו ההליכים ומתן הקלות לבקשות רישוי לבנייה.

4. הרחבת שטח הבנייה ביישובים הערביים.

ובכן, מה נעשה בעקבות ההמלצות והמסקנות הנ"ל?

ובהסתמך על החלטת המועצה בישיבתה מס' 39 מיום 7/9/85 ולאחר הנימוקים דלעיל,
לבסוף, אנו פונים אליכם בבקשה כי תנקטו בפעולות מיידיות למניעת הריסת
בתים במגד אל כרום, הרי הריסת בית כאן ובית שם אינה פתרון הולם כי אם יש לפעול
בהתאם למדיניות ותכנון נכונים.

הרי השר עזר וייצמן לא התערב בתהליך בתי המשפט ודי"ר יוסף גינת עוזר השר
וייצמן לא אסף החושבים במגד אל כרום ולא הבטיח מאומה ולא אמר שהצדק במגד אל כרום
צועק עד השמים, בכדי למנוע הריסת בתים בכפר.

לכן אני דורש הקמת ועדת חקירה בראשות שופט או ועדת חקירה פרלמנטרית לחקור
את השתלשלות המאורעות בענין הריסת בתים במגד אל כרום ונושא הבנייה ללא רשיון.

אנו מקווים כי בסופו של דבר, רשויות התכנון יכירו בצדקתנו ויקבלו הצעת
הפתרון המוצעת על ידינו, וכי תוכנית המתאר תאושר ויוכלו חושבי מגד אל כרום לבנות
את בתיהם בהיתר כבל חושבי הארץ, ומאידך לאפשר הקמת ועדה לתכנון ובנייה ליישובים
הערביים בבקעת בית הכרם שמספר חושביהם כ- 30000 נפשות, כמחייב בחוק.

מה עוד שאנו חוששים כי שוב יעמוד היישוב במצב חמור בדומה לאירוע
משנת 1977.

הרי קבעו חכמי ישראל " שתקנות ניתנו בכדי לחיות בהן ולא בכדי למות בהן "

לבסוף, הינכם מוזמנים לבקר במגד אל כרום ע"מ לעמוד מקרוב על המצב
שתואר לעיל ולנקוט בצעדים המתאימים.

ב כ ב ו ד

מוחמד מנאע
יו"ר המועצה ו קומיט-מגד אל כרום

בשיבת מליאת הכנסת מיום 10.11.77 העלו חברי הכנסת יוסי שריד, אמל נאסר אל-דין וש. טולידאנו בשלוש הצעות לסדר היום את = נושא "האירועים במגיד אל כרום".

הכנסת החליטה להעביר את ההצעה לדיון בוועדת הפנים ואיכות הסביבה.

הועדה דנה בנושא בסדרת דיונים בהם השתתפו נציגי משרד הפנים, משטרת ישראל, מינהל מקרקעי ישראל והמועצה המקומית מגיד אל כרום.

ואלה המסקנות אשר סוכמו בוועדה :

1. הבניה הבלתי חוקית הפכה לתופעה חמורה ביישובים הערביים במידה המחייבת מציאת פתרונות דחופים, חריפותה של תופעה זו נובעת בעיקרה משני מקורות: האחד - מצוקת דיור המתגברת בהעדר פתרונות דיור, השני - העדר פתרונות מתוכננים במשרדי הממשלה ומחוזים קהליים של תכנון ומתן רישוי לתכניות הבניה.

2. התברר לוועדה כי המדובר הוא באלפי מבנים שנבנו ללא רשיון, חלקם על אדמות המדינה ומרביתם על אדמות פרטיות. תופעה זו מחייבת קביעת מדיניות ברורה ושיטות יעילות אשר יהיה בהן כדי להפסיק מידית את נגע הבניה הבלתי חוקית.

3. עם זאת ממליצה הועדה במשרד הפנים לשקול אפשרות להחליף את צווי ההריסה שאושרו עד כה במתן לגיטימציה למבנים שנבנו בדרך בלתי חוקית כמחווה חד-פעמית לצורך קביעת קו התחלה חדש, אשר ממנו והלאה תנקט מדיניות של יד חזקה וענישה מרחיקה כדי למנוע השנות התופעה של בנייה בלתי חוקית זאת מבלי לפגוע בחוקי המדינה ובחובה המוטלת על משרד הפנים להבטיח את קיום הסדר הציבורי לחוקי המדינה.

4. אשר למבנה אשר נהרס במגיד אל כרום ואשר שימש עילה לאירועים המצעדיים של אותו יום קובעת הועדה כי כל ההליכים המינהליים והמשפטיים היו עפ"י דין בתוקף צו בית משפט. למרות זאת קובעת הועדה כי יתכן וניתן היה בעוד זמן להמנע מהצורך בהריסת המבנה הנשוא, אם מוקדם יותר היתה נדונה האפשרות של מדיניות חדשה, המוצעת בזאת. הועדה ממליצה למשרד הפנים לשקול מדיניות חדשה אשר עיקרה יהיו:

א. מתן לגיטימציה כוללת (פרט למקרים קשים) לכל המבנים הבלתי חוקיים, בשלב התחלה לחקופה חדשה.

ב. מאידך, זירוז ההליכים ומתן הקלות לבקשות הרשוי לבניה.

ג. הרחבת שטחי הבינוי ביישובים הערביים.

1. הועדה קובעת כי בנסיבות של המקרה הנדון ועקב הצורך להבטיח את בטחונם של אזרחים שלווים בעורק ראשי, כביש עכו-צפת, העוקף את מג'דל כרום, וכתוצאה מפגיעה במכוניות אזרחיות וצבאיות אשר נסעו בכביש, פעלה המשטרה בהתאם למוטל עליה כדי להגן על האזרחים ועל הסדר הטוב.

2. מידת השימוש בכוח לצורך החזרת הסדר על ידי המשטרה לא עברה את הפרופורציה הסבירה בנסיבות של המקרה הנדון. מידת השימוש בכוח מצד המשטרה הוכתבה"י מתפרעים, תושבי מגד אל כרום, אשר סכנו את בטחונם של אזרחים שלווים. שנסעו בכביש עכו-צפת, ושל השוטרים אשר מלאו את תפקידם, לדעת הועדה בנסיבות של אותו אירוע אין תושבי מגד אל כרום יכולים להלין על המשטרה, גם אם במקרה זה או אחר, בבית זה או אחר, נפגעו תלונות, זלזול ורמיזות. רק טבעי הדבר שכאשר מתפרעים מידים אבנים בשוטרים המבצעים את חובתם בשמירת הסדר, יפעלו שוטרי ישראל במהירות ובהחלטיות כדי להשיג את המתפרעים ולעצורם לצורך הבאתם לדיון. אם צורך מנוסחם המשיכו המתפרעים לידות אבנים מתוך חצרות ומבנים, מחובתם של השוטרים לחדור לחצרות ולמבנים בכדי למנוע את המשך ההתפרעות.

מאבק כזה בין מתפרעים המשתמשים בחצרות ובבתים כבסיסים להתפרעותם לבין שוטרים המתגוננים בעת מילוי תפקידם, מטבעו עלול לגרום לנזק פה ושם.

"ומי שבא לבקש את הצדק חייב להוכיח שידיו נקיות".

4. הועדה משוכנעת כי תושבי מגד אל כרום נושאים באחריות המלאה להתפתחות המצער הזאת וכי התקפתם את המשטרה היא אשר יצרה את הנסיבות שכתוצאה מהן נפגעו בחים פה ושם ונגרם נזק לרכוש.

5

5. אשר למקרה החליטה הועדה לא להכנס לדיון לכך גית ואירוע הקשור לפגיעה שהביאה למצב הטרגי במגד אל כרום, זאת בשל החובה להמתין עד סיום החקירה המשפטית בנסיבות המקרה הנדון, רק לאחר קבלת מסקנות החקירה המשפטית הנוגעות למקרה הטרגי יהיה מקום לדון בנושא שנית.

ממא

ואלה המסקנות אשר סוכמו בוועדה :

1. א. הבניה הבלתי חוקית ביישובים הערביים, המונה אלפי מבנים שנבנו ללא היתר בניה, הפכה לתופעה חמורה רבת ממדים המחייבת מציאת פתרונות דחופים.
- ב. הגורמים העקריים לתופעה זו הנם חוסר קרקע מתוכננת לבניה למגורים ; צמצום אזורי הבניה למגורים ; העדר פתרונות דיור מתוכננים ע"י משרד הממשלה הנוגעים בדבר וחוסר שיתוף פעולה בינם לבין הרשויות המקומיות שמרביתן אינן מגלות יוזמה מספקת בנושא זה ; הליכי תכנון מסורבלים ובלתי יעילים בנוסף למחדלים בהכנת ובאשור תכניות מתאר מקומיות .
- ג. הבניה הבלתי חוקית פוגעת

ומכשילה תכנון מקומי יעיל ומתאים, פוגעת ברווחת תושבי המקום, מקפחת אפשרויות מתן שירותים מוציאים לפועל ברמה הנדרשת, מזיקה ומקשה על התכנון האזורי, ועל כן ההכרה בקביעת וקנה הגנה מדיניות ברורה ושיטתית להסרת גורמיה של תופעה זו ובד בבד למניעתה ולהפסקתה המידית של הבניה הבלתי חוקית ע"י נקיטת פעולות המחויבות עפ"י הדין.

ד. עם זאת הוועדה ממליצה בפני שר הפנים כי יבדוק מחדש את כל צווי ההרשמה שנחננו ע"י בתי המשפט במחוז הצפון העומדים ומלווים מאז ועדיין לא בוצעו ולוודא אם לא ניתן לאפשר מבחינה תכנונית להחיר את קיומם של אותם מבנים באותם התנאים שימצאו הכרחיים.

2. אשר למבנה אשר נהרס במגד אל כרום ואשר היווה את הסיבה לאורעים המצערים של אותו יום קובעת הוועדה כי ההליכים המנהליים בוצעו עפ"י דין, והייגו בבצוע צו חקף של בית משפט, אולם, לא נענתה הוועדה לפסיקת השקולים התכנוניים, אשר לפי דברי נציגי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון מנעו מתן היתר, ומניעת הריסת ביתו של תושב מגד אל כרום.

3. לא שוכנעה הוועדה כי ההחלטה על הפעלת הכח המשטרי ובדרך שתופעל נשקלו כראוי ע"י הרשות ברת הסמכות העליונה שבאחריותה נושא זה.

4. כאשר מתפרעים מידים אבנים, בשוטרים המבצעים את תפקידם, וחוסמים או גורמים לחסימת דרך צבורית ולהפרעת הסדר ושלוש הצבור, כפי שארע באותו יום, ושאינו המשטרה לפעל בכח סביר הנדרש לשם מניעת פעולות אלה, להחזרת הסדר ושלוש הצבור ולמעצרים של הצבירינים, מאידך, לא שוכנעה הוועדה כי הכח המשטרי אשר הופעל במקום, הופעל באותה מידת פקוח הנדרשת במקרים כאלה.

5. אין הוועדה מוצאת לנכון להביע דעה בנושאים הבאים המהווים או יהוו נושאים לברור משפטי בפני בית משפט מוסמך אשר יקבע את העובדות והמסקנות בדרך משפטית עפ"י דין:

א. פגיעתו של המנוח אחמד עלי מסרי ונסיבות פטירתו.

ב. הפגיעות האלימות בבתיים ובתכולתם, מספר הבתים שנפגעו וזהותם.

6. מכל מקום, בנסיבות המקרה הועדה ממליצה בפני שרי הפנים והמשפטים לברר אפשרות; לפנים משורת הדין, להעניק פיצוי לאותם מתושבי מגד אל כרום אשר נפגעו באדוץ הנדון, על לא עוול בכפם ושלא היו מעורבים בפעילות בלתי חוקית.

[illegible][illegible]

מדינת ישראל
משרד הפנים

ירושלים, יג' בכסלו תשמ"ו
26 בנובמבר 1985

המשנה למנהל הכללי

121

אלו אדרי יי גולני, מנהל מינהל התכנון
מר אי מרינוב, מנהל מינהל השרות לאיכות הסביבה
מר יי אגשי, סמנכ"ל לאסכולות
מר אי שפט, תיועץ המשפטי
מר ג' נחומוב, חשב המשרד

הנדון: דו"ח צוות עבודה-בניה בלתי חוקית

הנכם מוזמנים לישיבה אשר התקיימה ביום א' 8.12.85
בשעה 10.00 בבקר באולם הישיבות.

לנסה סיועה לעיונכם ואודה לכם על השלמות/שינויים
בעת הדיון.

בברכה,
יעקב מרקוביץ

1. חוק התכנון והבניה בישראל נושק בבעיות יום-יום של אזרחים, חברות וגופים שונים במדינה ובמערכת מגיעים עם רשויות הממשל. חוק זה מהווה את אחד הצירים המרכזיים של פעילות הרשויות המקומיות ומשרד הפנים ובחשיבותו הלאומית הוא חופס, לדעתנו, את המקום הראשון בין החוקים הקובעים את דמותם הפיזית של הערים, המושבות, העיירות והכפרים במדינה.
2. מבלי להכנס לבדיקה מעמיקה ניתן לקבוע בודאות כי קיימות הפרות רבות של החוק ברמות שונות ובעיקר ע"י יוזמים-אזרחים, חברות וגופים. מחקר שפורסם לאחרונה ונעשה ע"י שלושה מומחים לתכנון ערים מהטכניון מצביע על בניה בלתי חוקית נרחבת, מתן אישורים שלאחר מעשה, היעדר בקורת מחמת משאבים בלתי מספיקים ודרכי אכיפה והענשה של עבריינים שאינן הולמות את הצרכים. "עקב כך - מציין המחקר - נכשלה במידה רבה אכיפת החוק כגורם מרתיע נגד בניה בלתי-חוקית וכתמריץ למלוי צרכי התכנית" (הארץ 29.3.85).
3. גם מאמצי האכיפה המועטים והמבודדים אשר משרדנו נסה לקיים בשנים האחרונות נכשלו בראיה כוללת, אף כי היו הצלחות במקרים שונים ובתיקים משפטיים. די אם נציין כדוגמה כי מתוך 25 צווי הריסה מינהליים אשר הוצאו ע"י הממונה על מחוז חיפה מאז 1981 בוצע צו אחד בלבד. מאות מבנים שבניתם בלתי חוקית עומדים על חלם ופסקי-דין של בתי משפט אינם מבוצעים. הרושם המתקבל הוא כי גורמים שונים תורמים למצב דברים זה ובכלל זאת:
 - (א) התעלמות ו/או אי התערבות של ועדות התכנון והבניה המקומית מהפרות החוק.
 - (ב) מכשולים בהליך המנהלי לטיפול בעבירות בניה הגורמים להתארכותו ואשר אינם מאפשרים התערבות מינהלית מהירה ואפקטיבית לעצירת הפרת הבניה או ביטולה.
 - (ג) אי ביצוע הריסה ע"י הבעלים בהתאם לפסקי-דין של בתי-המשפט.
 - (ד) לחצים והתערבות של אישים, מחוץ למשרד, כדי למנוע ביצוע צווי הריסה במגזר המיעוטים.
 - (ה) העדר מדיניות ענישה מרתיעה.

4. הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מוסמכת וחייבת לפקח על עבודה הועדות המקומיות שבתחומה ולהורות להם לעשות את כל הדרוש למלוי דרישות החוק (סעיף 28 לחוק) ולשם כך יש בידי מינהלי המחוזות הכלים הבאים :-
 - (א) נציגי שר הפנים הם חברים בוועדות המקומיות ובתפקידם זה הם יכולים לשמש גורם משפיע למלוי דרישות החוק ולאכיפתו.
 - (ב) מפקחי בניה של לשכות התכנון המחוזיות ותובעים בהגיעות המוגשות על ידם.
 - (ג) הסתייעות בסיירת הירוקה בשטחים הפתוחים.
5. המשאבים שבידי משרדנו הם דלים ובלתי מספיקים ובשנים האחרונות חלה שחיקה נוספת בהם כלהלן : -
 - (א) קטן מספר המפקחים בלשכות התכנון והבניה, מ-12 ל-6, במחוז הדרום ובמחוז ירושלים אין מפקחים.
 - (ב) צמצום רכב הפיקוח במחוזות.
 - (ג) אין תקציבים מספיקים למימון פעולות פיקוח, שמאות, ביצוע צוי הריסה, העסקת תובעים על הפרות בניה מטעם הועדות המחוזיות.
6. בלשכות המחוזיות לתכנון ולבניה קיימת תחושת חוסר-אונים ותסכול, שהרי המצב הקיים מסכל את המאמץ התכנוני העצום המושקע. הדיון אשר התקיים במינהל התכנון ביום 27.1.85 משקף את המצב במחוזות ואת העמדות של מתכנני המחוזות :-
 - (א) חוסר מדיניות מכוונת ומנחה לגבי הטיפול בעבירות בניה שתיקבע בדרג הגבוה ביותר, היינו שר או ע"י הממשלה, על-מנת למנוע לחצים והתערבות של אישים למניעת ביצוע צוי הריסה. כאשר מחליטים על הריסה יש לבצעה הלכה למעשה דבר שימש כגורם מרתיע.
 - (ב) הריסה היא סופו של תהליך, יש להתערב בתחילתו כדי למנוע אותו וזאת ע"י השפעה בוועדות המקומיות בהן מיוצגים כנציגי שרים.
 - (ג) פיקוח-על יזום על הועדות המקומיות והתערבות רק במקרים שבהם החריגה גדולה ובולטת. במקרים רבים הועדה המקומית עצמה מעורבת בבניה בלתי חוקית.

ד) יש להבדיל בין בניה בלתי חוקית בסקטור היהודי המחבטא בדרך כלל בחריגה באחוזי בניה לעומת הסקטור הערבי בו היקף הבעיה, השפעתה וחריפותה גדולים יותר - הצבת בנינים על תואי דרך או על אדמות המדינה.

ה) ההליך המינהלי לטיפול בעבירות בניה שהיה אמור להיות מהיר יותר מתארך כמעט כמו ההליך השיפוטי.

ו) את ביצוע ההריסה בסוף ההליך השיפוטי יש להטיל על משרד הפנים ולא על הבונה שאינו מבצעה, אולם יש לתת את הסיוע והכלים המתאימים לכך.

ז) קיים חוסר בכח אדם מספיק ומתאים. קיים פער עצום בין כח האדם העומד לרשות המחוז לעומת זה העומד לרשות הרשויות המקומיות במחוז.

ח) ניהול משק סגור בנושא הפיקוח כאשר הכספים מקנסות יועברו למשרד הפנים למימון פעולות הפיקוח ולא לרשויות המקומיות כפי שנהוג עד כה. דבר זה קיים ביחידה לאכיפת חוק ההתישבות של משרד החקלאות וביחידה למניעת זיהום ים שבשירות לשמירת איכות הסביבה.

ט) קביעת נוהל אחיד וקריטריונים לטיפול בעבירות בניה כולל ניהול יומן פיקוח שהינו בעל ערך הן לביקורת והן לעדות בבית משפט.

י) לחייב הצהרה של מהנדס הועדה שהתכנית בבדקה ומתבצעת בהתאם לרשיון.

יא) מתפקידה של הלשכה המחוזית להכנן ואין היא בנויה לפיקוח. יש להטיל את הפיקוח על אגף אחר, אולי האגף לשרותי חרום ?

יב) מוצע להקים בתי משפט מיוחדים לעבירות בניה.

יג) יש לגרום להקברה מתאימה בנושא הפיקוח בעתונות, בטלביזיה ובכלי הקשורת אחרים. לערוך ימי עיון לכל צוותי הועדות המקומיות.

יד) יש לתת למחכנן המחוז מעמד וטמכות בנושא הפיקוח.

טו) לגרום לפישוט התכניות והגמשתן מבלי לפגוע בחוכנן דבר שיתן פתרון לחלק מהבעיות.

טז) תאום בנושא הפיקוח בין המחוזות הגובלים כדי לסגור את הנושא בתפר שביניהם.

יז) להסתמך על חוקים אחרים מלבד חוק התכנון והבניה כשמדברים על פיקוח כמו: חוק גנים לאומיים ושמורות טבע וחוק העתיקות.

יח) חלוקת תפקידים בנושא אכיפת החוק בין הועדות המחוזיות לוועדות המקומיות תוך קביעת מדיניות מחייבת לוועדות המקומיות.

7. שאלת הפיקוח על ביצוע הוראות החוק חוזרת ועולה כל השנים. בשנת 1977 הוחלט לארגן את מינהל התכנון ע"י הקמת שלושה אגפים: אגף תכניות; אגף פרוגרמות ואסטרטגיות תכנון ואגף למעקב ופיקוח תכנוני, אשר אמור היה לקיים את הפיקוח ברמה הארצית. ברם הקמת האגף לא יצאה אל הפועל. מבקר המדינה בדו"ח מס' 33 משנת 1983 כותב: -

"אין בדרג הארצי פיקוח שיטתי על ביצוע הוראות החוק בדרג המחוזי והמקומי. הפיקוח מצטמצם בבדיקת תכניות ע"י שני עובדי מינהל התכנון לפני אישורן. עוד בדו"ח השנתי 24(עמ' 563) הצביע מבקר המדינה, כי רצוי להקים יחידת מטה למעקב, לתכנון ולביקורת שהאפשר בשעת הצורך למועצה הארצית לנקוט במישרין צעדים לאכיפת החוק (עמ' 264).

8. בדיון אשר התקיים במשרד ביום 2.1.83 בהשתתפות המפקח הכללי של המשטרה, מפקד מג"ב ומנהל רשות שמורות הטבע נידון בהרחבה נושא אכיפת חוק התכנון והבניה, תוך התייחסות לבניה הבלתי חוקית ושאלת ביצוע צוי הריסה. הדיון סוכם כלהלן: -

א) האחראי, המוביל, המכוון, המתאם ובעל הסמכויות בנושא אכיפת החוק הוא הממונה על המחוז.

ב) כל המידע בנושא המועבר ע"י הגופים השונים פקחים, משטרה, מג"ב, סירות וכו' חייב, להחרוז במחוז. כל ממונה יודיע למשרד הראשי, על דרך התארגנותו בנדון.

ג) אין כל הגבלה מטעם השר או המשרד על ביצוע אכיפת חוק התכנון והבניה.

ד) אם בדעת הממונה על המחוז להפעיל צו הריסה משפטי יודיע על כך לשר או למנכ"ל כשבוע ימים לפני הביצוע. אם תהיה סיבה לעיכוב או לשינוי העיתוי - יקבל הממונה הודעה על כך תוך 2-3 ימים. צוי הריסה מינהליים צריכים להיות מופעלים בעוד העבירות באיבן באורח שוטף ומתמיד.

ה) המשטרה ומג"ב יסייעו בגילוי ובזמן ביצוע צו ההריסה המינהלי או המשפטי.

ו) כאשר יפנה הממונה על המחוז בבקשת סיוע למשטרה יהיה הדבר לאחר מתן ההודעה למשרד ולאחר שהמשרד לא ביקש במועד לעכב או לדחות. עובדת מתן ההודעה למשרד תצוין בפני המשטרה בבקשה למתן הסיוע.

ז) המשטרה תבדוק האמינות המשפטית של הצו תוך 3 ימים מיום קבלת הבקשה לסיוע, ותשיב לממונה. רק במקרה של פגם משפטי יתקיים ביורור בטרם הושטת הסיוע.

ח) הציוד לביצוע ההריסות יסופק ע"י מ.מ.י. או מ.ע.צ. לפי הענין.

ט) הסיירת הירוקה מוכנה לפעול במשך 6 חדשים בכל המחוזות. כל ממונה על מחוז יסקול אם בכוונתו להשתמש בשרותי הסיירת הירוקה אם לאו ויודיע למשרד הראשי תוך שבועיים.

המלצות

1. אכיפת חוק התכנון והבניה הוא נושא רחב היקף והפרות חוק קיימות ברמת המקור של התכנון וברמת המיקרו. המשרד חייב להתארגן לצורך כך, ולהקדיש משאבים כדי להתמודד עם הבעיה.

2. הפקוח על הבניה הוא אחד המרכיבים של אכיפת החוק. המשרד אינו בא במקום הרשות המקומית והפקוח אשר עלי: להפעיל הוא מטבע הדברים מוגבל וסלקטיבי. תפקידי הפקוח ברמה הארצית:

א) גיבוש הצעות למדיניות אכיפת החוק והפעלת הפקוח.

ב) גיבוש סולם עדיפויות לטיפול בעבירות בניה.

ג) פקוח, והנחיה ומעקב אחר הפקוח ברמה המחוזית.

ד) איסוף מידע על הפרות בניה, ניתוחו והפקת לקחים.

~~ה) מעקב אחר חריגות משמעותיות~~

~~ו) גיבוש הנחיות להביעה לגבי הענשים שידושו (חריטה, כפל שול) והמאס לעבירות~~

~~השונות.~~

ז) תאום הסדרים עם משטרת ישראל, מינהל מקרקעי ישראל והסיירת הירוקה בכל הנוגע לביצוע צוי הריטה.

ח) יצוג המשרד כלפי רשות שמורות הטבע בכל הנוגע להפעלת הסיירת הירוקה, חכנית עבודה ודיווח.

הנחיה מקרה טיפוס חלוקה
תפקידי הפקוח ברמה המחוזית:

א) פקוח יזום מטעם הועדה המחוזית לגבי פרויקטים מיוחדים.

ב) פקוח מדגמי על ביצוע הפיקוח של הועדות המקומיות.

ג) פקוח על סמך תלונות אזרחים או טענותיהם בדבר העדר עשיה של הועדה המקומית או עשיה לא מספקת.

ד) דווח לרמה הארצית.

3. מומלץ להקים יחידת מטח לפקוח על הבניה במשרד הראשי אשר הכלול בשלב ראשון 3 עובדים - תמונה, יועץ משפטי ועוזר מינהלי. לרשות היחידה יועמד רכב והקציב שיאפשר תשלומי הוצאות לביצוע צוי הריסה, רכישת ציוד וצילומי אוויר, בצוע השתלמויות והדרכה למפקחי-בניה, להפעיל את העובדים במסגרת הסכם קבלני באם לא ניתן לקבוע משרות תקניות.
4. לקבוע מסגרת תקציבית להפעלת הפקוח על הבניה ובשלב ראשון לנצל את ההקנסות מאגרות הבניה בשטחים הגליליים בהיקף חזוי של 40-50 מליון שקל. במקביל לפעול כדי שהקנסות המוטלים ע"י בחי המשפט בשל הפרות חוק התכנון והבניה, בתביעות המוגשות ע"י נציגי המשרד ייועדו לכסוי ההוצאות הכרוכות בהפעלת הפקוח.
5. להכפיף את יחידת המטה למינהל התכנון.
6. להסתייע ביחידה לזיהום ים ובאמצעים העומדים לרשותה (רשת אלחוט, ג'יפים) לצרכי דווח על הפרות חוק התכנון והבניה ולמבצעים מיוחדים שיתואמו מראש.
7. לאייש כל המשרות הפנויות של מפקחי הבניה במחוזות, לאייש את נציגי שר הפנים בועדות המקומיות לתכנון ובניה ולקבוע תשלומי הוצאות למשתתפים.

לוטה:

דו"ח פקוח במחוז הדרום מיום 8.1.85
חזכיר על אכיפת חוק התכנון והבניה - מחוז חיפה מיום 9.5.85
מסגרת תקציבית להקמת והפעלת יחידת המטה
גלוי דעה - "לעצור נגע הבניה הבלתי חוקית"

מדינת ישראל
משרד הפנים

ירושלים, יג' בכסלו תשמ"ו
1985

המשנה למנהל הכללי

121

אלו אדרי יי גולני, מנהל מינהל התכנון
מר א' מרינוב, מנהל מינהל השירות לאיכות הסביבה
מר יי אגסי, ממנהל לאמריקה
מר א' שטת, היועץ המשפטי
מר ג' נחמוב, חשב המשרד

מכרז: דריה צוות עבודה-בניה בלתי חוקית

הנכח מוזמנים לישיבה אשר תתקיים ביום א' 0.12.85
בשעה 10.00 בבקר באולם הישיבות.

.. לוסת טיועה לעיונכם ואודה לכם על השלמות/שינויים
בעת הדיון.

בברכה,

יעקב מרקוביץ

1. חוק התכנון והבניה בישראל נושק בבעיות יום-יום של אזרחים, חברות וגופים שונים במדינה ובמערכת מגעיהם עם רשויות הממשל. חוק זה מהווה את אחד הצירים המרכזיים של פעילות הרשויות המקומיות ומשרד הפנים ובחשיבותו הלאומית הוא תופס, לדעתנו, את המקום הראשון בין החוקים הקובעים את דמותם הפיזית של הערים, המושבות, העיירות והכפרים במדינה.
2. מבלי להכנס לבדיקה מעמיקה ניתן לקבוע בודאות כי קיימות הפרות רבות של החוק ברמות שונות ובעיקר ע"י יוזמים-אזרחים, חברות וגופים. מחקר שפורסם לאחרונה ונעשה ע"י שלושה מומחים לתכנון ערים מהטכניון מצביע על בניה בלתי חוקית נרחבת, מתן אישורים שלאחר מעשה, היעדר בקורת מחמת משאבים בלתי מספיקים ודרכי אכיפה והענשה של עבריינים שאינן הולמות את הצרכים. "עקב כך - מציין המחקר - נכשלה במידה רבה אכיפת החוק כגורם מרתיע נגד בניה בלתי-חוקית וכתמריץ למלוי צרכי התכנית" (הארץ 29.3.85).
3. גם מאמצי האכיפה המועטים והמבודדים אשר משרדנו נסה לקיים בשנים האחרונות נכשלו בראיה כוללת, אף כי היו הצלחות במקרים שונים ובתיקים משפטיים. די אם נציין כדוגמה כי מתוך 25 צווי הריסה מינהליים אשר הוצאו ע"י הממונה על מחוז חיפה מאז 1981 בוצע צו אחד בלבד, מאות מבנים שבניתם בלתי חוקית עומדים על תלם ופסקי-דין של בתי משפט אינם מבוצעים. הרושם המתקבל הוא כי גורמים שונים תורמים למצב דברים זה ובכלל זאת:
 - (א) התעלמות ו/או אי התערבות של ועדות התכנון והבניה המקומית מהפרות החוק.
 - (ב) מכשולים בתהליך המנהלי לטיפול בעבירות בניה הגורמים להתארכותו ואשר אינם מאפשרים התערבות מינהלית מהירה ואפקטיבית לעצירת הפרת הבניה או ביטולה.
 - (ג) אי ביצוע הריסה ע"י הבעלים בהתאם לפסקי-דין של בתי-המשפט.
 - (ד) לחצים והתערבות של אישים, מחוץ למשרד, כדי למנוע ביצוע צווי הריסה במגזר המיעוטים.
 - (ה) העדר מדיניות ענישה מרתיעה.

4. הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מוסמכת וחייבת לפקח על עבודת הועדות המקומיות שבתחומה ולהורות להם לעשות את כל הדרוש למלוי דרישות החוק (סעיף 28 לחוק) ולשם כך יש בידי מינהלי המחוזות הכלים הבאים :-

(א) נציגי שר הפנים הם חברים בוועדות המקומיות ובתפקידם זה הם יכולים לשמש גורם משפיע למלוי דרישות החוק ולאכיפתו.

(ב) מפקחי בניה של לשכות התכנון המחוזיות והובעים בתביעות המוגשות על ידם.
(ג) הסתייעות בסירת הירוקה בשטחים הפתוחים.

5. המשאבים שבידי משרדנו הם דלים ובלתי מספיקים ובשנים האחרונות חלה שחיקה נוספת בהם כלהלן : -

(א) קטן מספר המפקחים בלשכות התכנון והבניה, מ-12 ל-6, במחוז הדרום ובמחוז ירושלים אין מפקחים.

(ב) צמצום רכב הפיקוח במחוזות.

(ג) אין תקציבים מספיקים למימון פעולות פיקוח, שמאות, ביצוע צוי הריסה, העסקת חובעים על הפרות בניה מטעם הועדות המחוזיות.

6. בלשכות המחוזיות לתכנון ולבניה קיימת תחושת חוסר-אונים ותסכול, שהרי המצב הקיים מסכל את המאמץ התכנוני העצום המושקע. הדיון אשר התקיים במינהל התכנון ביום 27.1.85 משקף את המצב במחוזות ואת העמדות של מהכנבי המחוזות :-

(א) חוסר מדיניות מכוונת ומנחה לגבי הטיפול בעבירות בניה שתיקבע בדרג הגבוה ביותר, היינו שר או ע"י הממשלה, על-מנת למנוע לחצים והתערבות של אישים למניעת ביצוע צוי הריסה. כאשר מחליטים על הריסה יש לבצעה הלכה למעשה דבר שימש כגורם מרתיע.

(ב) הריסה היא סופו של ההליך, יש להתערב בתחילתו כדי למנוע אותו וזאת ע"י השפעה בוועדות המקומיות בהן מיוצגים כנציגי שרים.

(ג) פיקוח-על יזום על הועדות המקומיות והתערבות רק במקרים שבהם החריגה גדולה וכולעת. במקרים רבים הועדה המקומית עצמה מעורבת בבניה בלתי חוקית.

ד) יש להבדיל בין בניה בלתי חוקית בסקטור היהודי המתבטאת בדרך כלל בחריגה באחוזי בניה לעומת הסקטור הערבי בו היקף הבעיה, השפעתה וחריפותה גדולים יותר - הצפת בנינים על תואי דרך או על אדמות המדינה.

ה) ההליך המינהלי לטיפול בעבירות בניה שהיה אמור להיות מהיר יותר מתארך כמעט כמו ההליך השיפוטי.

ו) את ביצוע ההריסה בסוף ההליך השיפוטי יש להטיל על משרד הפנים ולא על הבונה שאינו מבצעה, אולם יש לתת את הסיוע והכלים המתאימים לכך.

ז) קיים חוסר בכח אדם מספיק ומתאים. קיים פער עצום בין כח האדם העומד לרשות המחוז לעומת זה העומד לרשות הרשויות המקומיות במחוז.

ח) גיהול משק סגור בנושא הפיקוח כאשר הכספים מקנסות יועברו למשרד הפנים למימון פעולות הפיקוח ולא לרשויות המקומיות כפי שנהוג עד כה. דבר זה קיים ביחידה לאכיפת חוק ההתיישבות של משרד החקלאות וביחידה למניעת זיהום ים שבשירות לשמירת איכות הסביבה.

ט) קביעת נוהל אחיד וקריטריונים לטיפול בעבירות בניה כולל גיהול יומן פיקוח שהינו בעל ערך הן לביקורת והן לעדות בבית משפט.

י) לחייב הצהרה של מהנדס הועדה שהתכנית גבדקה ומתבצעת בהתאם לרשיון.

יא) מתפקידה של הלשכה המחוזית לתכנן ואין היא בנויה לפיקוח. יש להטיל את הפיקוח על אגף אחר, אולי האגף לשרותי חרום ?

יב) מוצע להקים בתי משפט מיוחדים לעבירות בניה.

יג) יש לגרום להקברה מתאימה בנושא הפיקוח בעתונות, בטלביזיה ובכלי תקשורת אחרים. לערוך ימי עיון לכל צוותי הועדות המקומיות.

יד) יש לתת למתכנן המחוז מעמד וסמכות בנושא הפיקוח.

טו) לגרום לפישוט התכניות והגמשתן מבלי לפגוע בתוכנן דבר שיתן פתרון לחלק מהבעיות.

טז) תאום בנושא הפיקוח בין המחוזות הגובלים כדי לסגור את הנושא בתפר שביניהם.

יז) להסתמך על חוקים אחרים מלבד חוק התכנון והבניה כשמדברים על פיקוח כמו: חוק גנים לאומיים ושמורות טבע וחוק העתיקות.

יח) חלוקת תפקידים בנושא אכיפת החוק בין הועדות המחוזיות לוועדות המקומיות תוך קביעת מדיניות מחייבת לוועדות המקומיות.

7. שאלת הפקוח על ביצוע הוראות החוק חוזרת ועולה כל השנים. בשנת 1977 הוחלט לארגן את מינהל התכנון ע"י הקמת שלושה אגפים: אגף תכניות; אגף פרוגרמות ואסטרטגיות תכנון ואגף למעקב ופיקוח תכנוני, אשר אמור היה לקיים את הפיקוח ברמה הארצית. ברם הקמת האגף לא יצאה אל הפועל. מבקר המדינה בדו"ח מס' 33 משנת 1983 כותב: -

"אין בדרג הארצי פיקוח שיטתי על ביצוע הוראות החוק בדרג המחוזי והמקומי. הפיקוח מצטמצם בבדיקת תכניות ע"י שני עובדי מינהל התכנון לפני אישורן. עוד בדו"ח השנתי 24(עמ' 563) הצביע מבקר המדינה, כי רצוי להקים יחידת מטה למעקב, לתכנון ולביקורת שתאפשר בשעת הצורך למועצה הארצית לנקוט במישרין צעדים לאכיפת החוק (עמ' 264).

8. בדיון אשר התקיים במשרד ביום 2.1.83 בהשתתפות המפקח הכללי של המשטרה, מפקד מג"ב ומנהל רשות שמורות הטבע נידון בהרחבה נושא אכיפת חוק התכנון והבניה, חוק התייחסות לבניה הבלתי חוקית ושאלת ביצוע צוי הריסה. הדיון סוכם כלהלן: -

א) האחראי, המוביל, המכוון, המתאם ובעל הסמכויות בנושא אכיפת החוק הוא הממונה על המחוז.

ב) כל המידע בנושא המועבר ע"י הגופים השונים פקחים, משטרה, מג"ב, סירית וכו' חייב, להתרכז במחוז. כל ממונה יודיע למשרד הראשי, על דרך התארגנותו בנדון.

ג) אין כל הגבלה מטעם השר או המשרד על ביצוע אכיפת חוק התכנון והבניה.

ד) אם בדעת הממונה על המחוז להפעיל צו הריסה משפטי יודיע על כך לשר או למנכ"ל כשבוע ימים לפני הביצוע. אם תהיה סיבה לעיכוב או לשינוי העיתוי - יקבל הממונה הודעה על כך תוך 2-3 ימים. צוי הריסה מינהליים צריכים להיות מופעלים בעוד העבירות באיבן באורח שוטף ומתמיד.

ה) המשטרה ומג"ב יסייעו בגילוי ובזמן ביצוע צו ההריסה המינהלי או המשפטי.

ו) כאשר יפנה הממונה על המחוז בבקשת סיוע למשטרה יהיה הדבר לאחר מתן ההודעה למשרד ולאחר שהמשרד לא ביקש במועד לעכב או לדחות. עובדת מתן ההודעה למשרד תצוין בפני המשטרה בבקשה למתן הסיוע.

ז) המשטרה תבדוק האמינות המשפטית של הצו תוך 3 ימים מיום קבלת הבקשה לסיוע, ותשיב לממונה. רק במקרה של פגם משפטי יתקיים בירור בטרם הושטת הסיוע.

ח) הציוד לביצוע ההריסות יסופק ע"י מ.מ.י. או מ.ע.צ. לפי הענין.

ט) הסיירת הירוקה מוכנה לפעול במשך 6 חדשים בכל המחוזות. כל ממונה על מחוז יסקול אם בכוונתו להשתמש בשרותי הסיירת הירוקה אם לאו ויודיע למשרד הראשי תוך שבועיים.

המלצות

1. אכיפת חוק התכנון והבניה הוא נושא רחב היקף והפרות חוק קיימות ברמת המקור של התכנון וברמת המיקור. המשרד חייב להתארגן לצורך כך, ולהקדיש משאבים כדי להתמודד עם הבעיה.

2. הפקוח על הבניה הוא אחד המרכיבים של אכיפת החוק. המשרד אינו בא במקום הרשות המקומית והפקוח אשר עלי; להפעיל הוא מטבע הדברים מוגבל וסלקטיבי. תפקידי הפקוח ברמה הארצית:

- א) גיבוש הצעות למדיניות אכיפת החוק והפעלת הפקוח.
- ב) גיבוש סולם עדיפויות לטיפול בעבירות בניה.
- ג) פקוח, הנחיה ומעקב אחר הפקוח ברמה המחוזית.
- ד) איסוף מידע על הפרות בניה, ניתוחו והפקת לקחים.
- ה) מעקב אחר חריגות משמעותיות.
- ו) גיבוש הנחיות לתביעה לגבי הענשים שידרשו (הריסה, כפל שו"ף) בהתאם לעבירות השונות.
- ז) תאום הסדרים עם משטרת ישראל, מינהל מקרקעי ישראל והסיירת הירוקה בכל הנוגע לביצוע צוי הריסה.
- ח) יצוג המשרד כלפי רשות שמורות הטבע בכל הנוגע להפעלת הסיירת הירוקה, תכנית עבודה ודיווח.

תפקידי הפקוח ברמה המחוזית:

- א) פקוח יזום מטעם הועדה המחוזית לגבי פרויקטים מיוחדים.
- ב) פקוח מדגמי על ביצוע הפיקוח של הועדות המקומיות.
- ג) פקוח על סמך תלונות אזרחים או טענותיהם בדבר העדר עשיה של הועדה המקומית או עשיה לא מספקת.
- ד) דווח לרמה הארצית.

2, 3. מומלץ להקים יחידת מטה לפקוח על הבניה במשרד הראשי אשר תכלול בשלב ראשון 3 עובדים - ממונה, יועץ משפטי ועוזר מינהלי. לרשות היחידה יועמד רכב ותקציב שיאפשר תשלומי הוצאות לביצוע צוי הריסה, רכישת ציוד וצילומי אוויר בצוע השתלמויות והדרכה למפקחי-בניה, להפעיל את העובדים במסגרת הסכם קבלני באם לא ניתן לקבוע משרות תקניות.

4. לקבוע מסגרת תקציבית להפעלת הפקוח על הבניה ובשלב ראשון לנצל את ההכנסות מאגרות הבניה בשטחים הגליליים בהיקף חזוי של 40-50 מליון שקל. במקביל לפעול כדי שהקנסות המוטלים ע"י בתי המשפט בשל הפרות חוק התכנון והבניה, בתביעות המוגשות ע"י נציגי המשרד ייועדו לכסוי ההוצאות הכרוכות בהפעלת הפקוח.

5. להכפיף את יחידת המטה למינהל התכנון.

6. להסתייע ביחידה לזיהום ים ובאמצעים העומדים לרשותה (רשת אלחוט, ג'יפים) לצרכי דווח על הפרות חוק התכנון והבניה ולמבצעים מיוחדים שיתואמו מראש.

7. לאייש כל המשרות הפנויות של מפקחי הבניה במחוזות, לאייש את נציגי שר הפנים בועדות המקומיות לתכנון ובניה ולקבוע תשלומי הוצאות למשתתפים.

לוטה:

דו"ח פקוח במחוז הדרום מיום 8.1.85
תזכיר על אכיפת חוק התכנון והבניה - מחוז חיפה מיום 9.5.85
מסגרת תקציבית להקמת והפעלת יחידת המטה
גלוי דעת - "לעצור נגד הבניה הבלתי חוקית"

מי-עמי

מושב שיתופי של העובד הציוני
דאר נע מנשה 37-865
טלפונים: 8 - 7 - 52306-063

כתשוכה נא לחזיר:
18/3154 ססי

תאריך 14.11.85

18-11-85
לכבוד

הוועדה המקומית עירון
כפר קרע.

לכבוד
מר גלדנר
הממונה על המחוז
משרד הפנים חיפה.

אדון נכבד,

2053

הנדון: התחלת בניה בסמוך למי-עמי.

ברצוני לדווח על התחלת בניה בגוש 20355, בסמוך לחמישה מבנים, בשלבי
בניה שונים, עליהם דיווחנו בעבר. ככל הנראה נמשכת הבניה במרץ רב. למיטב
ידיעתי אין למבנים אלה רשיון בניה.

אבקש טיפולכם הדחוף להפסקת הבניה.

נכרכה

אורי בז'רנו

מרכז משק

העתק:

מר קוברסקי, מנכ"ל משרד הפנים.

כאשר...
הבנה...
20/11/85

משרד הפנים
לשכת השר

נלוה לחומר – לשימוש פנימי

אל :

מר עפר

מאת :

מר עמר

☐ אשר והחזר

☐ לשיחה

☐ לתיק

☐ לידועה

☐ נא הבן תשובה
לחתימת השר

☐ לטיפול

☐ לאישור

☐ השב נא ישירות
עם העתק אלי

☐ נא הערותיך

הערות בוספות :

מר עמר

מר עמר

חתימה

25/4/25

תאריך

52

2
12.85
28

הכנסת

ירושלים, כ"ט בחשוון התשמ"ו
13 בנובמבר 1985

2053

לכבוד

✓ שר הפנים, הרב יצחק פרץ
שר המשטרה, מר חיים בר-לב
השר עזר ויצמן
היועץ המשפטי לממשלה

מכובדיי,

אתכבוד לצ"ב סכום ביניים שנתקבל בוועדה הפנים
ואיכות הסביבה בענין "חריגות בניה בשל התערבות גורמים
פוליטיים".

בכבוד רב,

ח"כ ע. עלי
מ"מ יו"ר ועדת הפנים
ואיכות הסביבה

ועדת הפנים ואיכות הסביבה

סכום ביניים

ב נ ו ש א

עכוב צווי הריסה בשל החערבות פוליטית

ועדת הפנים ואיכות הסביבה קיימה ביום כ"ח בחשון החשמ"ו (12.11.85) דיון בנושא האמור, שהועלה בוועדה ביזמתם של חה"כ בני שליטא ועדנה סולודר.

בישיבה, השתתפו הממונה על מחוז הצפון במשרד הפנים מר ישראל קניג, הממונה על מחוז חיפה מר משה גלזנר, יו"ר הועדה המקומית לאזור הצפון מר משה סלע וכן יצחק רייטר עוזר השר עזר ויצמן.

בחום הדיון נחקבל הסכום שלהלן:

1. החמונה שהצטיירה בענין החערבותם של גורמים פוליטיים בכל הקשור לבניה הבלתי חוקית היא חמורה, ופוגעת בעקרון הפרדת הרשויות ובכל נורמה של משטר תקין ויש לעקרה מהשורש, וזאת כדי למנוע הישנות מקרים כאלה.
2. הדרך הנכונה לקיים חוק החכנון והבניה היא על-ידי הקפדה על קיום ההליכים שנקבעו בחוק. סטיות מהחוק יגרמו להפליה ולהתמרמרות ויש להיזהר בכל החערבות שיש בה משום פגיעה ברשויות המקומיות וברשות החכנון.

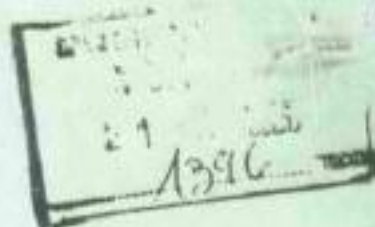
ירושלים, כ"ט בחשון החשמ"ו

13 בנובמבר 1985

הכנסת

ירושלים, כ"ט בחשוון התשמ"ו
13 בנובמבר 1985

לכבוד

שר הפנים, הרב יצחק פרץ
שר המשטרה, מר חיים בר-לב
השר עזר ויצמן
היועץ המשפטי לממשלה

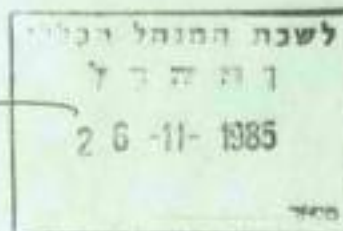
מכובדיי,

אחבד לצ"ב סכום ביניים שנחשבל בוועדת הפנים
ואיכות הסביבה בענין "חריגות בניה בשל החערבות גורמים
פוליטיים".

בכבוד רב,

ח"כ ע. עלי

ח"מ יו"ר ועדת הפנים
ואיכות הסביבה

ועדת הפנים ואיכות הסביבה

סכום ביניים

ב נ ו ש א

עכוב צווי הריסה בשל החערבות פוליטית

ועדת הפנים ואיכות הסביבה קיימה ביום כ"ח בחשוון התשמ"ו (12.11.85) דיון בנושא האמור, שהועלה בוועדה ביזמתם של חה"כ בני שליטא ועדנה סולודר.

בישיבה, השתתפו הממונה על מחוז הצפון במשרד הפנים מר ישראל קניג, הממונה על מחוז חיפה מר משה גלזנר, יו"ר הוועדה המקומית לאזור הצפון מר משה סלע וכן יצחק רייסר עוזר השר עזר ויצמן.

בחום הדיון נחקבל הסכום שלהלן:

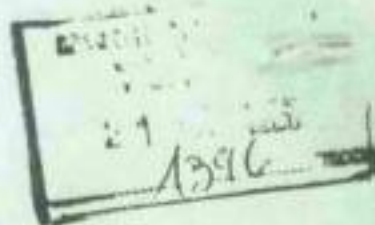
1. התמונה שהצטיירה בענין החערבותם של גורמים פוליטיים בכל הקשור לבניה הבלתי חוקית היא חמורה, ופוגעת בעקרון הפרדת הרשויות ובכל נורמה של משטר חקין ויש לעקרה מהשורש, וזאת כדי למנוע ולשנות מקרים כאלה.
2. הדרך הנכונה לקיים חוק התכנון והבניה היא על-ידי הקפדה על קיום ההליכים שנקבעו בחוק. סטיות מהחוק יגרמו להפליה ולהחמרות ויש להיזהר בכל החערבות שיש בה משום פגיעה ברשויות המקומיות וברשות התכנון.

ירושלים, כ"ט בחשוון התשמ"ו
13 בנובמבר 1985

1255

הכנסת

ירושלים, כ"ט בחשוון התשמ"ו
13 בנובמבר 1985

לכבוד

שר הפנים, הרב יצחק פרץ
שר המשטרה, מר חיים בר-לב
השר עזר ויצמן
היועץ המשפטי לממשלה

מכובדי,

אחכבד לצ"ב סכום ביניים שנחקבל בוועדה הפנים
ואיכות הסביבה בענין "חריגות בניה בשל החערבות גורמים
פוליטיים".

בכבוד רב,

ח"כ ע. עלי

מ"מ יו"ר ועדה הפנים
ואיכות הסביבה

הכנסת

ירושלים, כ"ט בחשוון התשמ"ו
13 בנובמבר 1985

2053

לכבוד

שר הפנים, הרב יצחק פרץ ✓
שר המשטרה, מר חיים בר-לב
השר עזר ויצמן
היועץ המשפטי לממשלה

מכובדי,

אתכבד לצ"כ סכום ביניים שנחקבל בוועדת הפנים
ואיכות הסביבה בעניין "חריגות בניה בשל החערבות גורמים
פוליטיים".

בכבוד רב,

ח"כ ע. עלי

מ"מ יו"ר ועדת הפנים
ואיכות הסביבה

ועדת הפנים ואיכות הסביבה

סכום ביניים

ב נ ו ש א

עכוב צווי הריטה בשל החערבות פוליטית

ועדת הפנים ואיכות הסביבה קיימה ביום כ"ח בחשוון התשמ"ו (12.11.85) דיון בנושא האמור, שהועלה בוועדה ביזמתם של חה"כ בני שליטא ועדנה סולודר.

בישיבה השתתפו הממונה על מחוז הצפון במשרד הפנים מר ישראל קניג, הממונה על מחוז חיפה מר משה גלזנר, יו"ר הועדה המקומית לאזור הצפון מר משה סלע וכן יצחק רייסר עוזר השר עזר ויצמן.

בחום הדיון נחקבל הסכום שלהלן:

1. התמונה שהצטיירה בענין החערבות של גורמים פוליטיים בכל הקשור לבניה הבלתי חוקית היא חמורה, ופוגעת בעיקרון הפרדת הרשויות ובכל נורמה של משטר תקין ויש לעקרה מהשורש, וזאת כדי למנוע הישנות מקרים כאלה.
2. הדרך הנכונה לקיים חוק התכנון והבניה היא על-ידי הקפדה על קיום החליכים שנקבעו בחוק. סטיות מהחוק יגרמו להפליה ולהתמרדות ויש להיזהר בכל החערבות שיש בה משום פגיעה ברשויות המקומיות וברשות התכנון.

ירושלים, כ"ט בחשוון התשמ"ו

13 בנובמבר 1985

24
ירושלים, כ"ג בשבט תשנ"ה
7 121227 1965

ב"ח

2053

לכבוד
לשכת השטח עייזר ויצמן
משרד ראש הממשלה
ירושלים

שלום רב,

הנדון: [REDACTED] כפר חלון

מסמכים מיום 7.7.7

ראשית, ממסגר על האיתור במסגרתו שנתן טווחים
לכדיקת העניין.

רצ"ב והעובדה של המידע נחזק חזקה בנפשו המכונה
המסמך בעד ענינו.

ב"ח כ"ה

אלי טויסה
עוזר בכיר לשד

מדינת ישראל

משרד הפנים

מינהל פתח חיפה

תאריך: () באלול התשס"ה
1 בספט' 1985

מספר: ערב אל חילף 119

אלו: לשכת שר הפנים, משרד הפנים, ירושלים. ✓

הנדון: [redacted] הריסת הבית.
סיפוח: מכתבה מיום 7.7.85 של גב' כלנש קמא מלשכת השר עזר ויצמן
שהועבר על ידכם ביום 15.7.85.

בחשובה למכתב שבסיפוחין להלן ההיחטותנו:

1. החל לבנות ביתו בסמוך לחודש ספטמבר 1984.

ביום 19.9.84 בעת שהיה בבניה יסודות הבית היזוהרנו אותו שהוא בונה באזור האסור לבניה ועליו להפסיק הבניה מיד (רצ"ב צילום צו המסקה מנהלי שנשלח אליו ביום 19.9.84).

בביקור שערך מספק בניה במקום ביום 3.10.84 טען [redacted] שהוא לא קיבל צו ההפסקה מיום 19.9.84, במקום נססר לו העתק של צו ההפסקה הנ"ל. מצב הבניה באותה עת היה יציבה עמודי קומת העמודים והתקרה שעליהם. לא כיבד הצוים והמטיף בבניה.

2. ביום 10.10.84 הוצא צו שיפוטי בדבר מניעת פעולות כאשר מצב הבניה היה לכהלן: מסר, קומת עמודים, רצפת יצוקה וחכנת יציקה לעמודים והתקרה של קומת א'. לא כיבד אף הצו השיפוטי.

3. ביום 14.10.84 הוצאתי צו הריסה מנהלי. פנת מיד לבית מספט השלום בחיפה וביקש למנוע ההריסה. בית המספט דן בבקשתו והחליט לדחות ביום 19.12.84 (רצ"ב צילום מסמך הדין הנ"ל).

4. [redacted] על החלטת ביפ"ש השלום וביום 7.3.85 החליט בית המספט המחוזי בחיפה לדחות הערר (רצ"ב צילום מסמך הדין הנ"ל). ביום 2.4.85 ביצענו את צו ההריסה. אשר למענהו של המהלון כי לא חיכינו לצו המניעה המונע מאיחנו לבצע ההריסה עלי לציין שלא היה לי או לאחד מעובדי לשכת התכנון המחוזית שטיפלו בנושא חמז או ידיעה שטר גריפתם מהכנון לבקש מבית המספט צו מניעה. וצו כזה אף לא נססר לנו עד היום.

/2..

5. עלי להדגיש שהחלקה בבעלותו של המחלונן איננה כלולה בהחוס הכניה המיותר של ערב אל חילף שאושרה רק לאחרונה. המחלונן בנה הביה על קרקע המוכרזה כקרקע חקלאית והנמצאה כ-300 מ" מבזלה הדרומי של הכניה ערב אל חילף.

הכניה הנ"ל מיעדה קרקעות רבות למגורים כולל קרקעות שבבעלות מנהל מקרקעי ישראל ולכן לדעתנו אין כל הצדקה לבנות על קרקע שאיננה מיועדת לבניה כחוק.

עלי להוסיף ולהדגיש שעוד בשנה 1977 כאשר [REDACTED] בנה הצריף שבו הוא מתגורר היום הוגש כתב אישום הנוגע לצריף הנ"ל וביה משפט השלום בחיפה ציוה, ביום 5.2.80, להרוס הצריף.

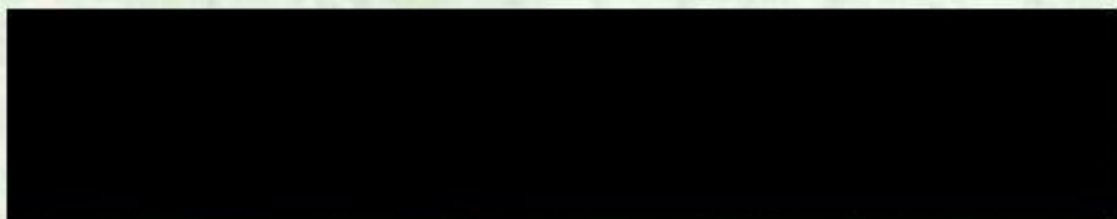
בברכה שנה טובה

ממח' מחלונן
המטונה על מחוז חיפה

1. The first section, entitled "History of the Department," contains a brief history of the Department from its inception in 1889 to the present time. It also contains a list of the various bureaus and divisions which have been established since that time.

2. The second section, entitled "Organization of the Department," contains a description of the various bureaus and divisions which are now a part of the Department. It also contains a list of the various positions which are now filled in the Department.

SECTION TWO

SECTION TWO
SECTION TWO
SECTION TWO

SECTION TWO

ערב חצון 119

משרד התקשורת

ד.ס. 520 ז/4750-3

אישור מסירה

(כפנים הארץ)

60632

דבר דואר רשום מספר

ביום

שנסלח מבית הדואר ב

על ידי

(שם השולח ומענה)

המיועד ל

(שם המענה והשולח)

קבלתי היום

החזקת הנכס

תאריך

מסרתי לתעודתו היום.

החזקת הסקיד או הדור המסיר

יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז חיפה

צו הפסקה מינהלי

אל:

יגאל אלמוג

11/24

הואיל: ויש לי יסוד סביר להניח כי בנכם הידוע כגוס מס'

יגאל אלמוג

והנמצא כ-

26

חלקה מס'

יגאל אלמוג, יגאל אלמוג

(להלן - "הנכס")

מבצעים עבודה ללא היתר/בפשיעה נכרת מתנאי ההיתר כמפורט להלן:

(א) תיאור חלק מהעבודה שבוצע ללא היתר: יגאל אלמוג / יגאל אלמוג

יגאל אלמוג / יגאל אלמוג 130.00 מ"ר

(ב) תיאור החלק מהעבודה שבוצע בפשיעה נכרת מתנאי ההיתר:

(ג) תיאור החלק שבוצע מתוך העבודה שיש להפסיקה: יגאל אלמוג

יגאל אלמוג / יגאל אלמוג 130.00 מ"ר

הנני מצווה עליך ולכל עובד בשירותך בחוקף סמכותי לפי סעיף 224 לחוק התכנון והבניה תכ"ה-1965 להפסיק מיד את כל הבניה המבוצעת בנכס הנ"ל/את בניית

ה- יגאל אלמוג / יגאל אלמוג 130.00 מ"ר

הנני להביא לידיעתך את הוראת סעיף 236 לחוק התכנון והבניה תכ"ה-1965, הקובע: "הרואה עצמו נפגע ע"י צו הפסקה מינהלי, רשאי להגיש לבית משפט השלום המוסמך לדון בעבירה שבגללה ניתן הצו בקשה לביטול הצו. הגשת הבקשה אינה מחלה את הקצו של הצו, ולענין ערעור על ההחלטה של בית המשפט במקרה האמור, דינה כדין צו לפי סעיף 250."

בית המשפט המוסמך לדון בביטול צו זה הוא בית משפט השלום ב- מ"א

והסודר להגשת בקשה לביטול הוא מעת קבלת צו זה.

מ"א

מ"ה גלזר

יו"ר הועדה המחוזית

לתכנון ולבניה, מחוז חיפה

11/24

ניתן היום:

1915-1916

זיגה אל סולאד

נכסר ל:

3.10.84

משהיר בזה, בתאריך

באופן - מנהל בנק

שם המוסר

נבי

80 אינציה

באחי למען סל הנ"ל ומסרתי

הנני מזהיר בזה, שכל מי שיש לו חובות

הערות:

או נכס

הנני מזהיר - שכל מי שיש לו חובות

באופן - מנהל בנק

חתימת המוסר

חתימת המקבל

3.10.84

תאריך:

7826

בענין:

מדינת ישראל

על ידי בא כוחה עו"ד

יעקב סולומון

מרח' הבנקים 3, חיפה

טל' 521207/8.

על פי הסמכה מאת היועץ המשפטי לממשלה.

המבקשת

נגד

ע"י ערב אל חילף
דואר קרית טבעון.

המשיב

בקשה למניעת פעולות
במעמד צד אחד בלבד.

מבוקש בזה מכח סעיף 246 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 (להלן: "החוק") כי כב' בית המשפט יצווה על המשיב בין בעצמו ובין על ידי כל אחד אחר:

- להימנע מכל פעולה בגין חלקה 26 בגוש 10474 (להלן: "החלקה").
- להימנע מביצוע כל פעולה שהיא להשלמת בניית המבנה שהמשיב עוסק בהקמתו על החלקה (להלן: "המבנה").
- להימנע מהכנסת מטלטלין למבנה.
- להימנע משימוש במבנה.

כמו כן מבוקש בזה כי כב' בית המשפט יורה ליו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה שליד משרד הפנים בחיפה להרוס את כל מה שייבנה בניגוד להוראות הצו הנ"ל.

כמו כן מבוקש בזה שהצווים הנ"ל יינתנו באופן זמני על פי המבקשת בלבד מבלי להזמין את המשיב ושזיקבע מועד מוקדם לשמיעת בעלי הדין בו יתבקש כב' בית המשפט להאריך את מועד הצווים הנ"ל עד להחלטה נוספת ו/או אחרת של בית המשפט.

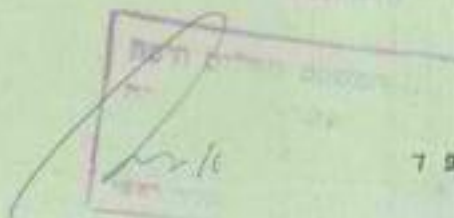
נימוקי הבקשה מפורטים בתצהירים המצורפים לבקשה זו כחלק בלתי נפרד הימנה.

יעקב סולומון, עו"ד
בא כח המבקשת.

חיפה, היום 10.84.
מס/11

המשיב
למטען המשיב
מס. 10474
למטען המשיב
10/10/84

כ"ב חנוכה י"א אילוני

בג"ד

המחוקק

בענין:

נגד

הועדה המחוזית להכנוף ולבניה, מחוז חיפה המחוקק

החלטה

נשמע הבקשה בחיק זה הוא צו הרחבה מינהלי שהוציא י"ב. הועדה המחוזית להכנוף ולבניה מחוז חיפה בתוקף סמכותו על פי סעיף 238 א' לחוק ההכנוף והבניה תשכ"ה-1965 (להלן - חוק זה) צו ההרחבה מתייחס למבנה שהוקם במקרקעין הירוקים בגוד 10474 וחלקה 26. בסעיף 2 לצו ההרחבה מתואר המבנה לאסור:

"קומה שטר חלקית עם הקרה וקומת עמודים חלקית עם הקרה כהספך למסר הנ"ל, עמודים והקרה של קומה ראשונה סלסה". (להלן - תכנית)

בסעיף 238 א' לחוק זה נאמר:

"הוקם בנין חורג לרבות ללא היתר או, במסגרת היתר או מחבניה, או הוחל בהקמתו של בנין כאסור, רשאי יושב ראש הועדה המקומית לצוות בכתב שהבנין, או חלקו חלק מבנו שהוקם או הוחל בהקמתו ללא היתר או במסגרת היתר או מחבניה, ייהרס או יסולק ובלבד שהוגש לו תצהיר חתום ביד מהנדס הועדה המקומית או מהנדס אחר שהסמך לכך, המצוין כי -

(1) לבי יריעתו ואישיה הוקם הבנין ללא היתר או שהבנין

חורג ובמה הוא חורג.

(2) לבי יריעתו האישיה לא נסתירה הקמת הבנין או

שנסתיימה לא יותר מטלושים ימים לפני יום הבשת

המבנה.

משרד הביטחון
מחלקת המבנים
24.12.84
24

(3) ביום הגשת התצהיר, אין המבנה שלגבריו מבוקש הצו מאוכלס

או שהוא מאוכלס תקופה טאמנה עולה על שבועיים.

בהתאם, לסעיף 12 לחוק זה נהוגה הסמכות האסורה בסעיף 238(א) לועדה

המחוזית להכנון ולבניה.

המבקש [REDACTED] שהוא הבעלים הרשום של המקרקעים שהוארדו בצו ההריסה
המנהלי(להלן - המגרש) והנמצאים באזור הכפר דרב אל חילף פנה לבית משפט זה בבקשה
זו לצוות על ביטול ו/או החליית הצו. לבקשה צורף התצהיר של המבקש.

על פי בקשתו של עו"ד מרגלית ב"כ המבקש הוציא בית משפט זה ביום 15.10.84
צו החלייה זמני כחקף עד לדיון וההכרעה בבקשה. ב-9.11.84 הנישה המשיבה הסיוצבה
ע"י עו"ד יעקב סולומון תצהיר נגדי בהתייחסו של מיכאל גור השמשט במקח כניה מסעמה.
לתצהיר זה צורף תצהירת של נאמה מנן שהנדסת של המשיבה הוא התצהיר הנדרש על
פי סעיף 238 א" סיפא לחוק זה. בתצהיר זה מצוי תאור המבנה וכן צוינו הסייגים
האסורים בטענות הקטנים 1, 2, 3 של הסעיף 238 א" לחוק זה. (סעיפים 6, 7, 8
בתצהיר האסור). //

הבקשה נידונה לבומה בישיבת ביה"ש ביום 29.11.84. כל אחד מהמצהירים קרי
המבקש והמבקשה נחקר ע"י הצד שכנגד ובאי בה הצדדים טכמו את טענותיהם בישיבת
ביהמ"ש ביום 11.12.84. ומכאן החלטה זו.

כחלקו הראשון של טכום טענותיו המביע עו"ד מרגלית על מה שנראה לו כלקויים
בנומה צו ההריסה המנהלי היורדים לשורשו של הענין ואשר ים בהם כדי לפסול את
הצו ולהביא לביטולו ע"י ביהמ"ש. צמה אמורים הורדים? אליבא דב"כ המבקש
טחיהם אכנס הצו על פי ההנחה לאותו סכנה אולם על אותו מגרש מצויים עוד שני
בנינים והם דיר או צריף סמח וביה טגודים הקיים של שטחה המבקש. לדעתו של ב"כ
המבקש לא די בתאור המבנה בתור טכום ובהנחה תעולה סתאוד כזה שהמדובר במבנה

דיון (כנס) ותיאור
29/11/84
מחוזית

בשלב של הקמתו אלא על יו"ר הועדה היה לציין בצו במפורש שהמדובר במכנה המשותף
בשלב בניה, להבדיל מהבנינים האחרים הקיימים על אותו מגרש. חששו של ב"כ המבקש
הוא כי בהתבצע צו הריסה כזה יתרום אלילת בנין אחר שנבנה כחוק וסאוכלס מימים
ימימה.

אין לקבל טענתו זו של ב"כ המבקש. מלשון הצו ברור שהמדובר במכנה בשלב
הקמתו לעומת הצריף ובנין המגורים הקיימים על המגרש שאליו דמשק נבנו אף הם
ללא היתר. יתר על כן//במקרה דנא המקימו הלכה למעשה חתוראנות של סעיף 238 א'
(ה) לחוק זה:

"צו הריסה סינחלי יודבק על קיר חיצון של הבנין,
ובתעוד קיר חיצון, על מקום אחר הנראה לעין במקרקעין.
משעה ההדבק יירשמו בגוף הצו הסודבק היום ושעתו של ההדבק".

הן במצהירו (סעיף 10) והן בעדותו בביהמ"ש בשעה שנחקר ע"י ב"כ המבקש אשר
הספקה גור שהוא אישית חוביק את הצו על המכנה סוף ציון השעה והיום בגדרש על
פי חוק זה, (ראה כמחוב בצו ההריסה הסנחלי בדר ימין למטה):

"צו זה הודבק ביום 14.10.84 בשעה 4.30".

ולא זו כלבד אלא שהוא אף צלח את הצו הסודבק סקרום וסרחוק (ראה מוצגים
מסיבת 1/ ומסיבת 2).

טענתו הסניה של ב"כ המבקש טומכת על סעיף 238(ה) לחוק זה הקובע כי:

"לא יבטל ולא יעלה ביה הסשט צו הריסה סינחלי אלא אם
הוכח לו שהבניה שבגללה ניתן הצו בוצע כדין או שביצוע
הצו אינו דרוש לשם פניעה זו כדה סוגסרת".

נכדס דומסא סתאית לסקור

החמישה

סומריין

אין ב"כ המבקש טוען כי אין הצד ודרוש במקרה זה "לשם מניעה עובדה סוגמרת" כלסון הסימא של הסעיף הנ"ל. גם אילו נמנעה המענה היה דינה להדחות שהרי לא דו בלבד שהאור המבנה בצד זכך טראהו כהפונות שטיבה 1/ וטטיבה 2/ אומרים לנו שאכן דרוש הצד למסרה האמורה, אלא שהמבקש אף הסתיך בעבודות הבניה עד להספקתה על פי צו תוכני שניתן ע"י בית משפט זה בחיק ההמצאה 7826/84 ביום 10.10.84.

ענינו או עינו של ב"כ המבקש ברימא של הסעיף הנ"ל וליהר דיוק למלה "כדין" הוא מורה שלכאורה על פי טובנו המקובל של הסוג הזה : מה זה כדין? הרי יש רסיון אזא זה כדין?.. (ע" 21) אלא שלדעתו זה, מירוש משטני שאין לקבלו במסיבות המקרה בו אנו דניס, אצט להלן מרבדיו של ב"כ המבקש.

"אני אומר כי כסוגיה טבה לנו עוסקים כלומר בבניה בכפרי המיעוטים - כאשר מהבצעה כאום השנים בניה ללא רסיון - זה טבב נכון וכאשר לא הורסו בהים לא טובעים בניה שלא כחוק ורק לאחרונה דואים ניצנים מה דקס של מעולות קקיצת החוק - זה המקרה הנכבחי שביהמ"ס יבטל או יחלה בו ההריסה המניהלי - בבניה בוצעה כדין למי המנהג והנהוג בטשט שנים רבות" (ב"ע 21).

ב"כ המטיבה עו"ר סולוסון טסכס טענותיו ראשון כצוהו לדברים שאכן השטיק עו"ר טרגילית לאור טכן, אחר לביהמ"ס

"אני טוען וחוזר וטוען שאין לפענות האלה כל טקוט בבקשה טמין זה.. אט יש להם טקוט הרי זה בבג"צ. אדרבא ביהמ"ס טבוח כהתחטב בעובדות כאי טנפלנו ע"י המבקש לעשות לעמק טענין הבניה הבלחי חוקית השתללם באזור אכן טספס ויטה טעה אהם קודט" (ע" 19).

דודק וטמטא טחאיוס למקור
תחתיט
המאריך

ספן רב אט ב"כ המבקש אכן דואה אט בית המטטא הזה בבית משפט שבמניו יכל הוא להביא אט השנותיו באשר למריניות המסודות הנובעים בלבר ביחם לבניה הבלחי

חוקית ב"כפרי המיעוטים". מה גם שלגופו של העניין אין הדבר הוא את האמת במסמך במהלך החקירה הנגדית של המפקח גור הסכימו בא"כ הצדדים כי:

"באזור זכרון קיימים בתים רבים שנבנו ע"י תאגידים
ללא היתר בניה - אולם הוגשו ותוגשמו מסמכים והביעות
נגד תאגידים שנבנו הבתים ואף הוצאו צווי הריסה. באזור
עבר אל חילף עצמו טרם בוצעו הריסות. כלשהן. באזורים אחרים
אבל קרובים בוצעו צווי הריסה למשל באכסין. " (ע" 12, 13) //

יח"ה המצב הנדון אשר יהיה כאשר לבצע או אי בצוע של צווי ההריסה בשטחים
עליהם חלה תכנית מאושרת של בניה, אולם ברור ביהם להסכים שמחוץ לתכנית מאושרת
כזאת מופעלה מדיניות של בצוע צווי הריסה. ועל כך הסכימו בא"כ הצדדים
בסימא של הצהרתם המשותפת והמוסכמת. כמו כן סמלנו להספקת גור שהצביע על העובדה
שמבשרו של המבקש נמצא מחוץ לתכנית המאושרת של הכפר עבר אל חילף:

"ישנם בערך כ-10 מבנים בערב אל חילף. מחוץ לתכנית המאושרת
של ערב אל חילף הוצאו שלשה צווי הריסה מנהליים לנברי
שאר המבנים יש צווי הריסה שפושטים, צו הריסה בת"ק זה
אינו בין שלשה צווי הריסה המנהליים שהזכרתי. לא נכון
שקיימת בניה מחוץ מחוץ לשטח ערב אל חילף ללא פצולה של
הועדה. ישנם צווי הספקה מנהליים וצו המפקח שספי לבני
הכונה ומכילים כתבי אישום" ... (ע" 15).

נכנס ונסדא סמלים למקור
מתעורר

"כיצד כזה יש באמת לאפיץ את אמרתו של ב"כ המבקש... יש רסיון אז זה כדאי..."

אולם בלי //סמן השאלה.

30

המבט הוא אישור שעל אי העניין 238 א(ח) ומאחר וכאמור לא קיימים הסתייגים
הנזכרים בסעיף זה, אין בית שפט זה מוסמך לבטל או לחלול את צו ההריסה המנהלי
שהוצא נגד המבקש ודין המבקש להידחות. ב"כ המבקש עותר על ביהמ"ש לחת

למבקש ארכה ע"י עכוב בצדע הצו לספק שנחייב כדי לאפשר למבקש לעשות לקבלה ואשרור של הכניה הבניה שהוא הגיש לועדה המחוזית לתכנון ולבניה בסמוך חיפה, ולחילומין כדי לאפשר לו להכין תכנית מתאר חדשה באזור זה שתחול או תחול גם על השטחים שהם כיום כחוף לעמח התכנית המאושרת כמו מגרשו של המבקש, ולחילומין חילומין מהן ארכה קצרה יותר כדי לאפשר למבקש לפנות לבג"ץ.

אין חולק על כך שהמבקש אכן הגיש במהלך הדיון בבקשה זו תכנית בניה לועדה המחוזית לטחן. חיתור בניה למכנה, עם זאת מכנה עו"ר סולומון פשוט לבו של ביהמ"ש כי אין למפקח סכוי לקבל החיתור בהיותו באשרור השטח עליו עומד המכנה מחוץ לתכנית המאושרת של ערב אל חילוף כפי שהודיע המפקח גור לב"כ המבקש בעת הגשת התכנית (ראו בע" 12). //

סעיף 238 א(6) קובע לאסור:

31

"צו תריסה מנהלי, לא יבוצע אם חלפו שלשים ימים

סיום הגשת תצהיר באסור בסעיף קטן (א) או סיום מהן

החלטה של בית השטח הדוחה את התניה לביטול הצו אך נהנת

החלטה באשר, הכל לפי המאור."

אבו למדים מלשון הסעיף הנ"ל שהמחוקק התכוון לבצע צווי תריסה המנהליים

לא יאוחר מאשר חור 30 יום מתאריך החלטה האסורה, בקבלו שאם התמנה המשיבה בבצוע

הצו מעבר לתקופה זו, לא יתיר יותר צו התריסה לבצוע ביצוע בזה א רשאים

המשיבה לבצע את הצו כבר למחרת יום מהן החלטה הדוחה את בקשת הביטול.

שקלה אם כל נסיבות המקרה והנעשה למקנה שנים אם אין בית שטח זה מוסמך

דרשאי להתחשב בעצם העובדה שהמבקש הגיש תכנית בניה לקבלת חיתור בניה 1/א עומד

לנקוט בצעריים הירוסים לברך הגשת הצעה של תכנית מתאר חדשה תרי סכל מקום עלי

לחל לו למפקח ארכה ולו קצרה ימים כדי לאפשר לו שקילה צעריים הבאים אם בכלל,

החלטת המפקח
3
החלטת

626

בדרך של פניה לבית הדין הגבוה לצדק ו/או לבית המשפט לערעורים או פניה למוכרות
השלטון המקומי או כל המדינה הנובעים בדבר כדי להעביר/את דו"צ הגזירה.

32

סוף מסוק. אני דוחה את הבקשה לביטול צו החריטה המנהלי. עם זאת

קובע אני כי הצו יהיה בר בצוע בהתאם לחוק רק בתום תקופה של 25 יום החל
מחירום. ייאמר כאן שאם תהיה דרושה למבקש דחיה נוספת לצורך אחת המטרות האמורות
לעיל, הוא יהיה רשאי למנות לבית המשפט זה ולבקש ארכה נוספת אולם עליו יהיה
לעשות כן לפני תוך ה-30 יום מחירום.

ניתנה וחודש חיוס 19,12,84 במעמד ב"כ המשיבה עו"ד י. סרלסון ובהעדרו של
ב"כ המבקש שהוזמן כדין.

(-) י. אפלבוים

שופט

נכד ונסדא מ.א.א.ל.מ.ק.ו.
24.12.84
ממתיים
ממדין

